

ROMÂNIA
MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
AGENȚIA NAȚIONALĂ ÎMPOTRIVA TRAFICULUI DE PERSOANE

R A P O R T
privind
situația traficului de persoane
în anul
2012

Prezentul raport a beneficiat de susținerea instituțiilor de aplicare a legii, implicate în combaterea traficului de persoane, a altor autorități publice care au responsabilități în domeniul asistenței, protecției și reintegrării sociale a victimelor traficului de persoane.

București
2013

Autori:

Mihai ȘERBAN

Ana-Maria TAMAȘ

Ionuț Emilian LUPAȘCU

Cristina DRAGOTĂ

George Adrian PETRESCU

Adrian NACU

Maximilian NICOLAE

Alexandra MIHALCEA

Grafica: Ionuț Emilian LUPAȘCU

CUPRINS

INTRODUCERE.....	3
SECȚIUNEA I TRAFICUL DE PERSOANE.....	6
Perspectiva victimologică	6
Introducere.....	6
Aspecte metodologice	7
Analiza situației victimelor traficului de persoane în anul 2012	8
Concluzii	18
SECȚIUNEA II RĂSPUNSUL SOCIAL	20
Planul legislativ - referințe normative relevante	20
În legislația națională	28
Documentare și comunicare publică	28
Documentare	28
Comunicare publică - reflectarea activității ANITP în mass-media	32
Formarea profesională a specialiștilor	35
Domeniul intervenției.....	38
Combaterea traficului de persoane.....	39
Prevenirea victimizării – Autoritățile centrale, parteneri instituționali și organizații ale societății civile	49
Protecția, asistența multidisciplinară și reintegrarea socială a victimelor traficului de persoane	55
Coordonarea participării victimelor traficului de persoane în procesele penale	60
Cooperare internațională și afaceri europene.....	69
SECȚIUNEA III CONCLUZII ȘI PERSPECTIVE	86
LISTA ABREVIERILOR UTILIZATE ÎN TEXT	92

Introducere

Traficul de persoane este un fenomen cu multe dimensiuni: este o încălcare gravă a drepturilor omului, un fenomen economic și social cu consecințe pentru întreaga regiune și societate, un aspect al sănătății publice și nu în ultimul rând un aspect penal, în care traficanții și nu victimele sunt infractorii. Traficul de ființe umane este o infracțiune gravă în care victimele sunt tratate ca bunuri și vândute pentru obținerea de profit. Din ce în ce mai mult, traficul de persoane este considerat a fi o afacere, de cele mai multe ori controlată de crima organizată, care încearcă să obțină maximum de profit din ceea ce ei consideră a fi “bunul” lor, principiul care le guvernează acțiunile fiind „low risk- high profit”.

Este o crimă gravă dar și un abuz față de drepturile omului, de multe ori săvârșit împotriva unora dintre cei mai vulnerabili: copiii. Factorii care încurajează, cu efecte negative la nivelul individului sau al societății, sunt strâns legați de situația socio-economică complexă a țărilor de origine, dar și de existența unei „piețe”(cereri) în țările de destinație.

Traficul de persoane este una dintre cele mai profitabile activități de criminalitate organizată din UE, potrivit Europol, fiind situat, în funcție de venituri, pe al treilea loc în lume, surclasat doar de către traficul de droguri și cel de armament, cu un profit ilicit cuprins între 6 și 9 miliarde USD. Totodată, potrivit datelor UNODC, traficanții de ființe umane se aleg anual cu un profit ilicit de circa 8 miliarde de dolari, comparabil cu profitul din traficul de droguri.

Creșterea cererii de servicii sexuale, de forță de muncă ieftină, dorința de a obține profit cu investiții minime, sunt tot atâția factori care influențează în mod direct intensificarea activității rețelelor de trafic.

Raportul Global UNODC privind traficul de persoane, care a evaluat patternurile, tendințele și rutele între regiuni identificate și raportate până în 2010, a scos în evidență răspândirea mare a exploatării sexuale printre victimele traficului de persoane și vulnerabilitatea crescută în rândul femeilor, în special minore. Ponderea femeilor victime la nivel global se situa între 55 și 60% din totalul victimelor detectate sau raportate de către 132 de state. Autorii Raportului își manifestă mai departe îngrijorarea în ceea ce privește ponderea minorilor victime care se ridică, în aceeași perioadă, la 27% din total.

În anul 2012, Raportul anual privind situația traficului de persoane nu beneficiază și de aportul societății civile din România.

Evaluarea și analizarea caracteristicilor victimelor traficului de persoane identificate sau traficate în România și a cetățenilor români traficați în alte state în anul 2012 scot în evidență patternuri și tendințe similare cu cele evidențiate la nivel

global. Traficul de persoane depistat de România are un caracter atât transnațional cât și național, transportul victimelor în vederea exploatării având loc atât dintr-o regiune națională către alta cât și din România către alte state. Cele mai multe victime sunt traficate în afara granițelor țării, exploatarea sexuală este de departe cea mai întâlnită formă de trafic, iar minorii sunt o categorie extrem de vulnerabilă la victimizarea prin această infracțiune.

Reacția împotriva traficului de persoane trebuie să fie în forță, centrată pe mai multe paliere ale securității, respectării drepturilor și protecției persoanelor precum și justiției, întrucât, ca activitate economică ilegală, traficul este una dintre resursele financiare principale ale crimei organizate; ca încălcare majoră a drepturilor fundamentale ale omului, este o ofensă adusă demnității umane pe care România nu o poate trece cu vederea; ca activitate ilegală transfrontalieră, este un element care amenință securitatea și un domeniu de cooperare important în interiorul UE și în parteneriat cu state, regiuni și terțe organizații internaționale.

Activitatea de prevenire a traficului de persoane a urmărit acoperirea unui spectru larg din punctul de vedere al formelor de manifestare a acestui fenomen, elementul de coerență fiind reprezentat de concentrarea mesajului pe riscuri asociate traficului. În acest sens, Agenția Națională Împotriva Traficului de Persoane, prin campaniile de prevenire, a vizat punerea la dispoziția populației a informațiilor necesare evitării situațiilor periculoase dar și a unor recomandări utile pentru cazurile când traficul și exploatarea au avut deja loc.

Coagularea grupărilor infracționale specializate în traficul de persoane se face pe baza afinităților familiale sau de apartenență la un grup cultural sau, în unele cazuri acestea sunt formate din persoane care au mai făcut obiectul unor investigații penale ca urmare a comiterii altor infracțiuni, în special pentru a îngreuna reacția autorităților în depistarea și destructurarea acestora, dar și pentru a menține câștigurile în posesia unui grup cât mai restrâns de persoane.

Identificarea victimelor traficului este o problemă în întreaga lume. Intervenții și reacții pentru sprijinirea și îmbunătățirea ratei de identificare a victimelor în țările de destinație sunt încercate de toate structurile naționale și internaționale implicate în combaterea traficului de persoane. Neidentificarea poate conduce la perpetuarea stării de victimă și a traumelor. Estimările cu privire la cifra reală a victimelor acestui fenomen sunt îngrijorătoare, victime nefiind identificate, nu beneficiază de asistență calificată, aspect distructiv atât la nivel individual cât și social prin perpetuarea stării anomice. Motivele care justifică o cifră neagră mult mai mare a acestei infracțiuni sunt legate de faptul că victimele nu cunosc limba țării de destinație și nu pot comunica, sunt sechestrare sau ținute sub strictă observație și nu pot intra în contact cu autoritățile, capacitatea de intervenție a autorităților, autoidentificarea limitată de incapacitatea de a percepe statusul de victimă și multe altele.

Monitorizarea, evaluarea și cercetarea multiplelor dimensiuni ale fenomenului traficului de persoane este responsabilitatea Agenției Naționale Împotriva Traficului de Persoane, având caracter de performanță și continuitate strategică. Pentru o

evaluare cât mai adecvată a parametrilor de apariție și consumare a traficului, a caracteristicilor victimelor, precum și a modului și timpului de identificare a acestora, analiza indicatorilor statistici se va realiza prin raportarea cifrelor atât a victimelor identificate cât și a victimelor traficate. Raportarea și a numărului de victime **traficate** în cursul acestui an este indicator de importanță deosebită pentru evaluarea adecvată a fenomenului și a tendințelor de manifestare a acestuia.

Secțiunea I

TRAFICUL DE PERSOANE perspectiva victimologică

Introducere

Rata victimizării prin trafic de persoane calculată în 2012, la o populație totală estimată la 01 aprilie 2012 a României de 18 916 735¹ este de 5,50 spre deosebire de 5,46 în 2011.

În același timp, ponderea victimelor traficate din cele identificate a fost de 54% în 2012, în scădere cu 4 procente față de anul anterior.

Următoarea analiză nu are un caracter exhaustiv, acesta fiind primul an prin care se dorește prezentarea în special a tendințelor și a fluxului traficului de persoane, analizarea aprofundată a specificităților fenomenului făcând obiectul studiilor și cercetărilor întreprinse dar și a celor ulterioare realizate de ANITP și partenerii instituționali. Indicatori socio-demografici relevanți au fost analizați alături de indicatori care descriu acțiunile prin care traficul de persoane are loc în și din România.

Analizele realizate de ANITP pe populația de victime identificate în anul 2012 indică faptul că, în cazul exploatării sexuale, vulnerabilitatea, în rândul tinerelor cu vârste cuprinse între 14 și 25 ani, este crescută.

Mai mult de jumătate dintre aceste victime sunt exploatare pe teritoriul țării noastre. Recrutarea are loc odată cu prezentarea ofertei, legată, în special, de asigurarea condițiilor de practicare a prostituției sau de oferirea unui loc de muncă. Recrutatorul este de cele mai multe ori cunoscut al victimei.

Adulții, în special de gen masculin, cu vârste cuprinse între 18-40 de ani, sunt vulnerabili la exploatarea prin muncă. Aceștia, sub promisiunea unor locuri de muncă în străinătate sau în țară, sunt manipulați cu contracte de muncă fără valoare juridică, de către administratorii unor firme fictive, cu avantajele nete ale muncii peste hotare. Odată ajunși la destinație, constată inadverența între promisiuni și realitate, fiind constrânși, prin diferite forme (restricționarea libertății de mișcare, privarea de mijloacele de subzistență, îndatorarea sau reținerea actelor de identitate), să se supună exploatării. Mediul urban apare predominant în rândul acestor victime.

O altă categorie de persoane vulnerabile la trafic și exploatare de orice fel (sexuală, muncă sau cerșetorie), în special prin obligarea la cerșetorie, este reprezentată de cețățenii cu dizabilități, care nu au surse de venit sau care nu sunt beneficiari ai unei forme de protecție socială și care ajung sub influența traficantilor, în imposibilitatea de a percepe pericolul sau exploatarea (dizabilități psihice) sau de a reacționa la aceasta (dizabilități fizice). În țara de destinație, traficantii le confiscă însă câștigurile, iar condițiile de viață și performarea sarcinilor are loc sub imperiul

¹ Sursa:INS

obligativității, care trimit victimele într-o lume înconjurată de degradare, dezumanizare și promiscuitate.

Victimele minori, a căror pondere în total a înregistrat aprox 36% din totalul victimelor identificate, sunt vulnerabili la exploatarea de orice fel. Mai mult decât atât, fetele cu vârstele cuprinse între 10-17 ani ajung victime ale exploatării sexuale atât în trafic extern, însă în acest an, în special intern. Cele mai multe victime provin din familii biparentale și urmau o formă de învățământ la momentul intrării în trafic.

Aspecte metodologice

Pentru o evaluare cât mai adecvată a parametrilor de apariție și consumare a traficului, a caracteristicilor victimelor, precum și a modului și timpului de identificare a acestora, analiza indicatorilor statistici se va realiza prin raportarea cifrelor atât a victimelor identificate cât și a victimelor traficate. Este primul an în care, se dorește trecerea la modul de raportare și analizare a statisticilor privind populația victimelor traficate în intervalul analizat, abordare, care ar putea oferi o imagine nealterată în timp sau de intervenția altor factori externi a fenomenului traficului de persoane din perspectivă victimologică. Raportarea și a numărului de victime **traficate** în cursul acestui an este indicator de importanță deosebită pentru evaluarea adecvată a fenomenului și a tendințelor de manifestare a acestuia.

Deoarece decizia de a prezenta, prin paralelism, analiza populației victimelor identificate și traficate a condus la creșterea în volum a capitolului dedicat analizei statistice, compromisul de a prezenta cât mai succint anumiți indicatori a fost asumat de către echipa de redactare a Raportului.

Victima identificată, în sensul prezentului raport, desemnează orice persoană fizică vătămată despre care există informații că a fost supusă infracțiunilor privind traficul de persoane prevăzute de Legea nr. 678/2001, cu modificările și completările ulterioare, care a fost identificată de autoritățile judiciare în anul de raportare și pentru care trafizarea sau experiența de trafic a avut loc ori în anul de raportare ori în ani anteriori;

Victima traficată, în sensul prezentului raport, desemnează orice persoană fizică vătămată despre care există informații că a fost supusă infracțiunilor privind traficul de persoane prevăzute de Legea nr. 678/2001 pentru prevenirea și combaterea traficului de persoane, cu modificările și completările ulterioare, care a fost identificată de autoritățile judiciare în anul de raportare și traficată în cursul aceluiași an;

Pentru reliefaarea celor spuse, următoarea formulă poate explicita în termeni matematici, întregul proces de raportare și analiză a victimelor identificate și traficate:

<p style="text-align: center;">Total victime identificate în anul 2012= Victime traficate în anul 2012 +Victime traficate în ani anteriori și identificate în anul 2012</p>

Analiza situației victimelor traficului de persoane în anul 2012

Dinamica populației victimelor

Anul de identificare	Număr victime identificate	TENDINȚA comparativă cu anul anterior	Număr victime traficate	TENDINȚA comparativă cu anul anterior
2012	1041	-1% ↓	554	-9% ↓
2011	1048	-9% ↓	606	-3% ↓
2010	1154	+32,5% ↗	626	+94,5% ↗
2009	780	-37% ↓	322	+0,4% ↗
2008	1240		321	

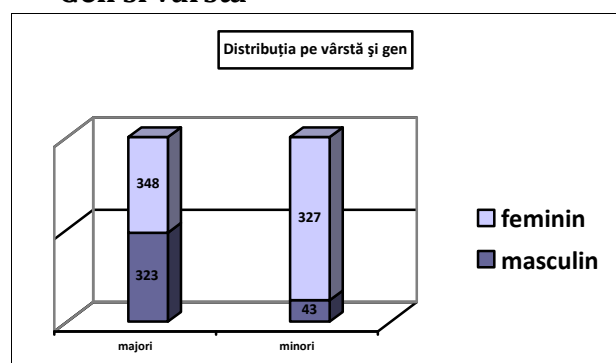
IDENTIFICATE 2012

Dinamica anuală

Dinamica numărului victimelor traficului de persoane identificate în ultimii ani prezintă menținerea tendinței constant descendente a numărului victimelor traficului de persoane identificate anual. Astfel, în 2012 au fost identificate 1041 de victime, cu 7 victime mai puțin decât anul anterior și cu 113 mai puține față de 2010.

Din totalul victimelor traficului de persoane identificate în țara noastră în anul 2012, ponderea cetățenilor străini este foarte mică, fiind identificate 4 victime de altă cetățenie.

Gen și vârstă

Ponderea victimelor în funcție de apartenența la gen prezintă 65% persoane de gen feminin și 35% persoane de gen masculin.

Vârsta medie a victimelor identificate a fost de 24 de ani, însă se constată o vulnerabilitate crescută la vârsta de 17 ani, la această vârstă înregistrându-se cea mai mare frecvență în rândul victimelor.

În cazul victimelor de gen feminin, vârsta observată cu cel mai mare risc de a fi traficată este de 21 de ani.

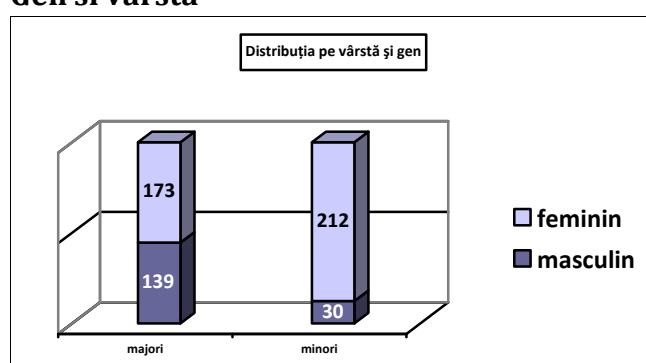
TRAFICATE 2012

Dinamica anuală

Dinamismul și controlul fenomenului infracțional al traficului de persoane în România, măsurat prin raportarea la populația victimelor traficate în 2012, îmbunătățește cunoașterea naturii și răspândirii traficului de persoane în și din România.

Astfel, 554 de victime au fost traficate în 2012, cu 52 de victime mai puțin față de anul anterior și cu 72 de victime mai puțin față de 2010. În anul evaluat nu au fost identificate victime de altă cetățenie decât cea română.

Gen și vârstă

Distribuția pe gen a victimelor traficate arată că 69% sunt de gen feminin și 31% sunt de gen masculin.

Vârsta medie a victimelor traficate a fost de 23 de ani, cu cele mai multe victime având 17 ani.

La victimele de gen feminin, se observă că vârsta cu cel mai mare risc de trafic este de 20 de ani. Riscul femeilor de a fi traficate scade foarte mult sub vârsta de 14 ani și peste vârsta de 25 de ani. Se observă că vulnerabilitate mare la trafic au femeile cu vârsta între 13 și 27 de ani.

Riscul femeilor de a fi traficate scade foarte mult sub vârsta de 14 ani și peste vârsta de 25 de ani.

Vârsta cu cel mai mare risc de a fi victimizat în trafic în rândul persoanelor de gen masculin este observată în acest an la 31 de ani, vârsta cu cea mai mare frecvență fiind cea de 30 de ani. Riscul de a fi victimizat în cazul persoanelor de gen masculin scade sub vârsta de 19 ani și peste vârsta de 43 de ani.

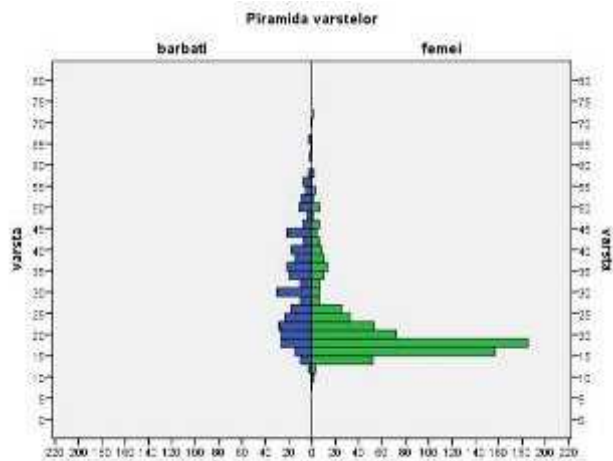

Fig: Piramida varstelor pentru victimele identificate în 2012

Minori

Ponderea minorilor în totalul victimelor identificate a fost în 2012 de 35,5%. Dintre aceștia, o proporție covârșitoare au fost fete (88%).

În ceea ce privește vârsta acestora, cei mai mulți au fost adolescenți cu vârstele cuprinse între 14-17 ani.

Distribuția pe mediul de proveniență nu prezintă o vulnerabilitate crescută în funcție de apartenența la mediu în rândul minorilor.

Conform datelor disponibile privind nivelul de educație se pare că majoritatea acestora urmau o formă de învățământ la momentul intrării în trafic, cei mai mulți fiind înscriși în nivelul gimnazial de educație. Cei mai mulți dintre minori proveneau din familii biparentale sau monoparentale, foarte puțini provenind din sistemul de protecție a copilului sau din categoria copiilor străzii.

Acțiunea de recrutare a minorilor în trafic se pare că a fost realizată în cele mai multe situații de către prieteni sau cunoștințe ale minorilor, ponderea acestora astfel recrutați de 57% demonstrând în continuare influența ridicată la promisiunile mincinoase venite din partea unor persoane care pozează în apropiați sau chiar prieteni.

Cei mai mulți dintre minorii identificați au fost înșelați cu promiterea unor condiții mai bune de practicare a prostituției sau cu promisiunea unor locuri de muncă în țară sau străinătate.

În rândul victimelor de gen masculin se observă că vârsta cu cel mai mare risc de victimizare este de 31 de ani, vârsta cu cea mai mare frecvență fiind cea de 17 ani. Se observă că vulnerabilitate mare la trafic au persoanele de gen masculin cu vârsta între 17 și 45 de ani.

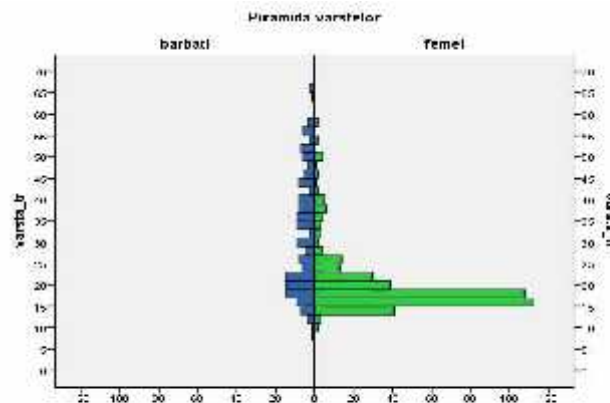

Fig: Piramida varstelor pentru victimele traficate în 2012

Minori

În anul 2012, minorii au avut o pondere de 44% din totalul victimelor traficate. O proporție covârșitoare din aceștia au fost fete (88%).

Cu privire la vârstă, se observă că cei mai mulți au fost adolescenți cu vârsta mai mare de 14 ani.

Mediul de proveniență nu este un indicator relevant pentru a scoate în evidență vulnerabilitatea pe criteriul provenienței la minori.

Datele disponibile privind nivelul de educație ne arată că majoritatea acestora urmau o formă de învățământ la momentul intrării în trafic, cei mai mulți fiind înscriși în nivelul gimnazial de educație. Cei mai mulți dintre minori proveneau din familii biparentale sau monoparentale, foarte puțini provenind din sistemul de protecție a copilului sau din categoria copiilor străzii.

Recrutarea minorilor în trafic se pare că s-a produs, în cele mai multe situații, prin intermediul prietenilor sau cunoștințelor acestora, ponderea minorilor astfel recrutați de 55% demonstrează că, în continuare, minorii sunt influențați ușor prin promisiuni mincinoase venite din partea persoanelor care pozează în apropiați sau prieteni.

Cele mai întâlnite condiții de recrutare, în rândul minorilor traficați în 2012, au fost asigurarea unor condiții mai bune pentru practicarea prostituției sau promisiunea unui loc de muncă mai bine plătit în țară sau în străinătate.

Relația de dependență între apartenența la gen și forma de exploatare evidențiată prin ponderea extrem de ridicată a minorilor exploatați sexual (75%). Deși printr-o cazuistică redusă, minorii traficați în 2012 au fost exploatați și prin muncă forțată, în special în agricultură, obligarea la reprezentări pornografice, comiterea de furturi sau practicarea cerșetoriei.

Principala destinație a traficului cunoscută în rândul acestei categorii de victime a fost România, având o pondere de 82% din totalul minorilor victime. Principalele destinații externe au fost Italia (30 de victime), Germania (9 victime) și Grecia (8 victime).

Adulți

Victimele adulte au o distribuție majoritară în rândul victimelor traficate în 2012, cu o pondere de 64,5%. Distribuția pe gen este similară.

Nivelul de educație al acestor victime se situează între ciclul primar, gimnazial și liceal, ponderea victimelor fără educație fiind extrem de redusă (4%).

Spre deosebire de situația privind mediul de proveniență al minorilor, la această categorie, victimele provenite din mediul rural au o reprezentare majoritară (60%).

Cele mai multe victime au fost înșelate cu promisiunea unor locuri de muncă în țară sau străinătate (79%). Aproximativ jumătate din victimele adulte au fost recrutate de către persoane pe care le-au cunoscut în momentul primirii ofertei de muncă.

Exploatarea prin muncă în agricultură sau construcții este cea mai des întâlnită (369 de victime). În anul 2012, 247 de victime adulte au fost exploatare însă și sexual, în locuințe private, pe stradă, în cluburi sau în alte situații.

Obligarea la practicarea cerșetoriei, comiterea de furturi se regăsesc în proporții reduse în cazul acestei populații de victime.

Destinație:

Traficul extern are proporția majoritară, 71% din aceste victime fiind traficate în țări precum Germania, Italia, Spania. Victimele adulte traficate în România au fost traficate în special prin muncă forțată sau exploatare sexuală.

În rândul minorilor traficați în 2012 se poate identifica o legătură de cauzalitate între apartenența la gen și forma de exploatare, legătură evidențiată prin ponderea foarte ridicată a minorilor exploatați sexual (77%). Cazuistica anului 2012 a fost redusă pentru minorii traficați și exploatați prin muncă, în special în agricultură, obligarea la reprezentări pornografice, comiterea de furturi sau la practicarea cerșetoriei.

Conform datelor disponibile cu privire la victimele traficate în anul 2012, principala destinație a traficului în rândul acestei categorii de victime a fost România, având o pondere de 87% din totalul minorilor victime. Principalele destinații externe au fost Italia (14 victime), Germania (5 victime), Spania și Franța (câte 4 victime).

Adulți

Cu privire la victimele adulte se observă o distribuție majoritară în rândul victimelor traficate în 2012, cu o pondere de 56%. Dintre acestea, 55% au fost victime adulte de gen feminin.

Ponderea victimelor fără educație este extrem de redusă (7%), nivelul de educație al victimelor traficate în 2012 se situează între ciclul primar și liceal.

Situația privind mediul de proveniență al adulților diferă de cea a minorilor, la această categorie, victimele provenite din mediul rural având o reprezentare majoritară (61,5%).

Cele mai multe victime au fost recrutate în trafic prin promisiunea unor locuri de muncă în țară sau străinătate (74%). Conform datelor cu privire la relația cu recrutaorul a victimelor traficate în 2012, recrutarea a fost făcută ori de către prieteni sau cunoștințe ori de către persoane pe care le-au cunoscut în momentul primirii ofertei de muncă.

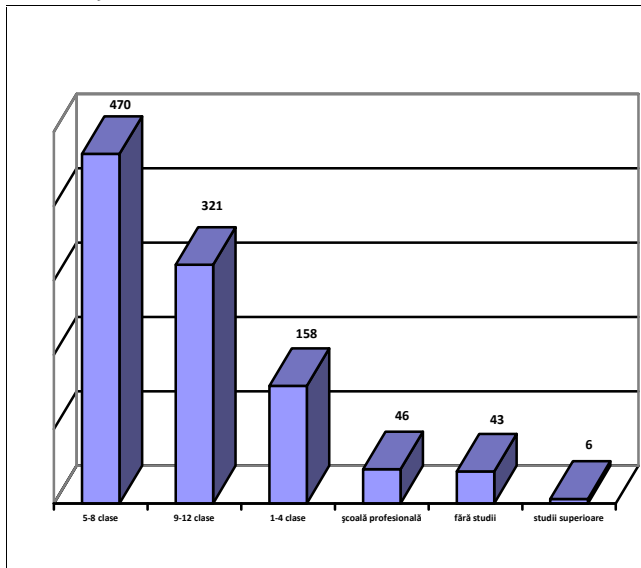
Exploatarea prin muncă în agricultură sau construcții este cea mai des întâlnită (152 de victime). În anul 2012, 136 de victime adulte au fost exploatare însă și sexual, în locuințe private, pe stradă, în cluburi sau în alte situații.

Obligarea la practicarea cerșetoriei, comiterea de furturi se regăsesc în proporții reduse în cazul acestei populații de victime.

Destinație:

Și în rândul victimelor traficate în 2012, traficul extern are proporția majoritară, 53,5% din aceste victime fiind traficate în țări precum Italia, Germania, Spania. Victimele adulte traficate în România au fost exploatare în special prin muncă forțată sau sexuală.

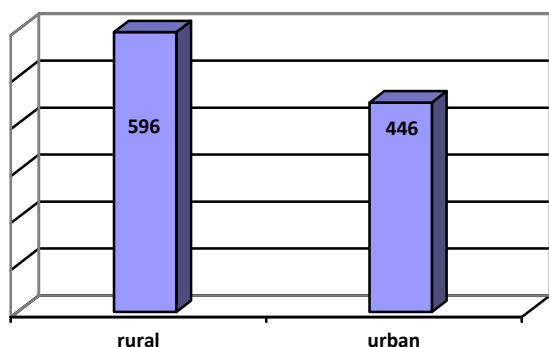
Educație

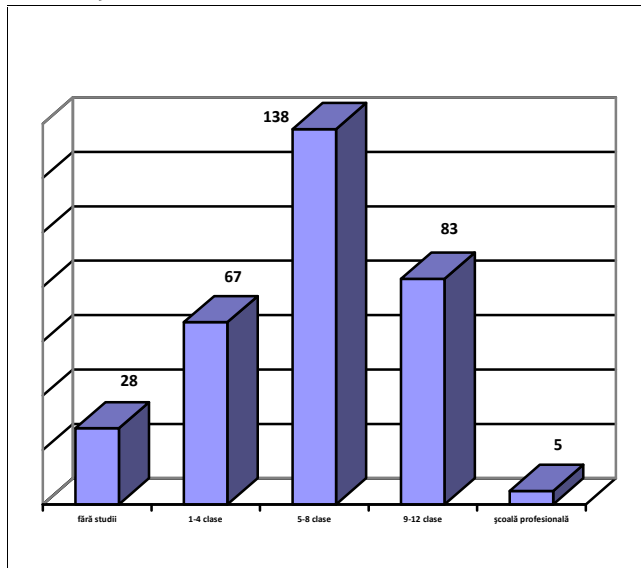
Cele mai multe victime ale traficului de persoane sunt absolvenți ai ciclului gimnazial sau liceal. Așa cum arată graficul de mai sus, printre victimele traficului de persoane s-au numărat și absolvenți ai studiilor universitare, însă ponderea acestora în totalul victimelor este una foarte scăzută.

Județe de proveniență

Cea mai mare parte a victimelor provin din mediul rural sau erau domiciliat în localități rurale (57%). Cu toate acestea existența unor valori apropiate între ponderea intern/extern a traficului de persoane scoate în evidență vulnerabilitatea persoanelor la trafic indiferent de mediul de proveniență. Numărul victimelor domiciliat în capitală este unul foarte scăzut.

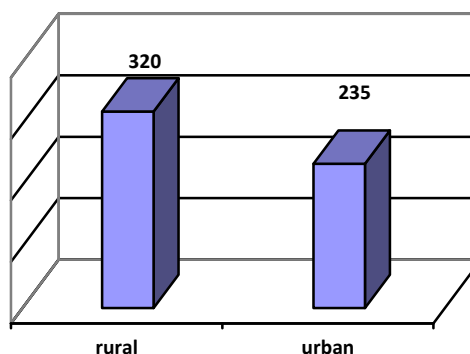
Educație

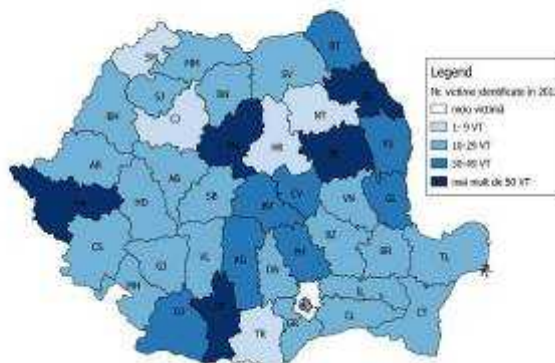
Cele mai multe victime ale traficului de persoane traficate în 2012 sunt absolvenți ai ciclului gimnazial sau liceal. Ponderea victimelor care nu au urmat nicio formă de învățământ este foarte redusă.

Proveniență

Cea mai mare parte a victimelor provin din mediul rural sau erau domiciliat în localități rurale (58%), exact aceeași pondere înregistrată în anul anterior. Cu toate acestea existența unor valori apropiate între ponderea intern/extern a traficului de persoane scoate în evidență vulnerabilitatea persoanelor la trafic indiferent de mediul de proveniență. Numărul victimelor domiciliat în capitală este unul foarte scăzut.

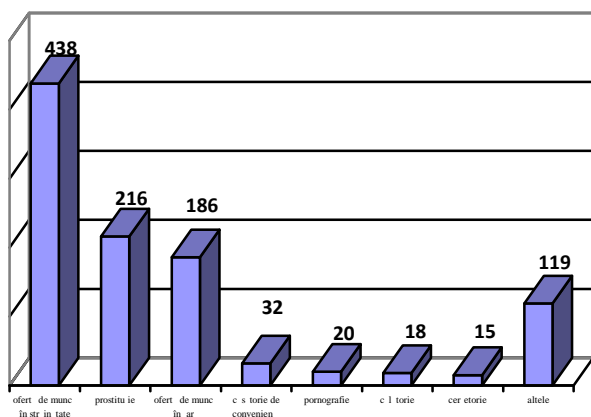

Harta județelor de proveniență a victimelor traficului de persoane identificate în 2012

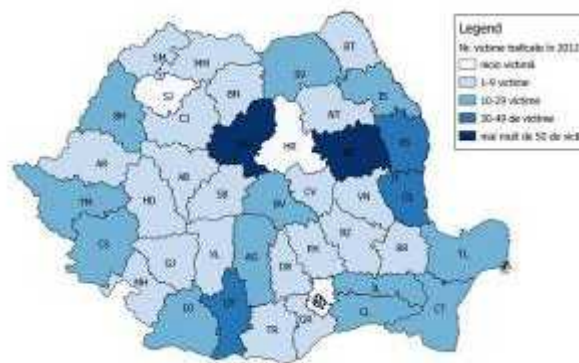
Recrutare

Cunoașterea condițiilor de recrutare, a relației cu recrutaorul și a modului de recrutare în trafic poate ajuta la identificarea persoanelor aflate în situație de risc și, totodată, la scăderea numărului victimelor traficului de persoane.

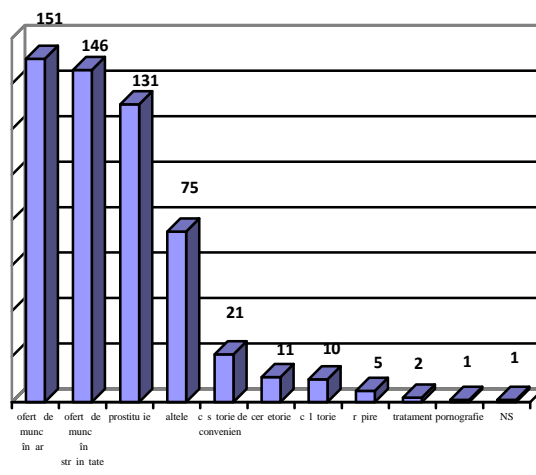
Cele mai multe victime au fost atrase în trafic prin intermediul promisiunilor de procurare a unui loc de muncă în străinătate (42%), traficanții speculând slăbiciunile constatate, bazându-se pe circumstanțe socio-economice, cum ar fi situația financiară precară a victimelor, situația economică din România și iluzia unor câștiguri financiare însemnate.

Harta județelor de proveniență a victimelor traficului de persoane traficate în 2012

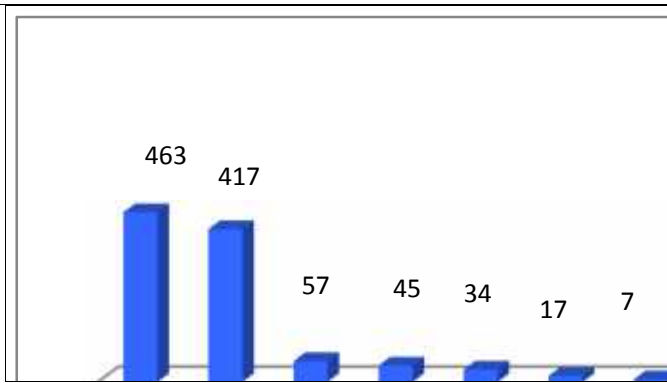

Recrutare

Cunoașterea condițiilor de recrutare, a relației cu recrutaorul și a modului de recrutare în trafic poate ajuta la identificarea persoanelor aflate în situație de risc și, totodată, poate ajuta la scăderea numărului victimelor traficului de persoane.

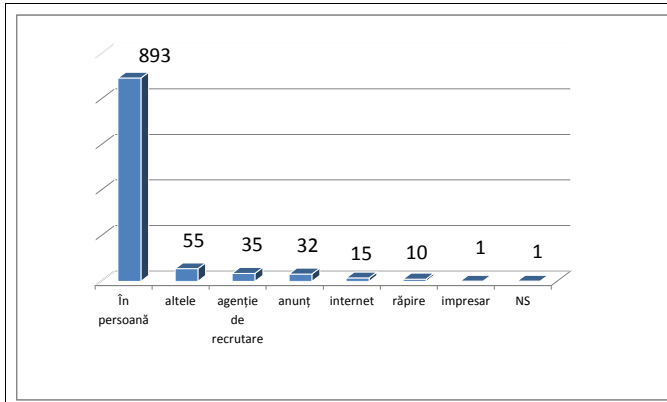

Cele mai multe victime au fost atrase în trafic prin intermediul promisiunilor de procurare a unui loc de muncă în străinătate (27%), traficanții folosind promisiuni înșelătoare, bazându-se pe circumstanțe socio-economice, cum ar fi situația financiară precară a victimelor, situația economică din România și iluzia unor câștiguri financiare însemnate.

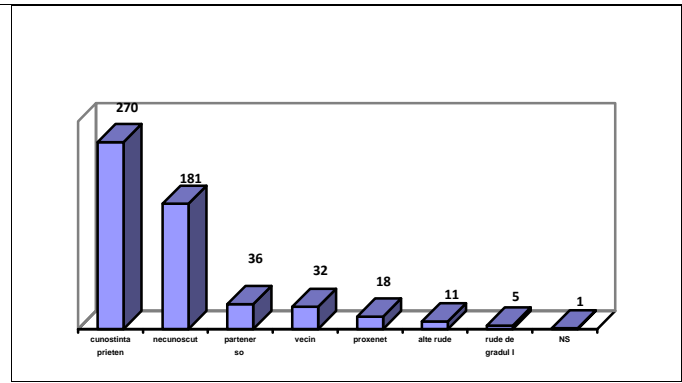
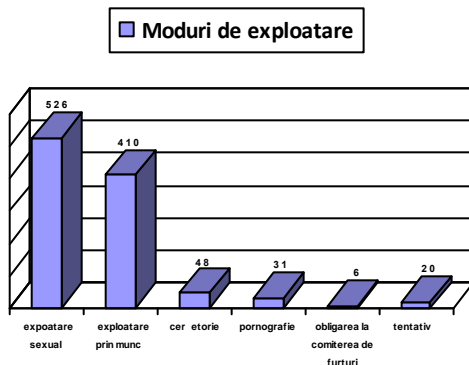

Natura relației victimă-recrutor este un indicator important, care ajută la evaluarea condiției victimei și gradul de încredere acordat recrutorului. Această relație diferă de la caz la caz, lucru demonstrat de faptul că cifrele privind relația victimei cu recrutorul arată astfel: 44% dintre victime au fost recrutate de către o persoană apropiată, cunoștință sau prieten și 40% au fost recrutate de către o persoană necunoscută.

Caracteristicile rețelelor de trafic de persoane din România, caracterul închis, lipsa de încredere a traficantilor în persoane din afara familiei sau cercului de prieteni, au dus la un modus operandi privind recrutarea victimelor, relativ uniform la nivel național, 893 de victime, adică aproximativ 86%, au fost recrutate în persoană de către traficanți, fără a se folosi de interpuși sau persoane terțe.

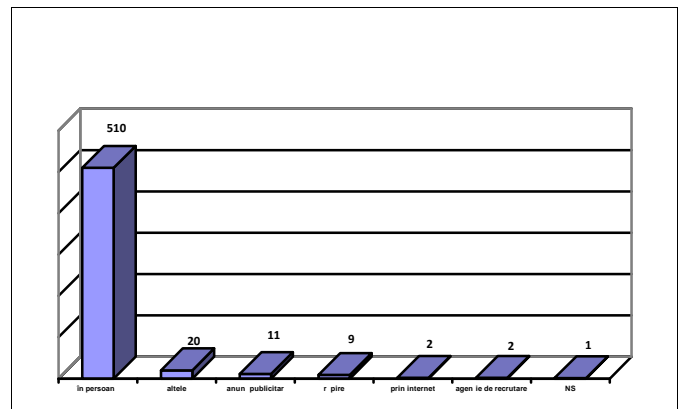

Moduri de exploatare

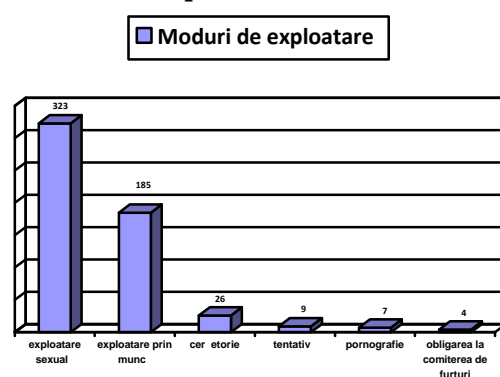

Relația victimă-recrutor este un indicator important, care ajută la estimarea condiției victimei și încrederea acordată recrutorului. Această relație diferă de la caz la caz, lucru demonstrat de faptul că cifrele privind relația victimei cu recrutorul arată astfel: 49% dintre victime au fost recrutate de către o persoană apropiată, cunoștință sau prieten și 33% au fost recrutate de către o persoană necunoscută.

Parametrii în care funcționează rețelele de trafic de persoane din România, caracterul închis, lipsa de încredere a traficantilor în persoane din afara familiei sau cercului de prieteni, au dus la un modus operandi privind recrutarea victimelor relativ uniform la nivel național, 510 victime fiind recrutate în persoană, adică aproximativ 92%, fără a se folosi de interpuși sau persoane terțe.

Moduri de exploatare

Cele mai multe victime sunt exploatate prin obligarea la practicarea prostituției sau alte forme de exploatare sexuală (50,5% din total) în timp ce 39% dintre victime au fost traficate prin muncă forțată în diverse sectoare economice. Exploatarea sexuală înregistrează o pondere mai crescută față de anul trecut, când erau înregistrate 48% din total victimelor identificate în perioada de referință. Spre deosebire de exploatarea prin muncă înregistrează exact aceeași pondere din total ca cea de anul trecut.

Au fost înregistrate victime exploatate prin obligarea la cerșetorie sau comiterea de furturi sau alte ilegalități (șantaj) sau victime exploatate prin obligarea la reprezentări pornografice sau chiar tentative, acestea înregistrând un procent de 10,5% din total.

Sexuală

Marea majoritate a victimelor identificate care au fost exploatate sexual au fost victime minore, de gen feminin, ponderea acestora fiind de 51,5%. Cu toate acestea, o categorie vulnerabilă la acest tip de trafic sunt persoanele adulte de gen feminin, reprezentând 45% din total. Și în acest an, 17 victime de gen masculin au fost identificate ca fiind exploatate sexual, 8 dintre aceștia fiind minori.

Principalele județe de proveniență ale acestor victime au fost Dolj, Olt, Timiș.

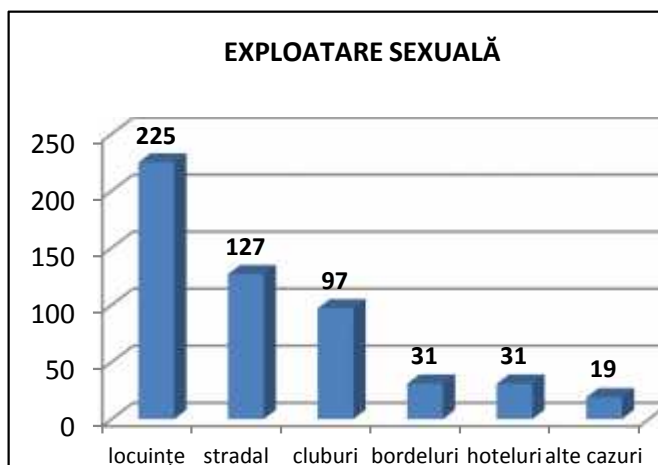
Victimele sunt vulnerabile în aceeași măsură la acest tip de trafic, indiferent de mediul de proveniență rural sau urban.

Cele mai multe victime au fost recrutate de către persoane care făceau parte din cercul de cunoștințe sau prieteni (59%), metoda „loverboy”!!!

Traficul intern are o pondere de 59% din totalul victimelor astfel exploatate.

Destinații externe principale: Italia (83), Germania (46), Spania (22).

Spații de exploatare

Cele mai multe victime sunt exploatate prin obligarea la practicarea prostituției sau alte forme de exploatare sexuală (58% din total spre deosebire de 51% din total în anul anterior) în timp ce 33% dintre victime au fost traficate prin muncă forțată în diverse sectoare economice (spre deosebire de 38% din total în anul anterior).

Au fost înregistrate și victime exploatate prin obligarea la cerșetorie sau comiterea de furturi sau alte ilegalități (șantaj), victime exploatate pentru producerea de materiale pornografice sau situații de tentativă, suma procentuală a acestora fiind de 11%.

Sexuală

Marea majoritate a victimelor exploatate în acest fel au fost victime minore, de gen feminin (84%).

Victimele sunt vulnerabile în aceeași măsură la acest tip de trafic, indiferent de mediul de proveniență rural sau urban.

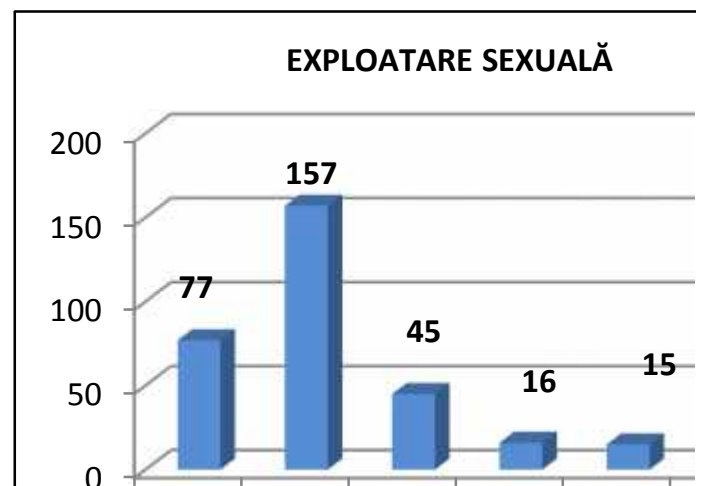
Grupele de vârstă prezente sunt 14-17 ani respectiv 18-25 de ani, reprezentând 90% din total.

Cele mai multe victime au fost recrutate de către persoane care făceau parte din cercul de cunoștințe sau prieteni (57%), metoda „loverboy”!!!

Traficul intern are o pondere de 67% din totalul victimelor astfel exploatate.

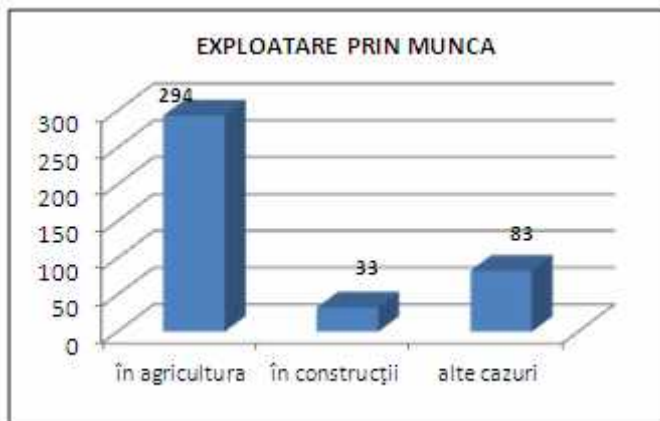
Destinații externe principale Italia (45), Germania (20),

Spații de exploatare:

Rata retrafficării este cea mai mare în cazul acestei exploatare. Din totalul victimelor retrafficcate (36), identificate în 2012, 78% au fost exploatate sexual. Dintre factorii care pot contribui la acest fenomen putem menționa: lipsa suportului social și întoarcerea în mediul de risc, stigmatizarea socială specifică exploatareii sexuale care poate conduce la un grad scăzut de respect de sine, lipsa perspectivelor viabile și mirajul unor câștiguri relativ ușor de obținut, curențe educaționale (68% au maxim studii gimnaziale) sau lipsa experienței de viață și lipsa informării (53% din totalul victimelor exploatate sexual sunt minori).

Muncă

Marea majoritate a victimelor exploatate prin această formă sunt persoane adulte de gen masculin. Principalele județe sursă ale acestui tip de trafic au fost Bacău și Mureș. Proveniența din mediul rural se constituie ca și factor de vulnerabilitate în aceste cazuri (72% din victimele identificate provenind din localități rurale).

Majoritatea victimelor au fost recrutate prin abordarea directă de către recrutor, persoană necunoscută anterior victimelor în 68% din victimele identificate. Aproape toate victimele au fost manipulate și înșelate cu promisiunea unor locuri de muncă, în țară sau străinătate.

Principalele destinații ale acestui tip de trafic au fost Germania (85) și Italia (67).

Cele mai multe victime sunt exploatate în sectorul agrozootehnic (agricultură sau creșterea animalelor), construcții, vânzări ziare, servicii de curățenie.

Traficul intern este prezent pentru 147 de victime.

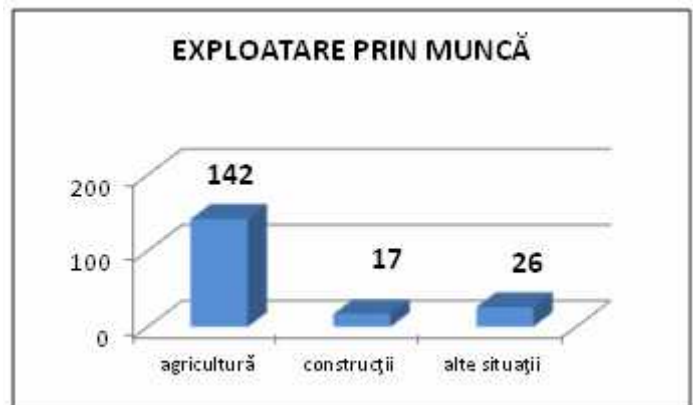
Cerșetorie

În anul 2012, 48 de victime au fost exploatate prin obligarea la cerșetorie. Dintre acestea, 35 au fost persoane adulte, majoritatea de gen masculin.

De regulă, spațiile de consumare a exploatareii prin

În rândul exploatareii sexuale se observă cea mai mare rată de retrafficare. Din totalul victimelor retrafficcate (20), traficate în 2012, 75% au fost exploatate sexual. Cauzele care pot duce la acest fenomen sunt multiple. Dintre acestea putem menționa: lipsa suportului social sau familial, întoarcerea în mediul de risc, dezaprobarea și marginalizarea socială specifică acestei forme de exploatare care pot duce la un grad scăzut de respect de sine, confundarea victimei exploatate sexual cu persoanele care practică prostituția, lipsa unor perspective concrete și atracția unor câștiguri ușor de obținut, deficiențele în educație (72% au cel mult studii gimnaziale) sau lipsa informării și a experienței de viață (73,5% din totalul victimelor exploatate sexual sunt minori).

Muncă

Distribuția pe gen arată că marea majoritate a victimelor exploatate în acest fel sunt de gen masculin. Principalele județe sursă ale acestui tip de trafic au fost Bacău și Mureș.

Proveniența din mediul rural se constituie ca și factor de vulnerabilitate în aceste cazuri (72% din victimele identificate provenind din localități rurale).

Majoritatea victimelor au fost recrutate prin abordarea directă de către recrutor, acesta fiind în 57% din cazuri o persoană necunoscută anterior.

Cele mai multe victime sunt exploatate în sectorul agrozootehnic (agricultură sau creșterea animalelor), construcții, vânzări ziare, servicii de curățenie.

Traficul intern este prezent pentru 124 de victime.

Principalele destinații ale acestui tip de trafic au fost Germania (26) și Italia (22).

Cerșetorie

În anul de raportare, 26 de victime au fost exploatate prin obligarea la cerșetorie. Dintre acestea, 18 au fost persoane adulte, majoritatea de gen masculin. Pentru această formă de exploatare, traficul extern are o

această formă sunt zone aglomerate, cu o frecvență ridicată a trecătorilor, de genul intrărilor în magazine sau supermarketuri, școli, biserici, gări, parcări, parcuri, intersecții importante din marile orașe, piețe aglomerate, zone turistice etc.

Conform unui studiu elaborat de ANITP cu privire la exploatarea prin cerșetorie și care urmează a fi publicat, metodele prin care victimele sunt obligate la efectuarea acestor practici sunt diverse, plecând de la scrierea unor mesaje cu mare impact emoțional pe diverse pancarte, la mâna întinsă și/sau sugerarea sau prezentarea handicapului până la chiar performarea actelor de teatru stradal (întâlnită în marile orașe ale Europei).

Dimensiunea traficului extern în cazul acestei forme de exploatare este ridicată, 85% din victime fiind exploatate extern.

Germania a fost principala destinație externă întâlnită în rândul victimelor obligate la practicarea cerșetoriei.

Destinație

Trafic intern

În trafic intern, în 2012, au fost identificate 497 de victime (48% din total), dintre care 73% au fost victime de gen feminin. Prevalența acestui tip de trafic este cu mult mai mare față de anul anterior, de la 296 de victime traficate intern la 497 de victime, de la 28% în total la aproape jumătate din total în acest an. Ponderea minorilor în cadrul populației victimelor identificate intern a fost de 61%, dintre care majoritatea au fost fete. Principalele județe sursă ale traficului intern au fost, în ordinea amplitudinii Bacău, Mureș, Vaslui, Galați și Prahova. Victimele provenite din aceste județe au însumat un procent de 35% din total

În cazul traficului intern un indicator relevant este cel al județului de exploatare, iar datele acestui an cu privire la acesta, prezintă Covasna, Constanța, Prahova, Timiș și Brașov ca fiind principalele județe în care a avut loc exploatarea victimelor.

Cele mai multe victime identificate intern au fost exploatate sexual sau pentru muncă forțată (92%).

Trafic extern

Ponderea traficului extern a fost în acest an de 52% din total, spre deosebire de 72% în

dimensiune ridicată, 21 de victime fiind exploatate extern.

De regulă, **spațiile de consumare** a exploatarei prin această formă sunt zone aglomerate, cu o frecvență ridicată a trecătorilor, de genul intrărilor în magazine sau supermarketuri, școli, biserici, gări, parcări, parcuri, intersecții importante din marile orașe, piețe aglomerate, zone turistice etc.

Conform datelor deținute de ANITP cu privire la exploatarea prin cerșetorie, metodele prin care victimele desfășoară aceste practici sunt variate, plecând de la sugerarea handicapului, diferite mesaje care apelează la mila trecătorilor, la mâna întinsă până la reprezentări artistice (teatru stradal) metodă întâlnită în metropolele europene.

Germania a fost principala destinație externă întâlnită în rândul victimelor obligate la practicarea cerșetoriei.

Destinație

Trafic intern

În anul 2012 au fost traficate și identificate, în traficul intern, 356 de victime (64% din total), dintre care 71% au fost victime de gen feminin. Ponderea minorilor în cadrul populației victimelor identificate intern a fost de 59%, dintre care majoritatea au fost fete.

Principalele județe sursă ale traficului intern au fost, în ordinea amplitudinii Bacău, Mureș, Vaslui, Galați și Olt. Victimele provenite din aceste județe au însumat un procent de 47% din total.

În cazul traficului intern un indicator relevant este cel al județului de exploatare, iar datele acestui an cu privire la acesta, prezintă Constanța, Covasna, Olt, Vrancea și Timiș ca fiind principalele județe în care a avut loc exploatarea victimelor.

Cele mai multe victime traficate intern au fost exploatate sexual sau pentru muncă forțată (96%).

Trafic extern

Ponderea traficului extern a fost în acest an de 36% din total, spre deosebire de 65% în anul

anul anterior.

Italia (159 de victime identificate în 2012)

Caracteristici ale victimelor identificate

- Majoritatea femei
- Majoritatea adulți
- Proveniență majoritară din rural
- Recrutare prin înșelarea cu oferte de locuri de muncă
- Cele mai multe victime exploatate sexual sau pentru muncă forțată

Germania (150 de victime identificate în 2012)

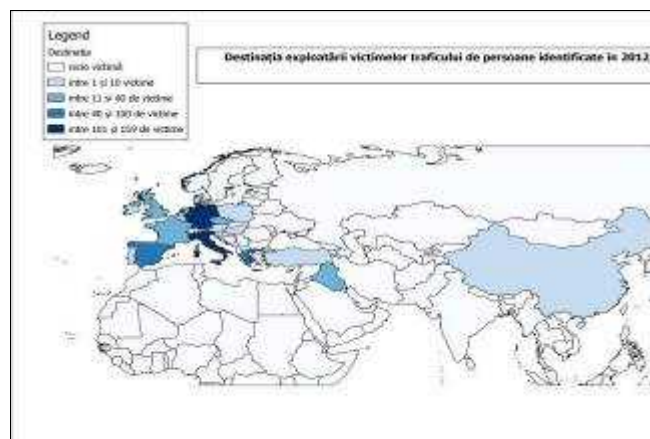
Caracteristici ale victimelor identificate

- Majoritatea bărbați
- Majoritatea covârșitoare adulți
- Două treimi au avut proveniență din rural
- Recrutare prin înșelarea cu oferte de locuri de muncă
- Cele mai multe victime exploatate pentru muncă forțată sau exploatare sexuală.

Spania (73 de victime identificate în 2012)

Caracteristici ale victimelor identificate

- Majoritatea bărbați
- Majoritatea adulți
- Proveniență majoritară din rural
- Recrutare prin înșelarea cu oferte de locuri de muncă
- Cele mai multe victime pentru muncă forțată sau pentru exploatare sexuală.

anterior.

➤ *Italia* (71 de victime traficate în 2012)

Caracteristici ale victimelor identificate

- Majoritatea femei
- Majoritatea adulți
- Proveniență majoritară din rural
- Recrutare prin înșelarea cu oferte de locuri de muncă
- Cele mai multe victime exploatate sexual sau pentru muncă forțată

➤ *Germania* (55 de victime traficate în 2012)

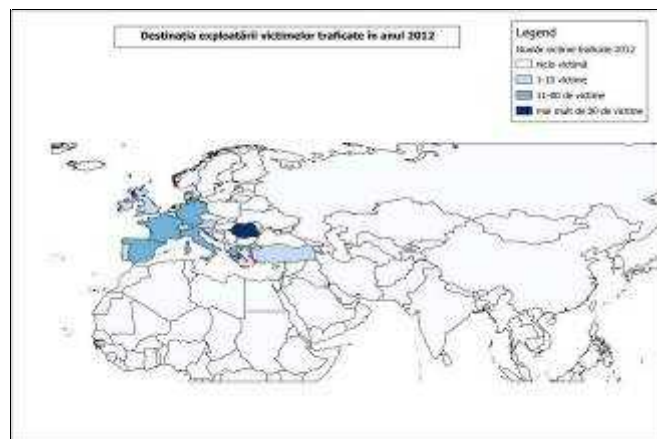
Caracteristici ale victimelor identificate

- Majoritatea bărbați
- Majoritatea adulți
- Proveniență majoritară din rural
- Recrutare prin înșelarea cu oferte de locuri de muncă
- Cele mai multe victime exploatate pentru muncă forțată sau exploatare sexuală.

➤ *Spania* (16 de victime traficate în 2012)

Caracteristici ale victimelor traficate

- Majoritatea femei
- Majoritatea adulți
- Proveniență majoritară din rural
- Recrutare prin înșelarea cu oferte de locuri de muncă
- Cele mai multe victime pentru exploatare sexuală sau pentru muncă forțată.

Concluzii

Exploatarea pentru obligarea la cerșetorie este a treia formă identificată în rândul populației victimelor traficului de persoane, care are loc, în special, în afara granițelor țării noastre, cel mai probabil în țări cu o legislație permisivă sub aspectul practicării cerșetoriei.

Exploatarea sexuală, principala formă de exploatare în rândul victimelor identificate și traficate și a cărei desfășurare, conform datelor statistice cu privire la populația victimelor, are loc în special pe teritoriul României. Ponderea crescută a victimelor minore exploatare sexual în România poate fi explicată atât prin creșterea capacității de intervenție în identificarea victimelor a autorităților de aplicare a legii cât și prin specificul legislativ național prin care, există trafic de minori fără a fi nevoie să avem mijloace de constrângere. În încercarea de prezentare a unei explicații pentru ponderea crescută a traficului intern se află și constatările ofițerilor de combatere a criminalității organizate în cazul minorilor victime care consideră traficul intern ca un stadiu de pregătire pentru cel extern.

Exploatarea prin muncă în agricultură sau în construcții, este a doua formă de exploatare întâlnită în rândul victimelor, și care are loc în special extern. Pentru că de cele mai multe ori, recrutarea pentru un astfel de trafic are loc prin ofertarea unor locuri de muncă bine plătite, tentante, ofertele pentru astfel de locuri de muncă venind în general din state cu o economie mai dezvoltată decât a României.

Rata de retrafficare a victimelor este de 5,3% în cazul victimelor exploatare sexual, mai mare decât media constatată la nivelul populației totale de victime, unde procentul se situa la 3,5%.

Asocierea datelor privind caracteristicile victimelor traficate și a victimelor identificate scoate în evidență rata de identificare timpurie crescută în rândul victimelor exploatare sexual (în special intern) față de a victimelor exploatare prin alte forme.

Ponderea ușor mai crescută a persoanelor de gen feminin în rândul populației traficate față de cea în populația identificată în 2012 și scăderea mediei de vârstă în populația traficată scot în evidență identificarea ușor mai facilă și mai rapidă în cazurile persoanelor de gen feminin adulte tinere sau chiar minore.

Aproximativ una din 3 persoane identificate ca victime ale traficului de persoane anual este de gen feminin.

Aproximativ una din trei victime identificate anual este minoră.

Analiza populației victimelor traficate în aceeași perioadă scoate în evidență tendința și mai îngrijorătoare conform căreia una din două victime traficate este minoră.

Atât zonele sau județele de proveniență cât și destinațiile traficului de persoane se schimbă ușor între populația victimelor identificate versus traficate, concluzionând că oricare ar fi unitatea măsurată în această situație zonele sursă și

statele destinație rămân aceleași. Covasna, Constanța și Timiș, județe care au înregistrat frecvențe ridicate în ambele populații analizate în 2012, sunt județe care au reprezentat o sursă importantă atât a traficului raportat în 2012 cât și a celui petrecut în aceeași perioadă. În același spectru observațional poate fi încadrat traficul către Italia, Germania și Spania, state care au fost principalele destinații ale traficului de persoane în 2012, indiferent de populația analizată.

Prevalența ridicată a traficului intern este observată în ambele populații, diferența fiind la ponderea acesteia în total. Dacă în populația victimelor identificate ponderea este de 48%, în cazul victimelor traficate ponderea crește la 64% probabil ca urmare a reacției imediate a autorităților. Descoperirea traficului internațional presupune un schimb de informații, colaborări și cooperări polițienești care necesită pregătire și intervenție ce conduce la consumarea unei anumite perioade de timp și astfel o identificare întârziată. Mai mult decât atât, această concluzie poate fi îmbunătățită dacă ținem cont de faptul că înregistrarea cazurilor traficate extern este făcută de autorități românești în momentul în care victima ajunge în România. Astfel chiar dacă victima a fost descoperită anterior de către autoritățile din statul de destinație, operatorul înregistrează de cele mai multe ori ca și dată a identificării momentul în care autoritățile românești au intrat în contact cu victima.

Mediul de proveniență rural are aceeași prevalență, de 57%, ca și în anul anterior.

1. PLANUL LEGISLATIV - REFERINTE NORMATIVE RELEVANTE

Prin definiție o activitate economică ilegală, traficul și exploatarea victimelor sunt instrumente ale criminalității organizate, pentru acumularea resurselor financiare uriașe. Ca încălcare majoră a drepturilor fundamentale ale omului, este o ofensă adusă demnității umane, pe care România nu o poate trece cu vederea. Ca activitate ilegală transfrontalieră, este un element care amenință securitatea și un domeniu de cooperare important în interiorul UE și în parteneriat cu state, regiuni și terțe organizații internaționale.

Reacția socială oportună împotriva traficului de persoane reclamă o abordare multidisciplinară și multiinstituțională. Răspunsul normativ a avut în vedere, în anul 2012, incriminarea cât mai riguroasă, dură, explicită și posibil rezonabilă în termeni de timp consumat, a infracțiunilor de trafic de persoane, precum și înlesnirea și promovarea măsurilor privind asistența victimelor.

În ultimii ani, factorii de decizie din Uniunea Europeană lansează apeluri repetate către comunitatea internațională, inclusiv către instituțiile de la nivel regional și național, organizații non-guvernamentale, internaționale și alte organizații ale societății civile, precum și către instituțiile și agențiile Uniunii Europene, atât pentru a contracara provocările ridicate de infracționalitatea transnațională, cât și pentru a oferi o reacție clară și cuprinzătoare în direcția unor politici multidisciplinare, coerente și coordonate, cu implicarea tuturor actorilor vizați din țările de origine, tranzit și destinație pentru traficul de persoane și exploatarea victimelor. O astfel de reacție explicită trebuie să fie în concordanță cu standardele drepturilor omului, acordându-se o atenție particulară traficului de femei și copii, în conformitate cu instrumentele internaționale.

Reglementarea normativă a multiplelor variabile ale fenomenului traficului de persoane, luat în considerare cel puțin ca fenomen social, economic, psihologic și infracțional, joacă rolul consistent al orientării acțiunilor instituționale a agenților sociali care participă în diferitele arii ale intervenției organismului social, centrate fie către combaterea infracționalității, fie către intervenția bazată pe conceptele de prevenire, cea care urmărește protecția și asistența specializată a victimelor, ori cooperarea între instituții sau între acestea și organizațiile societății civile, de profil. În sensul acesta, anul 2012 a cunoscut, în România, o dinamică relevantă.

Reamintim cititorului faptul că, în *Raportul privind situația traficului de persoane în anul 2011*, menționăm că referința anilor 2011-2012, în ceea ce privește reglementarea normativă a multiplelor aspecte incidente unui fenomen social și de

criminalitate organizată, cum este fenomenul traficului de persoane, era dată de eforturile cumulate ale reprezentanților diferitelor autorități publice centrale și organizații ale societății civile în elaborarea proiectului noii **strategii naționale în domeniul prevenirii, asistenței victimelor și combaterii traficului de persoane** (SNITP) pentru perioada 2012 - 2016. Iată că putem vorbi astăzi de o strategie multianuală² și de un plan de acțiune pentru implementarea *Strategiei* în următorii doi ani. Ambele pun în valoare punctele de vedere ale diferitelor autorități centrale și organizații ale societății civile care au participat la elaborarea strategiei.

Deloc lipsit de importanță este faptul că acest document de politici publice oferă un răspuns bazat pe realitățile și legislația europeană în materie, preconizând, printre altele:

- reconfigurarea sistemului de servicii de protecție și asistență a victimelor traficului de persoane,
- îmbunătățirea capacității de identificare timpurie a victimelor și de referire către furnizorii de servicii specializate,
- creșterea gradului de includere a victimelor traficului de persoane în programe specializate de reabilitare și reintegrare socială,
- eficientizarea măsurilor de sprijinire a victimelor, care se constituie martor sau parte vătămată, pe durata procesului penal și facilitarea accesului la formele de compensație financiară.

Ca rezultat remarcabil al demersurilor de reglementare legislativă din aria politicilor publice, SNITP 2012-2016 și-a fixat ca scop dinamizarea activităților instituțiilor statului, încurajarea participării și implicării organizațiilor internaționale și non-guvernamentale în lupta împotriva traficului de persoane, motivarea cooperării interinstituționale și internaționale, aducerea, în mentalitatea colectivă a realității problematice a acestui fenomen, prin trimitere la efectele negative implicate, adaptarea și îmbunătățirea calității serviciilor de asistență oferite victimelor traficului de persoane.

Pentru a contextualiza oportunitatea adaptării SNITP la realitățile globale, aducem în atenția cititorului faptul că anii 2009 și 2010 au fost caracterizați, pe plan european, printr-o activitate extrem de intensă a factorilor de decizie, prin inițiative de modernizare a actualului cadru legislativ, prin organizarea unor conferințe ministeriale de impact. Un obiectiv important al acestor conferințe a fost acela de a oferi prilejul abordării unor provocări din ce în ce mai importante pentru Uniunea Europeană, de a-și consolida capacitatea de acțiune în parteneriat și cooperare la nivel internațional, în domeniul prevenirii, protecției victimelor traficului de persoane și al trimiterii în judecată a traficanților. În plus, un alt obiectiv a fost furnizarea unor date concrete și reale structurilor de lucru ale Consiliului Uniunii

² H.G. nr. 1.142 din 27 noiembrie 2012 privind aprobarea Strategiei naționale împotriva traficului de persoane pentru perioada 2012-2016 și a Planului național de acțiune 2012-2014 pentru implementarea Strategiei naționale împotriva traficului de persoane pentru perioada 2012-2016.

Europene pentru elaborarea unui document de acțiune în domeniul întăririi dimensiunii externe a UE în privința reacției împotriva traficului de ființe umane.

Dimesiunile psiho-socială, economică și infracțională ale fenomenului traficului de persoane solicită organismului social un tip de adaptare permanentă la dinamica accentuată a acestui fenomen. Este motivul pentru care SNITP fixează, prin *obiective generale, sectoriale și acțiuni punctuale*, cadrul general care va permite dispozitivului național anti-trafic mobilizarea de resurse și acțiuni multiple și coordonate, subsecvente domeniilor prevenirii, combaterii fenomenului și asistenței acordate diferitelor categorii de victime ale traficului de persoane (VT).

În demersurile de elaborare a SNITP, partenerii au urmat un plan de lucru, care a inclus și o secvență de analiză a eficienței strategiei anterioare, cu trimitere directă la calitatea realizării obiectivelor, impactul acțiunilor singulare și interinstituționale, etc. Consumul de timp pentru elaborarea SNITP a fost determinat de:

- procesul de durată al consultărilor interinstituționale organizate de către ANITP, cu participarea ansamblului instituțiilor publice și a unor organizații ale societății civile. Au fost analizate și dezbătute puncte de vedere și perspective instituționale și multidisciplinare, în desfășurarea mai multor întâlniri de lucru și consultative, rezervate câtorva subdomenii de acțiune: combaterea traficului de persoane, prevenire și asistența victimelor, toate având ca punct de plecare rezultatele evaluării implementării Strategiei anterioare, dar mai ales dinamica accentuată a evoluției fenomenului traficului de persoane din ultimii ani. Un grup tematic a fost rezervat consultării ONG ce desfășoară activități în domeniu, în vederea adăugării perspectivei societății civile în conținutul Strategiei,

- consultarea strategiilor naționale ale SM ale UE, în domeniu,

- nevoia de integrare a perspectivei europene în filosofia și conținutul SNITP 2012-2016. Acest lucru a fost posibil și prin analiza prevederilor *Directivei nr. 36/2011 a Parlamentului European și a Consiliului privind prevenirea și combaterea traficului de persoane și protejarea victimelor acestuia*,

- necesitatea realizării evaluării rezultatelor implementării strategiei anterioare, care a permis identificarea acelor obiective și acțiuni ce au favorizat progrese semnificative, dar și identificarea punctelor slabe pentru al căror răspuns noul proiect de strategie identifică și propune obiective și acțiuni adaptate realităților dinamicii fenomenului traficului de persoane din ultimii ani. Acest proces a consumat aproape un an, în condițiile organizării consultărilor interinstituționale, prin intermediul unei anchete pe bază de chestionar,

- s-a avut în vedere, ca referință importantă, adoptarea, de către UE, a strategiei împotriva traficului de persoane. Întârzierea adoptării acestui act normativ de referință pentru toate statele membre ale UE a fost un alt motiv pentru care strategia României a stat în așteptare.

Proiectul SNITP a fost abordat și din perspectiva recentelor priorități ale Președinției Consiliului UE, în domeniul justiției și afacerilor interne, statuate în

Programul Stockholm. Acestea vin să completeze rolul instituțiilor din România și impun noi obiective:

1. politică eficientă, coerentă și coordonată în domeniul prevenirii și combaterii traficului de persoane;

2. adaptarea legislației în domeniul prevenirii și combaterii traficului de persoane, precum și al asistenței oferite victimelor.

Propunerea noii directive a Parlamentului European și a Consiliului privind prevenirea și combaterea traficului de persoane și protejarea victimei, demonstrează viitoarele priorități în domeniu la nivel european, respectiv:

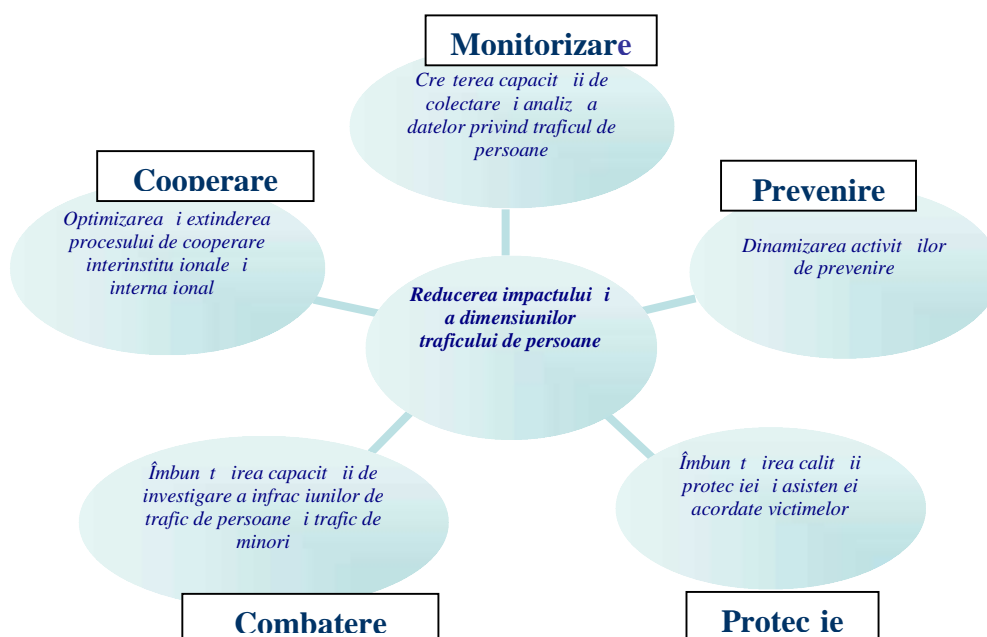
a) măsuri pentru adecvarea pedepselor la gravitatea infracțiunilor comise;

b) competența extrateritorială mai extinsă și cu un grad de obligativitate mai ridicat, statele membre fiind astfel obligate să îi urmărească penal pe resortisanții sau persoanele care își au reședința pe teritoriul lor și care au comis infracțiunea de trafic în afara teritoriului statului respectiv;

c) îmbunătățirea asistenței acordate victimelor, în special a tratamentului medical precum și a măsurilor de protecție.

La finele anului 2012, SNITP a fost aprobată prin hotărâre a Guvernului, devenind „platforma” de lucru a ANITP în relația acesteia cu celelalte autorități cărora le-au fost stabilite responsabilități în lupta anti-trafic, prin Planul național de acțiune 2012-2014, aprobat prin același act normativ.

SNITP are ca scop reducerea impactului și a dimensiunilor traficului de persoane la nivel național, prin prioritizarea și eficientizarea activităților în lupta împotriva acestuia, fiind un document de politici publice axat pe obiective, ce vizează probleme complexe, integrând toate domeniile de intervenție.

Perioada de aplicare a strategiei va fi 2012 - 2016.

În *Raportul privind situația traficului de persoane în anul 2011* era prezentată, pentru prima dată, o analiză integrată a principalelor acte normative relevante în domeniul prevenirii și combaterii victimizării, precum și în cel al asistenței victimelor traficului de persoane. Acea oportunitate a permis corelarea unor articole de lege, cu scopul de a oferi celor interesați o înțelegere mai nuanțată a perspectivei dinamicii legislative recente, cu titlu de răspuns față de dinamica accentuată a fenomenului traficului de persoane.

Găsim oportună dezvoltarea analizei privind evoluția cadrului normativ, prin menționarea completărilor care au intervenit ori urmează să își producă efectele în planul legislativ, după cum urmează:

1. ³Capitolul al VII-lea al Titlului al părții speciale a Legii nr. 286/2009 - **noul Cod penal**⁴ - cuprinde infracțiunile de trafic și exploatare a unor persoane vulnerabile,

³ Sursa: Ministerul Justiției, 2013.

⁴ CAPITOLUL VII

Traficul și exploatarea persoanelor vulnerabile

ART. 209

Scavia

Punerea sau înerea unei persoane în stare de sclavie, precum și traficul de sclavi se pedepsesc cu închisoarea de la 3 la 10 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

ART. 210

Traficul de persoane

(1) Recrutarea, transportarea, transferarea, adpostirea sau primirea unei persoane în scopul exploatarea acesteia, sârârât :

- a) prin constrângere, rpire, inducere în eroare sau abuz de autoritate;
- b) profitând de imposibilitatea de a se apara sau de a-și exprima voința ori de starea de vdit vulnerabilitate a acelei persoane;
- c) prin oferirea, darea, acceptarea sau primirea de bani ori de alte foloase în schimbul consimântului persoanei care are autoritate asupra acelei persoane, se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 10 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(2) Traficul de persoane sârârât de un funcționar public în exercițiul atribuțiilor de serviciu se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 12 ani.

(3) Consimântul persoanei victimă a traficului nu constituie cauză justificativă.

ART. 211

Traficul de minori

(1) Recrutarea, transportarea, transferarea, adpostirea sau primirea unui minor, în scopul exploatarea acestuia, se pedepsesc cu închisoarea de la 3 la 10 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(2) Dacă fapta a fost sârârât în condițiile art. 210 alin. (1) sau de către un funcționar public în exercițiul atribuțiilor de serviciu, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 12 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(3) Consimântul persoanei victimă a traficului nu constituie cauză justificativă.

ART. 212

Supunerea la muncă forțată sau obligatorie

Fapta de a supune o persoană, în alte cazuri decât cele prevăzute de dispozițiile legale, la prestarea unei munci împotriva voinței sale sau la o muncă obligatorie se pedepsesc cu închisoarea de la unu la 3 ani.

ART. 213

Proxenetismul

(1) Determinarea sau înlesnirea practicării prostituției ori obținerea de foloase patrimoniale de pe urma practicării prostituției de către una sau mai multe persoane se pedepsesc cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(2) În cazul în care determinarea la începerea sau continuarea practicării prostituției s-a realizat prin constrângere, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 10 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(3) Dacă faptele sunt sârârâte de un minor, limitele speciale ale pedepsei se majorează cu jumătate.

(4) Prin practicarea prostituției se încheie între înerea de acte sexuale cu diferite persoane în scopul obținerii de foloase patrimoniale pentru sine sau pentru altul.

ART. 214

Exploatarea ceretoriei

(1) Fapta persoanei care determină un minor sau o persoană cu dizabilități fizice ori psihice să apeleze în mod repetat la mila publicului pentru a cere ajutor material sau beneficiază de foloase patrimoniale de pe urma acestei activități se pedepsesc cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

(2) Dacă fapta este sârârâtă în următoarele împrejurări:

- a) de părinte, tutore, curator ori de către cel care are în îngrijire persoana care cerete;
- b) prin constrângere, pedeapsa este închisoarea de la unu la 5 ani.

ART. 215

fiind aduse în acest capitol incriminările cuprinse în prezent în Legea nr. 678/2001 și în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002.

Textele de incriminare a traficului de persoane, de minori și de migrați au fost sistematizate pentru o mai ușoară înțelegere și o mai bună corelare cu alte texte de incriminare, fără a li se aduce însă modificări substanțiale. A fost adăugată forma agravată a comiterii *infracțiunii de trafic de persoane, de către un funcționar public* în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, pentru implementarea art. 24 din Convenția Consiliului Europei privind lupta împotriva traficului de ființe umane, ratificată prin Legea nr. 300/2006. Capitolul cuprinde și infracțiunile de trafic de minori, ca infracțiune distinctă, cu un regim sancționator mai sever, supunerea la muncă forțată sau obligatorie, proxenetismul, exploatarea cerșetoriei, folosirea unui minor în scop de cerșetorie, folosirea serviciilor unei persoane exploatate.

În ceea ce privește exploatarea sexuală a persoanelor și incriminarea acestor conduite, menționăm că noul Cod penal nu mai cuprinde incriminarea faptei de practicare a prostituției, păstrând însă incriminări ale faptelor care determină extinderea fenomenului prostituției și anume, a faptelor de exploatare a acesteia (proxenetism, trafic de persoane, folosirea serviciilor unei persoane exploatate), ele fiind în cele mai multe cazuri forme de manifestare ale criminalității organizate, în vreme ce persoana care își oferă serviciile sexuale nu este mai mult decât o victimă a fenomenului traficului de persoane sau ale exploatării sexuale.

Mutarea oprobiului de la persoana racolată la cea care racolează este, astfel, de natură a ajuta la sancționarea adevăraților vinovați pentru extinderea fenomenului prostituției și altor fenomene corelative caracterizate printr-un grad de pericol social mult mai mare, în special traficul de persoane.

Faptul că prostituția va fi scoasă de sub incidența sancțiunilor penale nu are semnificația unei „legalizări” a acesteia, a transformării activității respective într-una

Folosirea unui minor în scop de cerșetorie

Fapta majorului care, având capacitatea de a munci, apelează în mod repetat la mila publicului, cerând ajutor material, folosindu-se în acest scop de prezența unui minor, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

ART. 216

Folosirea serviciilor unei persoane exploatate

Fapta de a utiliza serviciile prevăzute în art. 182, prestate de o persoană despre care beneficiarul este victimă a traficului de persoane ori a traficului de minori, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă, dacă fapta nu constituie o infracțiune mai gravă.

ART. 217

Sancționarea tentativei

Tentativa la infracțiunile prevăzute în art. 209 - 211 și art. 213 alin. (2) se pedepsește.

(...)

ART. 263

Traficul de migrați

(1) Racolarea, îndrumarea, culegerea, transportarea, transferarea sau adăpostirea unei persoane, în scopul trecerii frauduloase a frontierei de stat a României, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani.

(2) Când fapta a fost săvârșită :

- a) în scopul de a obține, direct sau indirect, un folos patrimonial;
- b) prin mijloace care pun în pericol viața, integritatea sau sănătatea migrantului;
- c) prin supunerea migrantului la tratamente inumane sau degradante, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 10 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(3) Tentativa se pedepsește.

reglementată sau permisă de lege, pentru că fapta unei persoane de a se prostitua va fi în continuare sancționată contravențional. Simpla dezincriminare semnifică doar eliminarea acestei fapte din sfera celor sancționate penal, acest lucru neavând ca scop schimbarea percepției societății, din punct de vedere moral, asupra fenomenului prostituției.

În acest context trebuie menționată și incriminarea pornografiei infantile în cadrul noului Cod penal, incriminare care păstrează substanța prevederilor existente (incriminările din Legea nr. 678/2001, Legea nr. 161/2003 și Legea nr. 196/2003), dar operează de asemenea o mai bună sistematizare a acestora.

Noul cod renunță la incriminarea infracțiunii de cerșetorie în forma consacrată de codul penal în vigoare, dar aduce două incriminări distincte, conexe cerșetoriei, menite să răspundă unor situații frecvente în ultimii ani. Este vorba de exploatarea cerșetoriei practicate de un minor sau o persoană cu dizabilități (determinarea la practicarea cerșetoriei sau obținerea de foloase de pe urma acestei activități) și respectiv de folosirea unui minor, de către majorul care are capacitatea de a munci, în scopul de a obține astfel ajutor material din partea publicului. Această din urmă situație - spre exemplu, o femeie care merge la cerșit, iar pentru a inspira milă publicului ține un copil, cu vârsta de câteva luni, în brațe - prezintă un evident pericol, nu doar prin aceea că lezează grav demnitatea umană, copilul ajungând să fie folosit ca un obiect de recuzită, dar periclitează sănătatea sau chiar viața minorului, date fiind condițiile în care acesta este ținut în timpul cerșitului (temperaturi foarte scăzute sau foarte ridicate, ploaie etc.).

În ceea ce privește infracțiunea de folosire a serviciilor unei persoane exploatate, aceasta a fost introdusă în urma ratificării de către România a Convenției Consiliului Europei privind lupta împotriva traficului de ființe umane (prin Legea nr. 300/2006). Spre exemplu, textul va fi aplicabil în cazul persoanei care acceptă să primească prin transplant un organ, știind că este prelevat ilegal de la o victimă a traficului de persoane, sau al celui care acceptă să folosească munca forțată impusă acestor victime sau care beneficiază de serviciile persoanei forțate a practica prostituția, dacă cunoaște faptul că aceste persoane sunt victime ale traficului de persoane.

În cuprinsul noului Cod penal a fost definită noțiunea de exploatare a unei persoane ca fiind:

- a) supunerea la executarea unei munci sau îndeplinirea de servicii, în mod forțat;
- b) ținerea în stare de sclavie sau alte procedee asemănătoare de lipsire de libertate ori de aservire;
- c) obligarea la practicarea prostituției, la manifestări pornografice în vederea producerii și difuzării de materiale pornografice sau la alte forme de exploatare sexuală;
- d) obligarea la practicarea cerșetoriei;
- e) prelevarea de organe, țesuturi sau celule de origine umană, în mod ilegal.” (art. 182 din noul Cod penal)

Subliniem faptul că noul Cod penal va intra în vigoare, conform Legii nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, la data de 1 februarie 2014.

2. Referitor la **Directiva 2011/36/UE** a Parlamentului European și a Consiliului din 5 aprilie 2011 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane și protejarea victimelor acestuia, precum și de înlocuire a Deciziei-cadru 2002/629/JAI a Consiliului, constatăm că majoritatea dispozițiilor de drept penal material și procesual cuprinse în directivă se regăsesc deja în dreptul intern, nepresupunând intervenții majore cu ocazia transpunerii directivei în legislația română. Cu titlu exemplificativ putem menționa:

- Art. 2 din Directivă: definiția traficului de persoane (Infrațiuni privind traficul de persoane):

De lege lata - infrațiunile privind traficul de persoane și în legătură cu traficul de persoane se regăsesc în legea-cadru - art. 12, 13, 14¹, 17 și 18. În prezent, sunt acoperite în legislația națională toate aspectele din definiția infracțiunii de trafic de persoane (variante tip și variantele agravante) așa cum apare aceasta în Directiva 36/2011;

De lege ferenda - infracțiunile privind traficul de persoane se regăsesc în noul Cod Penal (Legea 286/2009) - art. 210 (traficul de persoane) și art. 211 (traficul de minori). Urmează a fi aduse completări prin Legea de punere în aplicare a Noului Cod Penal cu privire la săvârșirea acestor infracțiuni de către un funcționar public în exercitarea atribuțiilor sale de serviciu. Proiectul de lege de punere în aplicare se află în prezent în dezbatere la Camera Deputaților (cameră decizională).

- Art. 7 din Directivă - Sechestrul și confiscarea

În legislația națională există prevederi referitoare la confiscare: art. 112, art. 118 și art. 118 indice 2 din Codul Penal (măsura de siguranță a confiscării speciale și a confiscării extinse); art. 19 din Legea 678/2001, art. 112 și art. 112 indice 1 din Noul Cod Penal (Legea 286/2009).

- Art. 8 din Directivă - în legislația națională există următoarele prevederi:

Legea 678/2001 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane - art. 20 alin 1: „Persoana supusă traficului de persoane, care a săvârșit, ca urmare a exploatarei sale, infracțiunea de prostituție, de cerșetorie, trecere frauduloasă a frontierei unui stat ori donare de organe sau țesuturi ori celule de origine umană, în condițiile prevăzute la art. 157 alin. (1) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, cu modificările și completările ulterioare, nu se pedepsește pentru aceste infracțiuni.”

În noul Cod penal (Legea 286/2009) - art. 262, alin. 4 - este menționat faptul că trecerea frauduloasă a frontierei de stat, săvârșită de o persoană victimă a traficului de persoane sau de minori constituie cauză de nepedepsire.

- Art. 18 alin 4 din Directivă, referitor la incriminarea folosirii serviciilor persoanelor traficate, cunoscând faptul că acestea sunt persoane traficate.

În legislația națională:

Legea nr. 678/2001 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane - art 14¹: Fapta de a utiliza serviciile prevăzute la art. 2 pct. 2, prestate de o persoană despre care beneficiarul știe că este victimă a traficului de persoane ori a traficului de minori, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă, dacă fapta nu constituie o infracțiune mai gravă.

În noul Cod Penal (Legea nr. 286/2009) - de lege ferenda - art. 216 incriminează folosirea serviciilor unor persoane exploatate, despre care beneficiarul știa că sunt victime ale traficului de persoane ori ale traficului de minori.

2. DOCUMENTARE ȘI COMUNICARE PUBLICĂ

2.1. Documentare

Interesul diferitelor categorii populaționale pentru documentarea de nivel academic, în domeniul traficului de persoane, a păstrat, în anul 2012, un caracter explicit, manifestat ca atare. La nivel național, o serie de resurse pentru documentarea publică au fost adăugate și în 2012, celor elaborate în anii anteriori.

În ce privește angajamentul autorităților române în acest registru, printre prioritățile anului trecut s-au numărat inițierea și realizarea de analize și activități de cercetare științifică, asumarea de perspective în cercetarea sociologică a fenomenului traficului de persoane, formularea răspunsurilor documentate față de solicitări cu rol evaluativ sau de monitorizare, interpelări la nivel internațional, european și național, primite din partea diferitelor publicuri-țintă interesate. Au fost elaborate rapoarte de analiză și cercetare, manuale de bune practici sau documente care servesc informării cu privire la metodologii specifice de intervenție, în domenii subsecvente, la procesul identificării și referii victimelor traficului către servicii de asistență, la standardele de specialitate pentru asistență sau analize cu privire la recrutarea victimelor.

În rândurile care urmează sunt prezentate cele mai relevante dintre rezultatele Agenției, din domeniul documentării publice a fenomenului traficului de persoane.

Produse de analiză și cercetare multidisciplinară

Evaluarea statistică a situației victimelor traficului de persoane identificate în anul 2011 a fost primul document de amploare elaborat de către autoritățile abilitate, în anul 2012. Documentul a urmărit prezentarea publică a caracteristicilor socio-demografice ale populației de victime ale traficului de persoane, a tendințelor geografice (proveniență și destinație), dar și prezentarea rezultatelor unei minime analize a tipologiei relațiilor existente între victime și recrutori, pe baza informațiilor deținute la acea vreme. Rezultatele analizelor din cadrul evaluării au fost integrate în conținutul Raportului anual privind situația traficului de persoane în România, în anul 2011, elaborat în prima parte a anului 2012.

Raportul anual privind situația traficului de persoane în anul 2011 este, probabil, documentul de referință pentru funcția Agenției Naționale Împotriva Traficului de Persoane, ca raportor național pe linia traficului de persoane- aceea de monitorizare, colectare, centralizare, analiză și raportare a activităților de prevenire, combatere și asistență a victimelor traficului de persoane, la nivel național, compilarea, evaluarea și interpretarea datelor și informațiilor puse la dispoziție de către instituții relevante și organizații ale societății civile care au atribuții legale ori care și-au asumat responsabilități în lupta anti-trafic. Raportul și-a propus să reflecte acțiunile explicite și rezultatele cele mai relevante ale instituțiilor publice și organizațiilor societății civile, în anul 2012, așa cum au fost acestea prezentate de către acestea.

În același registru, al participării autorităților naționale în domeniu la analiza multiplelor variabile care definesc o latură sau alta a fenomenului traficului de persoane, pentru prima dată a fost realizată o analiză statistică a populației de persoane cercetate pentru infracțiunea de trafic de persoane și minori, aceasta fiind în același timp parte integrantă a Raportului anual privind situația traficului de persoane în România, în anul 2011. Analiza a urmărit indicatori socio-demografici și evidențierea ariei de acțiune a acestora.

O altă evaluare realizată a urmărit aceiași indicatori menționați mai sus și în cadrul analizei semestriale privind populația de victime identificate în prima jumătate a anului 2012.

Dincolo de participarea instituțiilor naționale la elaborarea documentelor de analiză a variatelor incidențe, cauze, efecte ori dimensiuni statistice ale fenomenului traficului de persoane, acestea și-au asumat inițiative de cercetare aplicată multidisciplinară, în interiorul diferitelor oportunități partenieriale cu actori sociali relevanți din țări membre UE și state terțe, urmărind radiografierea unor nivele mai profunde ale interacțiunilor multimodale, de tip cauzal sau sistemic, a diverselor variabilelor contextuale, directe sau indirecte, determinate sau aleatorii, care guvernează fie dimensiunea criminogenă a fenomenului traficului de persoane, fie pe cea psihologică, socială, economică, ori zonele de graniță sau de intersecție ale unora sau altora dintre acestea. Cu titlu de exemplu, în cadrul propunerii de proiect *"Raising awareness with regard to human trafficking asociated risks within the framework of Schengen enlargement"*, ANITP a formulat o propunere de cercetare privind realizarea unei tipologii a traficantilor de persoane. Proiectul și-a propus analizarea datelor socio-demografice deținute de instituții cu atribuții în domeniu, realizarea de interviuri cu traficantii și experți care interacționează cu aceștia pe parcursul derulării cercetărilor.

O altă asumare din registrul cercetării sociologice sectoriale a fost angajată de organizațiile guvernamentale în interiorul inițiativei unui consorțiu format din universități și alte instituții din mai multe state europene. Oficialitățile naționale au exprimat, aici, dorința de a participa în cadrul proiectului (Trafficking as a Criminal Enterprise) înaintat pentru obținerea finanțării prin Pilonul FP7. Autoritățile și-au

asumat responsabilitatea proiectării unei cercetări privind trăsăturile traficantilor de persoane, motivația infracțională a acestora și modul de organizare a rețelelor criminale care activează în acest domeniu.

Argumentul implicării instituțiilor statului în extinderea curriculumului de cercetare aplicată, prin adresarea domeniului "celeilalte tabere", cea a infracționalității sau a criminalității organizate, răspunde unei nevoi identificate de către specialiștii acesteia cu ceva vreme în urmă: aceea de a oferi o fundamentare științifică politicilor publice și acțiunilor subsecvente ale instituțiilor publice, în domeniul prevenirii victimizării, combaterii traficului de persoane și asistenței victimelor, prin punerea la dispoziția acestora a rapoartelor de cercetare științifică cu privire la variate aspecte ce definesc zona de acțiune a criminalității organizate - via trafic de persoane.

Tot în aria cercetării interdisciplinare, o echipă de cercetare guvernamentală a fost implicată în desfășurarea studiului privind cerșetoria forțată, demarat sub egida proiectului *Prevention Identification and Protection*, cofinanțat de Confederația Elvețiană. Studiul și-a propus să descrie factorii care contribuie în mod intercorelat la atragerea sau împingerea victimelor în situații de trafic, să îmbunătățească tabloul analizei fenomenului exploatării prin obligarea la cerșetorie, prin analiza particularităților victimelor și traficantilor „actori” ai acestei forme de exploatare, alături de cauzele generale și individuale ale acestui tip de exploatare.

Desfășurarea studiului a presupus, pe lângă documentarea prin intermediul literaturii de specialitate, analiza cantitativă a datelor statistice și organizarea interviurilor atât cu victime ale traficului de persoane, cât și cu specialiști care au intrat în contact cu acestea (polițiști, specialiști în domeniul asistenței și procurori). Activitatea de cercetare a fost coordonată de către un expert în cercetare sociologică din Elveția, iar în luna decembrie studiul a fost tradus în limba engleză, urmând să fie tipărit în mai multe exemplare, în vederea diseminării.

Răspunsurile formulate față de numeroasele solicitări **privind date statistice sau alte tipuri de informații** cu privire la variabile ce au caracterizat fenomenul traficului de persoane și dinamica acestuia, în anul 2012 și în anii anteriori au făcut obiectul unei părți importante din ansamblul activităților autorităților române.

Fără a încerca o cuantificare procentuală, participarea oficialităților la documentarea și elaborarea răspunsurilor față de variate solicitări cu rol evaluativ/ de monitorizare, adresate acesteia de către instituții sau organizații naționale, europene sau internaționale, în domeniul de referință, a "consumat" o parte a eforturilor și timpului profesional. Menționăm aici analiza privind situația cetățenilor români victime ale traficului de persoane în Marea Britanie, în perioada 2009-2011, la solicitarea biroului SOCA din România, în scopul elaborării unui raport de către Centrul britanic pentru combaterea traficului de persoane, precum și răspunsul pentru chestionarul transmis de Southeast European Law Enforcement Center - SELEC, în vederea evaluării Task Force MIRAGE, în anul 2011.

Într-un alt registru de competențe și intervenție, organizațiile guvernamentale au continuat să asigure, în anul 2012, comunicarea și cooperarea tehnică începută cu trei ani în urmă, cu Grupul de experți pentru lupta împotriva traficului de ființe umane - Consiliul Europei (GRETA), pentru îndeplinirea rolului de raportor național, în relația cu Consiliul Europei, în ceea ce privește implementarea, de către România, a Convenției Consiliului Europei privind lupta împotriva traficului de ființe umane. Ca urmare, ANITP a contribuit la definirea mandatului directorului ANITP pentru participarea acestuia la cea de-a VIII-a Reuniune a Comitetului Părților la Convenția pentru acțiunea împotriva traficului de persoane a Consiliului Europei, care a avut loc la data de 11 iunie 2012, la Strasbourg. Cu acest prilej, au fost adoptate Raportul privind implementarea, de către România, a Convenției Consiliului Europei privind lupta împotriva traficului de ființe umane, precum și recomandările GRETA (Consiliul Europei - CoE) pe marginea Raportului de țară al României.

De asemenea, ulterior consultării altor instituții publice, organizațiile guvernamentale au formulat, într-un document amplu, comentarii și observații conținând punctele de vedere ale autorităților centrale față de Raportul elaborat de GRETA și față de recomandările formulate de către Comitetul Părților. *Aceste comentarii și observații au fost asumate de către Guvernul României*, printr-un memorandum transmis Secretariatului General al Convenției Consiliului Europei privind lupta împotriva traficului de ființe umane.

În luna aprilie 2012, instituțiile centrale au înaintat Ambasadei SUA la București Răspunsul României privind chestionarul Departamentului de Stat al S.U.A. pentru elaborarea Raportului anual privind situația traficului de persoane în anul 2011 - "TIP Report". Documentul conține răspunsurile autorităților române la întrebările chestionarului, surprinzând realitatea dinamică a fenomenului traficului de persoane, în România, punctând reperele evoluțiilor înregistrate în anul 2011, în ariile prevenirii victimizării, combaterii fenomenului, pedepsirii traficantilor și asistenței acordate victimelor. Răspunsul României reflectă opiniile ANITP, dar și pe cele oficiale ale DIICOT, DCCO, CSM și ale altor autorități publice, precum și pe cele ale unor organizații neguvernamentale române.

Transmiterea răspunsului față de solicitarea United Nations Office on Drugs and Crime, pentru exploatarea acestuia în cadrul Raportului Global privind traficul de persoane, a reprezentat finalitatea unei munci riguroase de analiză, de tip cantitativ, a populației de victime ale traficului de persoane identificate, a populației determinate de persoane returnate, condamnate sau cercetate pentru infracțiunea de trafic de persoane, în anul 2011.

În anul 2012 au fost elaborate documente de răspuns la solicitări venite din partea numeroaselor organizații neguvernamentale, autorități naționale, precum și din partea Președinției Consiliului Uniunii Europene, cu privire la situația traficului de persoane. Răspunsurile au fost elaborate din perspectiva competențelor autorităților cu privire la procedura identificării victimelor la nivel național, la problemele identificate în respectarea drepturilor victimelor, la existența unor

proceduri sau standarde privind evaluarea riscului de caz, precum și la drepturile victimelor, prevăzute de lege.

În perioada de raportare au fost completate, de asemenea, fișa de bune practici pentru aplicarea drepturilor omului, bazată pe lupta împotriva traficului de persoane, transmisă de UNHCR, privind Sistemul Integrat de Monitorizare și Evidență a Victimelor Traficului de Persoane. Sistemul, care sprijină activitatea de referire a victimelor traficului de persoane și de monitorizare a serviciilor acordate acestora, primește, prin această inițiativă, confirmarea internațională a demersurilor întreprinse la nivel național de către instituțiile publice și private pentru prevenirea fenomenului și pentru protecția, recuperarea și reintegrarea victimelor.

Pentru asigurarea transparenței dar, cu deosebire, pentru a servi scopurilor de analiză și cercetare științifică, celor de informare și sensibilizare a publicului general ori a diferitelor categorii de public interesate, **totalitatea acestor resurse este pusă la dispoziția celor interesați.**

2.2. Comunicare publică - reflectarea activității ANITP în mass-media

Din punctul de vedere al comunicării, anul 2012 reprezintă o etapă strategică în articularea imaginii instituționale, activitatea de comunicare și relații publice desfășurată la nivelul central a avut în vedere obiectivele stabilite prin intermediul Strategiei de Comunicare și Relații Publice pe anul în curs. Au fost urmărite cu prioritate: mediatizarea unui mesaj instituțional coerent și unitar la nivelul instituțiilor centrale, precum și orientarea către mediul televizual și online.

Interviuri/participări emisiuni/Sincroane TV

În perioada ianuarie - decembrie 2012, ANITP a generat 42 de apariții televizuale sub forma de participări la emisiuni în direct, înregistrate, sincroane și interviuri. Dintre acestea 11 au fost realizate la nivelul ANITP Central, iar restul la nivelul celor 15 Centre Regionale. Fiecare dintre aparițiile TV ale reprezentanților ANITP au avut la bază un mandat media individualizat, prin intermediul căruia s-a asigurat transmiterea unui mesaj unitar către publicul larg, în conformitate cu prioritățile de comunicare ale ANITP.

O pondere importantă a mesajului instituțional antitrafic a fost canalizată către posturi de televiziune externe, cu impact la nivel european și internațional, precum BBC. Al Jazeera - Secțiunea Balcani, Postul Public German ARD Bayerischer Rundfunk, Southeast European Time etc. Realizarea unor astfel de materiale televizate, pe plan extern, este semnificativă nu numai din perspectiva ANITP, dar și din punct de vedere al poziționării României ca actor relevant în context european și internațional al aplicării legii.

Mesajul antitrafic a fost transmis și prin intermediul posturilor naționale și locale de radio.

Astfel, în perioada ianuarie-decembrie 2012, reprezentanții ANITP au participat la 31 emisiuni radio în direct sau înregistrate. Mare parte dintre acestea au avut ca scop transmiterea mesajului de prevenire către publicul larg și categoriile vulnerabile. O altă categorie de apariții radio a fost strâns legată de evenimentele locale sau naționale organizate de ANITP.

Reportaje TV

Reportajele TV cu subiect dedicat luptei antitrafic din România reflectă o direcție strategică de comunicare a demersurilor instituționale în acest sens, care au oferit posibilitatea conturării unei imagini de ansamblu asupra acestui fenomen. ANITP a asigurat realizatorilor materiale documentare solicitate, cu scopul de a genera notorietate asupra problematicii. Două posturi internaționale și un post TV național au realizat materiale ample despre lupta împotriva traficului de persoane în România și despre asistența și protecția victimelor.

Comunicate de presă

Pe parcursul anului 2012, ANITP, a transmis către presa centrală și locală un număr de 97 comunicate de presă, dintre care 12 la nivel central și 85 la nivelul Centrelor Regionale. Comunicatele au vizat, pe de o parte anunțarea unor evenimente, lansarea unor activități sau a unor rapoarte internaționale, și pe de altă parte, semnalarea unor politici europene sau internaționale în domeniu.

Reflectarea mediatică a comunicatelor de presă elaborate la nivelul ANITP a avut o pondere lărgită în economia mesajului instituțional, ele făcând obiectul a peste 1000 de apariții numai în presa online.

Conferințe de presă

Conferințele de presă organizate la nivelul ANITP pe parcursul anului 2012 au urmărit anunțarea unor evenimente centrale și regionale semnificative sau lansarea unor campanii și activități de prevenire.

În anul 2012, au fost organizate 16 conferințe de presă tematiche, dintre care 5 la nivel central și 11 la nivelul Centrelor Regionale ale ANITP.

Activități cu impact mediatic

Dincolo de activitățile specifice de comunicare și relații publice ale ANITP, un rol deosebit de important în propagarea mesajului antitrafic l-au avut și o serie de activități cu impact mediatic realizate la nivelul Centrelor Regionale ale ANITP. Din această perspectivă s-au înregistrat 244 de activități de prevenire și informare care au generat articole în presa audiovizuală, scrisă și online, fapt care a generat o creștere a notorietății măsurilor preventive implementate de ANITP nu numai direct asupra publicului țintă, ci și indirect, prin mijloacele de comunicare în masă.

Activitate online

ANITP a demarat procesul de utilizare instituționalizată a mediului de socializare online (Facebook) pentru a asigura, în egală măsură și transmiterea nemediată, pe orizontală, a mesajului antitrafic.

Astfel, cu ocazia Zilei Europene de Luptă împotriva traficului de persoane, Agenția a deschis canalul de comunicare prin intermediul Facebook și a transmis utilizatorilor în timp real informații despre evenimentele centrale organizate de ANITP în acest context.

Impactul activităților derulate de ANITP cu prilejul Zilei Europene de luptă împotriva traficului de persoane a atins un vârf de audiență în mediul online de socializare în perioada 15 - 21 octombrie 2012. Astfel:

- mesajul antitrafic a putut fi receptat de 526.298 persoane, în perioada campaniei de comunicare, vârful de audiență fiind atins în zilele de 14 și 18 octombrie. Presa online a înregistrat cel mai ridicat număr de apariții în legătură directă cu evenimentele organizate, totalizând un număr de 220 de articole sub formă de comunicate, articole care dezvoltă subiectul sau care descriu evenimentele.

3. Formarea profesională a specialiștilor

Formarea profesională a specialiștilor care intervin în diferitele zone de "administrare" a multiplelor dimensiuni ale fenomenului traficului de persoane (combatere, prevenire, asistența victimelor, cercetare, monitorizare, elaborarea politicilor, cooperare internațională, etc.) rămâne una dintre componentele cheie avute în vedere de autoritățile române responsabile, precum și de către organizațiile neguvernamentale (ONG), în ansamblul dispozitivului național anti trafic.

Autoritățile române au asigurat expertiză de specialitate în cadrul diverselor seminarii și conferințe internaționale, promovând eforturile susținute ale României în lupta împotriva traficului de persoane.

De asemenea, în vederea sensibilizării populației și a conștientizării de către aceasta a efectelor traficului de persoane, precum și în vederea îmbunătățirii capacității de identificare timpurie și de asistare a victimelor traficului, autoritățile regionale au organizat și susținut un număr de 194 sesiuni de instruire a specialiștilor care intră în contact cu victimele/potențialele victime ale traficului de persoane. Temele propuse cât și suportul de curs elaborat pentru fiecare temă în parte a fost anterior supus atenției instituțiilor centrale, în vederea avizării. Astfel, au beneficiat de instruire 3.674 de specialiști: polițiști comunitari, polițiști de proximitate, de ordine publică și judiciar, polițiști de frontieră, jandarmi, profesori și inspectori școlari, psihologi, asistenți sociali, lucrători din Centrele de Plasament, consilieri educaționali, preoți, reprezentanți ai primăriilor, etc.

În cursul anului 2012 au avut loc, în domeniul combaterii traficului de persoane, și alte seminarii de formare profesională⁵, desfășurate la Institutul Național de Magistratură, seminarii care au avut la bază parteneriatul încheiat între Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, în colaborare cu Ministerul Afacerilor Interne, INM, Ministerul Justiției din Franța, Ministerul de Interne Francez și l'École Nationale de la Magistrature. Seminariile au fost organizate în cadrul unui proiect finanțat de Uniunea Europeană. Au participat specialiști din cadrul ANITP, procurori, judecători, ofițeri de poliție judiciară specializați în domeniul combaterii traficului de persoane, atât din România, cât și din Franța, precum și reprezentanți ai unor organizații neguvernamentale.

⁶Tot în cursul anului 2012, procurori și ofițeri de poliție judiciară din domeniul combaterii traficului de persoane, specialiști din cadrul ANITP, reprezentanți ai Ministerului Muncii (Inspekția Muncii), au participat la o serie de seminarii și

⁵ Sursa: DIICOT, 2013.

⁶ Sursa: DIICOT, 2013.

conferințe în domeniul combaterii traficului de persoane pentru exploatare prin muncă, organizate de către ICMPPD.

În cadrul Centrului Multifuncțional de Pregătire Schengen, în anul 2012 s-au desfășurat, cu participarea comună a ANITP și a Poliției de Frontieră Române, *Cursul intensiv în domeniul Schengen privind combaterea traficului de persoane*. Obiectivele cursului au fost:

- Identificarea factorilor de vulnerabilitate și a riscurilor de victimizare pentru traficul de persoane;
- Dezvoltarea abilităților de colectare a datelor de interes în domeniul traficului de persoane;
- Cunoașterea prevederilor Mecanismului Național de Identificare și Referire a victimelor traficului de persoane;
- Implementarea Acquis-ului Schengen relevant în problematica traficului de persoane.

⁷Participanții au beneficiat de sesiunile cursurilor, după cum urmează:

- *Combaterea traficului de persoane* - 2 serii, la care au participat 23 de ofițeri din cadrul brigăzilor de combatere a criminalității organizate și un ofițer din cadrul Inspectoratului Județean de Poliție Constanța.
- *Combaterea migrației ilegale* - 2 serii, la care au participat 8 ofițeri din cadrul brigăzilor de combatere a criminalității organizate.
- *Combaterea infracționalității transfrontaliere* - 16 serii, la care au participat 8 ofițeri din cadrul brigăzilor de combatere a criminalității organizate și 173 ofițeri din cadrul D.G.P.M.B, inspectoratelor județene de poliție și secțiilor regionale de poliție transporturi. Alte 15 serii, la care au participat 186 de agenți din cadrul D.G.P.M.B, inspectoratelor județene de poliție și secțiilor regionale de poliție transporturi.
- *Supravegherea și urmărirea transfrontalieră* - 4 serii, la care au participat 6 ofițeri din cadrul Centrului de Formare și Perfecționare a Polițiștilor "Nicolae Golescu" Slatina și 39 ofițeri din cadrul inspectoratelor județene de poliție. Alte 4 serii, la care au participat 6 agenți din cadrul Centrului de Formare și Perfecționare a Polițiștilor "Nicolae Golescu" Slatina, 1 agent din cadrul Serviciului Transporturi Maritime și 44 agenți din cadrul inspectoratelor județene de poliție, secțiilor regionale de poliție.

⁸În anul 2012 au fost organizate, în structurile și unitățile de învățământ ale Poliției Române, o serie de alte cursuri de instruire profesională, formare și perfecționare, în domeniul prevenirii și combaterii traficului de persoane. Calendarul evenimentelor și numărul de polițiști care au participat, în cadrul instituțiilor de învățământ ale Poliției Române, la aceste cursuri este prezentat în continuare:

⁷ Sursa: DCCO, 2013.

⁸ Sursa: DCCO, 2013.

- În cadrul Centrului de Formare și Perfecționare a Polițiștilor “Nicolae Golescu” Slatina, s-a desfășurat cursul de perfecționare “Combaterea traficului de persoane”, la care au participat 6 ofițeri și 5 agenți, din cadrul Brigăzilor de combatere a criminalității organizate.
 - Crima organizată în Balcanii de Vest - Traficul de droguri, migrația ilegală și traficul de persoane - activitate desfășurată sub egida CEPOL, în România, la care au participat 4 polițiști din cadrul Direcției de Combatere a Criminalității Organizate și Brigada de Combatere a Criminalității Organizate Ploiești.
 - *THB* - activitate desfășurată sub egida CEPOL la care a participat un polițist din cadrul BCCO Alba-Iulia.
 - *THB - Victim handling in line with human rights* - activitate desfășurată sub egida CEPOL, la care a participat un polițist din cadrul BCCO Alba-Iulia.
 - *EU Policy cycle for organized and serious international crime* - activitate desfășurată sub egida CEPOL, la care a participat un polițist din cadrul Direcției de Combatere a Criminalității Organizate.
 - *Criminal profiling/behavioral analysis techniques* - activitate organizată de către Macedonia și FBI, la care au participat 6 polițiști din cadrul Direcției Investigații Criminale, D.G.P.M.B, Inspectoratelor Județene de Poliție Cluj, Iași și Prahova.
 - *Best THB practices in prevention programmes and portfolios* - activitate on-line, desfășurată sub egida CEPOL, la care au participat 9 polițiști ai Direcției Operațiuni Speciale, Direcției Management Resurse Umane, Inspectoratelor Județene de Poliție Bihor, Cluj și Călărași.
 - *THB best practices* - activitate on-line, desfășurată sub egida CEPOL, la care au participat doi polițiști din cadrul Inspectoratului Județean de Poliție Bihor și Brigăzii de Combatere a Criminalității Organizate Suceava.
 - *EU commission antitrafficking coordinator office* - activitate on-line, desfășurată sub egida CEPOL, la care au participat 12 ofițeri din cadrul Direcției Operațiuni Speciale, Direcției Afaceri Europene, Programe și Relații Internaționale, Direcției Management Resurse Umane, Inspectoratelor Județene de Poliție Bihor și Cluj.
 - *Gender based violence* - activitate on-line, desfășurată sub egida CEPOL, la care au participat 10 polițiști din cadrul Institutului pentru Cercetarea și Prevenirea Criminalității și Inspectoratelor Județene de Poliție Bihor, Hunedoara, Ilfov, Maramureș și Suceava.
- Un număr total de 46 de polițiși au participat la aceste activități.

În curricula școlilor de agenți de poliție “Vasile Lascăr” Câmpina și “Septimiu Mureșan” Cluj-Napoca (seria 2012-2014), sunt prevăzute teme în domeniul drepturilor omului, respectiv: *Drepturile omului - perspectivă istorică și reglementări de bază*, *Protecția juridică a grupurilor vulnerabile* (minori, femei, persoane cu dizabilități), *Respectarea drepturilor omului în activitatea polițiștilor*, *Protecția juridică a refugiaților și a persoanelor apatride*

La nivelul Serviciului de Combatere a Traficului de Persoane din cadrul structurii centrale a DCCO, îndrumarea și controlul activităților polițiștilor din cadrul structurilor teritoriale, dar și din cadrul MAI s-a realizat după cum urmează: a fost asigurată participarea specialiștilor din cadrul structurii centrale, în calitate de lectori, la Centrul Multifuncțional de pregătire Schengen-Buzău, Academia Al. I. Cuza, la clasele cu specialitatea combaterea criminalității organizate, Centrul de perfecționare și pregătire a cadrelor de Jandarmi în colaborare cu EUJUST-LEX.

3. DOMENIUL INTERVENȚIEI

Domeniile politicilor publice, formării profesionale a specialiștilor care intervin în diferitele etape ale prevenirii, combaterii traficului de persoane ori în asistența victimelor, domeniul reglementării legislative, documentarea de nivel academic a multiplelor variabile incidente fenomenului traficului de persoane, sau comunicarea publică sunt tot atâtea arii "teoretice" ale răspunsului organismului social față de manifestarea fenomenului.

Există însă un al doilea nivel - îl putem numi nivelul executiv - al efortului național antitrafic, subordonând mai degrabă zonele prevenirii și combaterii traficului de persoane, pe cea a asistenței acordate victimelor, alături de demersurile de cooperare internă și internațională.

În acest *al doilea nivel*, în anul 2012, actori „tradiționali” în intervenția specializată, potrivit domeniului lor de competență, au continuat să participe în mod consecvent la efortul național centrat pe răspunsul organismului social față de multiplele dimensiuni implicate de victimizarea cetățenilor români, victime ale traficului de persoane. Instituțiile de aplicare a legii, justiția, autoritățile responsabile pentru asistența victimelor traficului de persoane, autoritățile legislative, alte instituții care și-au asumat roluri importante în educația, informarea și sensibilizarea publicurilor-țintă, organizațiile societății civile, „pe cont propriu” sau, de cele mai multe ori, în interiorul acordurilor parteneriale formalizate, au dat formă și conținut acestui răspuns național.

Îmbunătățirea reglementărilor normative naționale, care să permită acțiunea eficientă a justiției, cu scopul pedepsirii infractorilor, dezvoltarea conceptului și a programelor de prevenire a victimizării, evaluarea secvențială și globală, monitorizarea și cercetarea variatelor dimensiuni ale fenomenului traficului de persoane, din perspectiva identificării victimelor și a orientării acestora către furnizorii specializați de servicii pentru reabilitare, sunt arii de intervenție în care anul 2012 a adus progrese. Nu în ultimul rând, domeniul cooperării internaționale a oferit actorilor relevanți oportunități pentru abordări corelate și comune a variatelor inițiative transnaționale, având ca finalitate prevenirea victimizării și combaterea traficului de persoane, și, cu deosebire, asistența acordată victimelor cetățeni români, traficați pentru multiple forme de exploatare, în țări din Europa.

4.1. COMBATEREA TRAFICULUI DE PERSOANE

Schimbări. Tendințe.

⁹Din perspectiva cazuisticii, România își păstrează caracterul pregnant de țară sursă a traficului de persoane, traficul extern în țări din Europa cunoscând și în această perioadă cea mai mare reprezentare în rândul victimelor cetățeni români. O proporție semnificativă din victime sunt însă victime ale traficului intern, manifestat prin toate modalitățile de exploatare. Bărbați, femei și copii din România sunt traficați către țări europene, cum ar fi Italia, Germania, Spania, Grecia, Marea Britanie, Cehia, Olanda, Franța, Belgia, Elveția, Portugalia, Danemarca, Austria, Ungaria, Irlanda, Polonia și Cipru, dar și în alte state non UE cum sunt Turcia, Irak.

Așa cum rezultă din studiile de caz privind investigațiile realizate la nivelul structurilor de combatere a criminalității organizate, și în anul 2012 se înregistrează o importantă mobilitate a grupărilor criminale care acționează în mai multe țări. Acestea se reorientează spre destinații mai puțin frecventate, dar unde există cerere pe piața sexuală și pe piața muncii, precum și condiții pentru practicarea cerșetoriei. De asemenea, traficanții au în vedere și zone unde nu există o concurență esențială, pentru a obține câștiguri mai mari.

Grupările infracționale exploatează victimele în mai multe țări de destinație, se mută dintr-o țară în alta, profitând de diferențele legislative, transformate în oportunități, pentru a eluda și îngreuna activitatea de identificare și cercetare, dar și pentru sporirea câștigului. În acest scop, traficanții se informează reciproc cu privire la lacunele legislative din țările de destinație, cu privire la neincriminarea formelor de manifestare a traficului de persoane. Putem exemplifica cu grupările care și-au desfășurat activitatea în Spania și apoi s-au mutat pe relația Anglia sau Irlanda, dar și din Franța, Spania, Italia în Elveția, Irlanda și țările scandinave.

¹⁰Strategiile de recrutare a victimelor în trafic nu s-au schimbat foarte mult față de anul trecut, cele mai multe dintre acestea fiind înșelate cu promisiunea unor locuri de muncă, în special în străinătate, dar și în interiorul țării noastre, în județe altele decât reședințele victimelor (624 de victime au fost astfel recrutate). În continuare, județe precum Bacău, Mureș, Timiș, Iași, Dolj, Argeș sau Brașov sunt unele din principalele județe sursă ale traficului de persoane cu cetățeni români, atât intern cât și extern.

¹¹Este de remarcat faptul că au existat situații de recrutare a tinerelor care sunt explicit de acord, față de racolatori, cu practicarea prostituției în țările de destinație care au reglementată această activitate cu contract de muncă (216 persoane astfel recrutate). Ulterior, aceste victime sunt șantajate, prin diferite forme de constrângere, să cedeze o parte importantă din veniturile câștigate legal celor care le-au sprijinit în obținerea unui astfel de loc de muncă și care se implică în continuare

⁹ Sursa: DCCO, 2013.

¹⁰ Sursa: ANITP

¹¹ Sursa: DCCO.

în asigurarea transportului victimei de la reședința sa la "serviciu" și înapoi, precum și în așa-numita protecție a acestora.

Datorită specializării grupărilor infracționale de trafic internațional de persoane, prin schimbarea modului de operare, în sensul evitării modalităților de săvârșire a infracțiunii de trafic de persoane (evitarea săvârșirii de acte materiale de amenințare sau violență, în special, în activitatea de racolare, transportare), se constată evoluția către infracțiunea de proxenetism, victimele fiind racolate în scopul practicării de bună voie și legal a prostituției, în cluburile, bordelurile, etc. din țările în care este legalizată această activitate sau sub paravanul oferirii către clienți, prin intermediul Internetului, a unor servicii de "masaj" sau "escortă".

În ceea ce privește modul de operare al traficantilor, folosirea violențelor fizice a încetat să mai fie o caracteristică atât de pregnantă, optându-se fie pentru constrângerea psihică, fie chiar pentru promisiunea unor beneficii financiare, relativ ușor de obținut, prin cedarea unei părți din câștigul obținut de către aceasta, sau determinarea unui consimțământ prin șantajul emoțional al victimei. Au fost înregistrate cazuri în care tinerele au avut o relație de prietenie cu traficantii, au dezvoltat o legătură de cuplu, au locuit o perioadă împreună, generând *creanțe* fictive sau chiar reale cu privire la chirie, hrană, întreținere, etc. În această perioadă întrețin de comun acord relații sexuale, dar care au fost filmate și care, ulterior sunt folosite ca instrumente de santaj în vederea determinării practicării prostituției în folosul exploatatorilor.

Există, de asemenea cazuri în care victimele traficului de persoane sunt exploatate în interiorul țării, pentru "verificarea calităților" în cadrul modalităților de exploatare (sexuală, cerșetorie), ce precede transferarea acestora în țări din vestul Europei, unde câștigurile sunt mai mari.

Modificarea structurală a grupurilor infracționale este o altă caracteristică, prin aceea că o parte dintre aceste grupuri se constituie pe criteriul rudeniei sau etniei, alți membri fiind cu greu incluși în cadrul grupurilor. În acest mod, fiecare etapă a traficului poate fi gestionată de oricare dintre aceștia, fără a apela la serviciile unor persoane externe sau fără a colabora cu alte grupări infracționale, tocmai pentru a îngreuna depistarea și probarea activității infracționale. Totodată, profiturile activităților infracționale rămân concentrate în posesia unui grup restrâns de persoane/ familii/ rude.

În interiorul unor grupuri infracționale organizate, membrii au roluri bine determinate, cei tineri au sarcini de racolare, iar cei mai în vârstă de exploatare directă a acestora sau de coordonare a exploatării. De asemenea, membrii grupărilor investesc în autoturisme și alte bunuri, astfel încât, în momentul contactului cu victimele, să le impresioneze, prin prezentarea unei false imagini a prosperității. Traficanții nu ezită să facă victimelor cadouri importante sau să contacteze familiile potențialelor victime pentru a câștiga și încrederea acestora.

Unele grupuri sunt formate din persoane cu antecedente penale sau care provin din familii în care membrii au antecedente penale, condamnate pentru infracțiuni în legătură cu traficul de persoane și nu numai.

Pe de altă parte, în perioada analizată s-a constatat diminuarea numărului de grupări mari, specializate, active, datorită reacției prompte a structurilor de combatere a traficului de persoane, prin destructurarea acestora în ultimii ani și, implicit o scădere a fenomenului ierarhizării infracționale, în sensul că deseori se întâlnesc cazurile în care infractorii se organizează aleatoriu, fără o ierarhie prestabilită în cadrul unei rețele, urmărind doar obținerea unor profituri facile și rapide. Și în această perioadă se înregistrează un număr apreciabil de mici grupuri, nespecializate sau de indivizi ce săvârșesc infracțiuni de trafic de persoane în modalități simple (1-3 autori/ 1-2 părți vătămăte).

Recrutarea membrilor, în cadrul grupurilor infracționale organizate, se realizează nu de puține ori pe criterii de rudenie, vecinătate sau prietenie și în baza promisiunii obținerii unor venituri importante, în urma efectuării (racolare/transportare/supraveghere) activității stabilite de liderul grupului. Grupurile infracționale care au ca activitate principală traficul de persoane sunt puternic concurențiale, colaborarea fiind redusă, pentru a nu se suprapune în anumite spații din țările de destinație și a le influența cuantumul câștigurilor. Specificul acestei activități infracționale face însă necesară colaborarea cu falsificatori de documente, mai ales în situația traficării minorilor, pentru a procura victimelor diferite identități și contracte de muncă, în special în țările în care este reglementată prostituția sau în țara de origine, pentru obținerea documentelor necesare trecerii frontierei de stat.

În cazurile de trafic de persoane pentru exploatare prin muncă s-a constatat că unele victime ajută indirect traficantii, în prima fază, prin identificarea și intermedierea contactării altor persoane, în special vecini, rude, cunoscuți, care doresc să muncească în țările de destinație, facilitând, în acest mod, fără intenție, racolarea mai multor persoane de către un grup restrâns de traficantii. Pe de altă parte, în unele cazuri de trafic de persoane în scopul exploatării sexuale se înregistrează o victimizare punctuală, uneori doar una sau două victime traficate de o grupare constituită cu un număr mic de traficantii. Trebuie subliniat faptul că în perioada analizată s-a observat că traficantii nu se implică în recrutarea unui număr mare de persoane, pentru a fi exploatare sexual, aceștia preferând victime puține, care obțin sume constante de bani și pe care le pot controla ușor, diminuând în acest fel și riscurile de a fi depistați.

Modalitățile de traficare sunt diverse, plecând de la exploatarea sexuală, la exploatarea prin muncă forțată și obligarea la cerșetorie sau comiterea de furturi, până la traficare pentru pornografie infantilă și pe internet. În continuare, exploatarea sexuală este scopul principal al traficului de persoane (526 de victime), în cele mai multe cauze penale fiind efectuate investigații și cercetări din aceeași perspectivă. Ierarhia modalităților de exploatare în rândul victimelor identificate este

similară cu cea de anul trecut, fiind înregistrate mici variații cantitative, dar care nu pot exprima o tendință explicită sau influența ierarhia.

În unele cazuri de trafic de minori având ca modalitate de săvârșire exploatarea sexuală, a rezultat că recrutarea se realizează prin înșelarea, de către traficanți, a părinților sau reprezentanților legali ai acestora, pentru obținerea acordului privind părăsirea teritoriului țării, chiar în calitate de însoțitor al copilului la întocmirea actelor notariale și trecerea frontierei de stat.

Exploatarea pentru muncă forțată este în continuare o modalitate importantă de victimizare a cetățenilor români (410 victime au fost astfel exploatare). Persoanele adulte sunt majoritare în rândul victimelor exploatare prin muncă, acestea având ca proveniență semnificativă mediul rural (295 de victime). Exploatarea prin muncă are loc de cele mai multe ori în sectorul agriculturii, construcțiilor, serviciilor hoteliere, muncii „domestice”, muncii în domeniul forestier sau al vânzărilor ambulante, în special de ziare. A fost înregistrat și un caz de exploatare în scopul obligării la transportul de droguri (cărăuș) sau exploatare prin muncă, la o fermă de animale.

Investigarea muncii ilegale și forțate, în cazul exploatării interne, întâmpină dificultăți generate de caracterul „închis” al acestei modalități de săvârșire, fiind foarte ușor disimulat în situații de muncă ilegale (muncă fără contract de muncă legal întocmit, muncă fără plata asigurărilor sociale sau de sănătate, muncă în urma așa-ziselor contracte de colaborare).

Obligarea la cerșetorie este a treia formă de exploatare a victimelor traficului de persoane (48 de victime), după exploatarea sexuală și exploatarea prin muncă. Dintre toate aceste forme de exploatare, obligarea la cerșetorie este cea mai vizibilă, desfășurându-se în locuri publice (străzi, semafoare, magazine, complexe comerciale mari, etc.). Spre deosebire de alte moduri de exploatare, ce se pot consuma în spații private, circumstanțele în care traficanții beneficiază de serviciile victimelor obligate la cerșetorie sunt dependente de spațiul public, aglomerat. Cu toate acestea, se constată reducerea numărului victimelor astfel exploatare, spre deosebire de anul trecut, când 81 de victime au fost traficate în scopul obligării la practicarea cerșetoriei. Pe de altă parte, în domeniul exploatării prin obligarea la practicarea cerșetoriei sunt numeroase cazuri în care cerșetoria apare sub forma unor elemente izolate, fără a îmbrăca un cadru organizat și fără a exista forme de constrângere sau îngrădire a propriei voințe, cazuri care nu se înscriu în aria infracționalității de tipul traficului de persoane.

În ceea ce privește transferul banilor obținuți în urma traficării, în ultima perioadă se observă tendința traficanților de a-și conduce victimele în țări unde se practică legal prostituția. Ulterior, traficanții se întorc în țară, dar se deplasează periodic la locurile de exploatare a victimelor, de unde preiau personal sumele de bani obținute, pentru a preveni lăsarea unor „urme”, dacă acestea ar fi trimise prin sisteme electronice de transfer bancar. Veniturile obținute de către traficanți din activitatea infracțională au fost investite în bunuri imobile (terenuri, case,

apartamente), bunuri mobile (mașini de lux, bijuterii din aur, haine de lux, aparatură electronică), dar nu în ultimul rând și în abordarea unui trai extravagant.

Este posibil un *profil* al traficantului?

Un răspuns pentru această întrebare legitimă poate fi oferit de analiza activităților investigative realizate de către organele de poliție cu atribuții în combaterea traficului de persoane, în perioada anului 2012.

Una dintre concluziile acestei analize¹² este aceea că o parte a traficantilor aparțin unor grupuri culturale cu "tradiție" în practica asocierii și organizării cu scopul săvârșirii de infracțiuni. Criteriile de asociere sunt cele bazate pe legături de rudenie, vecinătate, sau istoric infracțional (persoane care au mai făcut obiectul altor investigații penale, ca urmare a comiterii unor fapte de drept comun, în urma cărora figurează cu antecedente penale), pentru ca reacția autorităților în depistarea și probarea activității infracționale să fie îngreunată, dar și pentru menținerea câștigurilor în posesia unui grup restrâns de persoane/ familii/ rude.

În grupurile infracționale organizate, membrii au roluri bine determinate: cei tineri au sarcini de racolare, iar cei mai în vârstă de exploatare directă a victimelor sau de coordonare a exploatării. Este o tactică ce permite racolatorilor să își justifice "nevinovăția" față de victime și imposibilitatea de a interveni pentru scoaterea victimelor din situația de trafic și exploatare.

O altă concluzie este aceea că traficantii investesc în autoturisme și alte bunuri, mizând pe impresionarea victimelor, prin falsa imagine a prosperității. Traficantii nu ezită să le facă victimelor cadouri importante și chiar să contacteze părinții potențialelor victime, pentru a câștiga și încrederea acestora.

Dintr-un studiu al unității centrale a structurilor de combatere a traficului de persoane, s-au conturat următoarele aspecte, din perspectiva profilului traficantilor:

- În majoritatea cazurilor, recrutarea se realizează printr-un contact direct, prin cunoscuți sau rude ale victimelor. Traficantii, în unele situații, afișează atitudinea omului de afaceri, tratând activitățile infracționale de recrutare, transport, transferare, cazare, găzduire sau primire a victimelor, în scopul exploatării, ca și activități în cadrul unei afaceri legale, urmărind cererea, oferta și posibilitățile cele mai bune de câștiguri bănești. Acționează astfel în mod rațional, premeditat, își construiesc o imagine de binefăcători, lăsându-se căutați de viitoarele victime, pentru a le "acorda ajutorul"; urmăresc recrutarea acelor victime ușor de manipulat, afectate de condiții de vulnerabilitate.

- Traficantii au, uneori, legături strânse cu interlopi cunoscuți, au o educație medie sau peste medie, cu experiență de viață și abilități în a specula vulnerabilitățile persoanelor cu care intră în contact pentru racolarea punctuală a unor potențiale victime. De asemenea, au fost întâlnite situații când grupări infracțional organizate de trafic de persoane au renunțat la organizarea structurală, cu lider care să coordoneze

¹² Sursa: DCCO, 2013.

activitățile unor executanți aflați pe o scară ierarhică bine definită, regăsindu-se situația asocierii traficantilor și abordării aspectelor infracționale din perspectiva unei “afaceri” în urma căreia își vor împărți veniturile obținute, în mod egal.

- Se remarcă faptul că modalitatea de acțiune a persoanelor investigate/cercetate în ultima perioadă, pentru trafic de persoane, se manifestă individual sau în grupuri restrânse, cauzele fiind multiple, de la constituirea grupurilor pe baza afinităților, dorința de a restricționa accesul la beneficiile materiale rezultate în urma activităților ilegale, îngreunând munca autorităților de combatere a fenomenului, atât din perspectiva identificării acestora cât și a destructurării și condamnării lor din toate domeniile infracționale.

- Totodată, se constată o preocupare a traficantilor pentru specializare și dotare tehnică, aceștia folosind mai multe aparate telefonice, unele împrumutate, precum și cartele preplătite, pentru a evita identificarea titularului, sau poartă convorbiri telefonice foarte scurte ori codate, folosind diferiți termeni ori jargoane prestabilite, iar la scoaterea victimelor minore din țară folosesc declarații notariale false dar și reale, cu consimțământul viciat al aparținătorilor și persoane însoțitoare din anturajul acestora.

Au fost instrumentate cazuri în care victime ale traficului de persoane, după implicarea lor în activități de prostituție, revin în România, unde se implică în racolarea altor tinere, în vederea transportării și exploatării sexuale, în țările de destinație.

Evoluția și controlul fenomenului infracțional

În plan judiciar, urmărirea penală sub aspectul săvârșirii infracțiunilor de trafic de persoane și trafic de minori, derulată de instituțiile abilitate, a înregistrat o scădere față de anul anterior.

Activitatea de investigare a infracțiunilor de trafic de persoane

În termeni comparativi, situația statistică indică un număr mai mic de cauze soluționate de către procurori, față de anul anterior, fără însă ca acest lucru să sugereze o diminuare a capacității de răspuns față de dinamica fenomenului infracțional, ci mai degrabă, complexitatea crescută a cauzelor.

	<i>Anul 2011</i>	<i>Anul 2012</i>
<i>Cauze soluționate</i>	810	676
<i>Persoane cercetate</i>	2403	536
<i>Arestați preventiv</i>	254	307

¹³În anul 2012 la nivelul Parchetelor au fost înregistrate un număr de 867 de cauze noi. Din totalul numărului de cauze înregistrate, atât cele noi, cât și cele înregistrate anterior, au fost soluționate 676 de dosare, din care 178 au fost finalizate cu rechizitorii și 496 au primit soluții de neîncepere sau scoatere de sub urmărire penală, iar în două cauze s-a dispus aplicarea unei sancțiuni cu caracter administrativ.

În cauzele soluționate au fost cercetate 536 de persoane - traficanti, din care 229 în stare de libertate și 307 în stare de arest preventiv. Dintre aceștia, 533 sunt cetățeni români și 3 cetățeni străini.

Dacă analizăm distribuția traficantilor pe criteriul vârstei biologice, observăm că 436 dintre aceștia sunt bărbați, 90 sunt femei, iar 10 sunt copii (băieți, cu vârsta mai mică de 18 ani).

Investigarea cazurilor de trafic de persoane

¹⁴Orice activitate a structurilor poliției naționale specializate în combaterea traficului de persoane, pe timpul derulării procesului penal sau activităților investigative preliminare, beneficiază de principiul echității, egalității și non-discriminării, respectând drepturile și libertățile fundamentale și principiile democrației, față de toate persoanele implicate în procesul de traficare. Astfel, activitățile de investigații judiciare ale specialiștilor antitrafic se derulează prin nediscriminarea pe bază de etnie, sex, religie, statut social ori profesional sau pe baza oricăror alte criterii discriminatorii, nici din perspectiva traficantilor și nici din cea a victimelor. Totodată, în activitățile investigative și de urmărire penală, în baza delegărilor procurorului, sunt folosite toate tehnicile moderne de cercetare, dar cu respectarea strictă a legislației.

Din analiza cazurilor penale de trafic de persoane, investigate de către specialiștii în combatere la nivel central și structurile corespondente din teritoriu, ca urmare a delegărilor procurorilor, se poate concluziona¹⁵ că, în anul 2012, au fost continuate cercetările într-un număr de 779 de dosare penale, rămase în lucru la sfârșitul lui 2011, vizând 2035 făptuitori. Față de aceștia, s-au desfășurat activități de cercetare penală sub aspectul săvârșirii infracțiunilor de trafic de persoane și trafic de minori, fapte prevăzute și pedepsite de art. 12 și 13 din Legea 678/2001. De asemenea, în unele din aceste dosare s-au desfășurat activități de cercetare penală pentru constituirea unui grup infracțional organizat, faptă prevăzută și pedepsită de art. 7 din Legea 39/2003.

În toate aceste dosare instrumentate, victimizarea persoanelor avea în vedere o varietate a formelor de exploatare. Din totalul celor 779 de dosare penale, un număr de 613 priveau exploatarea sexuală, 102 dosare vizau exploatarea prin muncă, 56

¹³ Sursa: DIICOT, ianuarie 2013.

¹⁴ Sursa: DCCO, 2013.

¹⁵ Sursa: DCCO, 2013.

dosare exploatarea prin obligarea la practicarea cerșetoriei, în 10 dosare înregistrându-se exploatarea victimelor prin obligarea la comiterea de furturi, iar în alte 7 dosare au fost utilizate alte moduri de exploatare.

În anul 2012 au fost înregistrate un număr de 634 de dosare penale, reprezentând cazuri noi de trafic de persoane, cu un număr total de 1342 făptuitori. Față de aceștia s-au desfășurat activități de cercetare penală sub aspectul săvârșirii infracțiunilor de trafic de persoane și trafic de minori, fapte prevăzute și pedepsite de art. 12 și 13 din Legea 678/2001. De asemenea, în unele din aceste dosare s-au desfășurat activități de cercetare penală pentru constituirea unui grup infracțional organizat, faptă prevăzută și pedepsită de art. 7 din Legea 39/2003.

De asemenea, în aceste dosare instrumentate, victimizarea persoanelor s-a realizat prin mai multe modalități de exploatare, respectiv, din totalul de 634 de dosare, un număr de 503 priveau exploatarea sexuală, 72 dosare vizau exploatarea prin muncă, 47 dosare exploatarea prin obligarea la practicarea cerșetoriei, în 6 dosare s-a înregistrat exploatarea prin obligarea la comiterea de infracțiuni iar în 10 dosare prin alte moduri.

Este de menționat faptul că în unele dosare penale activitățile infracționale se manifestau prin mai multe modalități de exploatare concomitent.

În perioada analizată, specialiști din cadrul structurilor de combatere a traficului de persoane au monitorizat un număr de 281 grupuri organizate privind 1763 membri, respectiv persoane pentru care există suspiciunea săvârșirii infracțiunilor de trafic de persoane și trafic de minori.

Rezultatele obținute de structurile de combatere a traficului de persoane la finalul anului 2012 au condus la destructurarea unui număr de 52 de grupuri infracțional organizate vizând 410 de persoane, cu o medie de 8 persoane per grup, din care 47 de grupări cu 377 de persoane pentru săvârșirea infracțiunii de trafic de persoane și de minori, iar 5 grupări cu 33 de persoane pentru infracțiuni relaționate traficului de persoane.

Condamnarea traficantilor¹⁶

Situația condamnărilor, în anul 2012, în cazurile de trafic de persoane, este pusă la dispoziția acestui raport de către Consiliul Superior al Magistraturii (CSM). Această situație indică, după cum urmează¹⁷:

În baza art. 12 din Legea 678/2001 (trafic de persoane) au fost condamnate 161 de persoane (159 adulți și 2 minori).

În baza art. 13 din Legea 678/2001 (trafic de minori) au fost condamnate 255 persoane (243 adulți și 12 minori).

¹⁶ Sursa: CSM, 2013.

¹⁷ Sursa: CSM.

În baza art. 18 din Legea 678/2001 (pornografie infantilă) au fost condamnate 11 persoane (10 adulți și 1 minor).

În total, au fost condamnate 427 persoane, pentru infracțiuni pedepsite de legea 678/2001, cu modificările și completările ulterioare.

Tabelul de mai jos¹⁸ prezintă situația pedepselor primite de către cele 427 de persoane condamnate în anul 2012, pentru infracțiunile prevăzute de *legea 678 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane*.

2012	total	Mod de executare a pedepsei											Mod de executare a pedepsei																
		majori	M	F	amenda	Inchisoare 0-6 luni	Inchisoare 6-12 luni	Inchisoare 1-5 ani	Inchisoare 5-10 ani	Inchisoare 10-15 ani	Inchisoare peste 15 ani	Inchisoare pe viata	Susp. cond	Susp. Sub supraveghere	munca	recidiva	antecedente	minori	F	M	amenda	inchisoare	Susp. conditionata	Susp. Sub supraveghere	mustrare	Lib. sub supraveghere	Int. reeducare	Int. med	
Total																													

Cooperarea internațională în domeniul investigării cauzelor, cercetării și urmăririi penale a traficantilor

¹⁹Rezultatele României, în domeniul combaterii traficului de persoane, au putut fi obținute printr-o strânsă cooperare internă și internațională, cu toate autoritățile cu responsabilități în domeniu, din statele de tranzit și/sau din cele de destinație, pe baza unui schimb permanent de date și informații în cazuri concrete.

Cooperarea, atât în plan formal cât și informal, s-a realizat prin schimburi de mesaje, întâlniri, discuții, contacte permanente cu ofițerii de legătură și schimb de informații, în cazuri concrete, cu respectarea procedurilor de comunicare. De asemenea, în țară au avut loc o serie de întâlniri cu parteneri internaționali, în cazuri punctuale, la care au participat și alte autorități cu atribuțiuni de aplicare a legii.

În anul 2012, la nivelul structurilor de combatere a traficului de persoane au fost înregistrate 68 comisii rogatorii solicitate de autoritățile străine și 85 comisii rogatorii solicitate autorităților străine. Totodată, au fost schimbate, prin ofițerii de legătură străini aflați la post în România, sau cu autoritățile străine cu responsabilități în domeniul combaterii infracțiunilor de trafic de persoane, mai multe mesaje conținând informații operative referitoare la traficul de persoane (Cehia, Franța, Germania, Austria, Olanda, UK, SUA, Italia, Spania, Suedia), atât în sprijinul structurii centrale cât și a celor teritoriale. Mesajele schimbate cu poliției/structuri străine au

¹⁸ Sursa: CSM.

¹⁹ Sursa: DCCO, 2013.

fost în număr de 383, dintre care 203 cu Germania și 7 cu SUA. La nivel național, în anul 2012, în cadrul operațiunilor derulate, au fost solicitate autorităților străine, prin intermediul CCPI și ofițerilor de legătură, un număr de 1082 informații și verificări, iar în sens invers, au fost primite solicitări constând în 1961 informații și verificări.

Activitățile de cooperare internațională cu partenerii străini și, în același timp de colaborare interinstituțională, la nivel național, s-au desfășurat într-un ritm alert, astfel încât au fost primite 11 delegații și au fost realizate 22 de deplasări în străinătate. Alte activități de cooperare la nivel intern sau internațional, au fost desfășurate sub forma unor întâlniri, seminarii sau grupuri de lucru cu autorități naționale sau străine.

²⁰În domeniul cooperării internaționale desfășurate de **procurori**, în cazul traficului de persoane, în cursul anului 2012 au fost primite 59 de cereri de cooperare internațională, din care au fost soluționate 42 și au fost trimise de autoritățile române un număr de 116 cereri de cooperare internațională, fiind soluționate 52 dintre acestea. În total a fost înregistrate un număr de 175 de cereri de cooperare internațională, în creștere față de anul 2011, când au fost înregistrate 139 de cereri.

Schimbul de informații cu privire la investigațiile desfășurate fie în comun cu alte state, fie individual, au făcut obiectul unui număr de 383 mesaje, cele mai multe fiind schimbate cu Germania.

²¹Ministerul Justiției a constatat faptul că, în cursul anului 2012, nu au fost transmise României cereri de extrădare vizând traficul de persoane. Pe de altă parte România a transmis altor state 10 astfel de cereri. România aplică, însă, un instrument specific Uniunii Europene - *mandatul european de arestare* - care reprezintă, în esență, o procedură de extrădare simplificată, eminentamente judiciară. În cadrul acestei proceduri au fost atât primite și executate cât și transmise mandate europene de arestare privind infracțiuni referitoare la traficul de persoane. În esență, atâta timp cât sunt îndeplinite condițiile de fond și formă, nu există impedimente la executarea unei cereri de extrădare raportat exclusiv la tipologia infracțională, în speță, traficul de persoane.

²²Numărul persoanelor extradate, din alte țări, pentru infracțiuni săvârșite în țările respective a fost, în anul 2012, de:

- 6 persoane pentru trafic de persoane, Milano
- 2 trafic de minori, Milano
- 3 trafic de persoane, Roma
- 1 trafic de minori, Roma
- 1 trafic de persoane, Viena
- 1 trafic de persoane, Bruxelles

²⁰ Sursa: DIICOT.

²¹ Sursa: MJ.

²² Sursa: CCPI.

4.2. PREVENIREA VICTIMIZĂRII - AUTORITĂȚILE CENTRALE, PARTENERII INSTITUȚIONALI ȘI ORGANIZAȚIILE SOCIETĂȚII CIVILE

Activitatea de prevenire a traficului de persoane, a urmărit acoperirea unui spectru larg din punct de vedere al formelor de manifestare a acestui fenomen, elementul de coerență fiind reprezentat de concentrarea mesajului pe riscurile asociate traficului. În acest sens, campaniile de prevenire au vizat punerea la dispoziția populației a informațiilor necesare evitării situațiilor periculoase dar și a unor recomandări utile pentru cazurile când traficul și exploatarea au avut deja loc.

Instrumentul cheie utilizat în domeniul prevenirii traficului de persoane a fost parteneriatul. Ca și principiu de lucru, toate activitățile de prevenire se derulează în parteneriat cu instituții guvernamentale și organizații neguvernamentale.

Demersurile autorităților, din prisma campaniilor de prevenire a traficului de persoane, au fost fundamentate de cercetările și studiile în domeniu precum și de datele statistice privind cu precădere grupurile-țintă și zonele de risc. De asemenea, identificarea zonelor de derulare a activităților, a tipului și conținutului materialelor de susținere, a fost realizată în urma colaborării organizațiilor guvernamentale cu partenerii instituționali și organizațiile societății civile.

Campaniile de prevenire a traficului de persoane au fost finanțate atât prin proiecte europene cât și din bugetul național.

Campaniile naționale au acoperit nevoia informării populației și mass-mediei, concentrându-și mesajul pe riscurile traficului în scopul exploatării sexuale, exploatării prin muncă și obligării la cerșetorie. În derularea acestor campanii s-a urmărit atingerea obiectivelor pe două planuri:

a) primul a vizat diseminarea informațiilor în mod nemijlocit, prin întâlniri directe cu beneficiarii acestora (femei, bărbați, copii) și distribuirea de pliante și alte materiale informative;

b) cel de-al doilea plan a vizat atingerea obiectivelor în mod indirect, prin emisiuni radio - TV, articole în presa scrisă, postarea de afișe în zone de interes și vizionarea spoturilor video, prin intermediul sistemelor de televiziune cu circuit închis. În vederea eficientizării obiectivelor propuse, s-a urmărit ca emisiunile să fie difuzate la oră de maximă audiență, reprezentanții Agenției participând alături de reprezentanți ai partenerilor neguvernamentali, iar materialele să fie postate în spații cu aflix mare de public (aeroporturi, stații de metrou, mijloace de transport în comun).

Campaniile locale de prevenire, în care s-au implicat activ și partenerii instituționali, au urmărit, în principal, atingerea aceluiași obiective ca și campaniile naționale, dar au fost adaptate conform specificului local și regional al traficului.

Colaborarea instituțiilor guvernamentale și organizațiile neguvernamentale a reprezentat un pilon solid pe baza căruia s-a fundamentat și dezvoltat activitatea agenției încă de la înființarea sa. Și în anul 2012, cooperarea interinstituțională a fost

nu doar un simplu principiu teoretic ci un instrument de lucru practic, utilizat în vederea atingerii obiectivelor comune ale partenerilor.

4.2.1. Campanii și planuri de acțiune

Per ansamblu, în anul 2012 au fost implementate 6 campanii naționale și regionale, 36 campanii locale și 7 planuri de măsuri/acțiuni pentru prevenirea traficului de persoane, toate acestea vizând atât cauzele fenomenului, cât și principalele forme de exploatare în cadrul acestuia²³. Numărul beneficiarilor direcți a fost de aproape 100.000, iar cel al beneficiarilor indirecti sau tangențiali (ex: călătorii cu mijloacele de transport în comun din București) de aproximativ 1.000.000.

De asemenea, au fost desfășurate activități în cadrul a două proiecte cu finanțare internațională:

- “Abordarea integrată pentru prevenirea exploatării prin muncă în țările de origine și destinație” (România, Bulgaria, Ungaria, FYROM, Grecia și Cipru);
- “Prevenire, Identificare, Protecție” (Elveția).

Cel mai eficient mod de promovare a activităților de prevenire a fost reprezentat de afișe, respectiv 38,2% din totalul de 123 de referiri cu privire la vizibilitatea activităților prin intermediul media (televiziune, radio, afișe, internet). Aceasta este urmată de televiziune cu 26,8%, radio cu 18,7% și internet cu 16,3%.

În anul 2012 a fost susținută activ Campania „*Traficul de minori pe înțelesul copiilor*”, inițiată de Asociația Telefonul Copilului, pentru a veni în întâmpinarea nevoilor de informare ale copiilor, părinților și cadrelor didactice din mediul rural, cu privire la problematica traficului de persoane în general și a traficului de minori în special.

În parteneriat cu AIDRom - Asociația Ecumenică a Bisericilor din România, a fost implementată campania de prevenire a traficului de persoane „*Alege să muncești în siguranță, departe de traficanții de persoane!*”. Campania a avut drept obiectiv creșterea gradului de conștientizare a cetățenilor români care doresc să plece la muncă în străinătate, cu privire la riscurile asociate traficului de persoane în vederea exploatării prin muncă. Diseminarea materialelor de campanie realizate a fost sprijinită de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, posterele fiind afișate în mai multe aeroporturi și puncte de trecere a frontierei.

Campania regională de informare „*Mie?! NU mi se poate întâmpla!*” s-a desfășurat în București și în zonele limitrofe ale capitalei. Scopul campaniei a fost prevenirea traficului de persoane în vederea exploatării sexuale, prin transmiterea unui mesaj adaptat grupului țintă: tinere cu vârste cuprinse între 16 și 20 de ani. Peste 100 de afișe, conținând mesajul antitrafic au fost postate în 26 de stații de metrou din București. De asemenea, spotul video realizat în cadrul campaniei a fost

²³ În comparație cu anul 2011, când au fost realizate 5 campanii naționale și regionale, 24 campanii locale și 4 planuri de măsuri pentru prevenirea traficului de persoane.

difuzat prin intermediul ecranelor LCD aflate în dotarea unui număr de 500 autobuze RATB.

În săptămâna 2-6 aprilie, România, s-a implicat, prin structurile sale de specialitate, în desfășurarea programului intitulat *„Școala Altfel”*, program gestionat de către Ministerul Educației Cercetării Tineretului și Sportului. Reprezentanții autorităților au fost invitați în mai multe instituții de învățământ (școli, licee), pentru a dezvolta atitudini preventive în rândul tinerilor, în raport cu fenomenul traficului de persoane și de a-și însuși cunoștințe care îi pot ajuta atât pe ei cât și pe cei din jurul lor. În acest sens, s-au desfășurat lecții deschise, tinerii prezenți participând la dezbateri și vizionând cu mult interes spoturile campaniilor de prevenire a traficului de persoane și filmele documentare prin intermediul cărora au învățat cum să fie în siguranță în mediul online și cum să se comporte pentru a nu deveni victime ale traficului de persoane.

În cadrul, Campaniei estivale *„Bucură-te de vară în siguranță...departe de traficul de persoane!”*, au fost desfășurate o serie de activități de prevenire în taberele școlare din Năvodari și Eforie Sud. Cu această ocazie, au fost transmise participanților informații preventive și au fost organizate concursuri cu premii (tricouri, șepci, mingi de plajă gonflabile, freesbe din plastic).

Ajunsă la ediția a VIII-a, *Ziua Siguranței pe Internet* a avut loc pe data de 7 Februarie 2012 și a fost sărbătorită în aproximativ 65 de țări din întreaga lume. În România, evenimentul este organizat și promovat, începând din anul 2009, de către Consorțiul Sigur.info, format din Organizația Salvați Copiii România, ca și Coordonator național al proiectului, Positive Media și Focus - Centrul Român pentru Copii Dispăruți și Exploatați Sexual. Instituțiile statului s-au alăturat demersurilor celor care fac parte din consorțiu și au desfășurat diverse activități de prevenire pentru celebrarea acestui eveniment. Astfel, au fost înregistrate 34 activități de prevenire, desfășurate în 29 instituții de învățământ, la care au participat 4.387 elevi, 129 cadre didactice și 25 voluntari.

18 Octombrie - Ziua Europeană împotriva traficului de persoane

În perioada 15 - 19 octombrie 2012, la nivelul întregii țări s-au desfășurat o serie de activități destinate marcării „Zilei europene de luptă împotriva traficului de persoane”. Scopul l-a constituit informarea publicului larg cu privire la dimensiunile și formele de manifestare ale traficului de persoane și întărirea capacității de autoprotecție la amenințările acestui fenomen, în rândul persoanelor vulnerabile.

Principalele activități s-au derulat pe o perioadă de o săptămână, după cum urmează:

- La nivel central:
- organizarea, în parteneriat cu Asociația Ecumenică a Bisericilor din România, la sediul Ministerului Afacerilor Externe, a Conferinței europene „O persoană informată este o persoană protejată”, pe data de 17 octombrie;

- organizarea Conferinței internaționale dedicată „Zilei europene de luptă împotriva traficului de persoane”, pe data de 18 octombrie, la care au participat Președintele Camerei Deputaților, secretari de stat din mai multe ministere (MAI, MAE, MJ) ambasadori și invitați din străinătate.
- La nivel regional: organizarea și derularea unui număr de 130 acțiuni preventive - întâlniri cu grupuri-țintă (elevi, profesori, părinți), expoziții, concerte, acțiuni gen flashmob.

Pe lângă faptul că activitățile desfășurate au avut un număr de aproximativ 22.000 beneficiari direcți, mesajul antitrafic a putut fi receptat, în mediul online, de 526.298 persoane.

Activitățile au fost susținute și printr-un plan de comunicare implementat prin conferințe de presă, comunicate de presă, interviuri, promovarea online a mesajelor antitrafic etc., astfel că au beneficiat de o vizibilitate ridicată în rândul populației, fiind reflectate în 324 de articole și apariții în presa scrisă, audio - vizuală și online. Evaluarea a fost realizată pe baza monitorizării aparițiilor media de la nivel central și regional (41 de materiale TV, dintre care 35 la nivel regional și 6 pe posturile naționale de televiziune; 23 de știri radio, dintre care 12 la nivel regional și 11 la nivel central și național; 40 de articole, 29% dintre acestea au reflectat direct desfășurarea activităților ANITP, în timp ce restul au dezvoltat subiectul).

În contextul internațional al manifestărilor dedicate aceste zile este de remarcat faptul că directorul ANITP a fost desemnat să susțină, la nivelul Reuniunii Raportorilor Naționali sau a mecanismelor echivalente din țările UE (Bruxelles, 17 Octombrie), mesajul comun al coordonatorilor din țările sud-est europene privind angajamentul în lupta anti-traffic.

4.2.2. Linia Terverde antitrafic 0800.800.678

ANITP asigură funcționarea Liniei Terverde²⁴ antitrafic.

Activitatea din cadrul liniei telverde se desfășoară pe două direcții principale și anume: oferirea apelanților de informații cu caracter preventiv și desfășurarea de activități de identificare a victimelor traficului de persoane și referire către sistemul de asistență și protecție a acestora.

În perioada 01 ianuarie - 31 decembrie 2012, la nivelul liniei telverde, a fost înregistrat un număr de 903 apeluri. Numărul apelurilor înregistrate lunar, în perioada analizată, variază între 37 (septembrie) și 127 (octombrie), cu o medie de 75,25 de apeluri/lună. Din acestea, 4 au reprezentat posibile cazuri de trafic, în vederea exploatării prin muncă, care au fost referite, în vederea soluționării, instituțiilor competente. De asemenea, au fost înregistrate 120 apeluri (13,2%) prin care au fost solicitate diverse informații (activitatea anumitor societăți și încheierea

²⁴ Constituie punctul de preluare, înregistrare, verificare, repartizare către alte servicii ale Agenției, sau referire către alte servicii comunitare (poliție, direcții de asistență socială și protecție a copilului, organizații internaționale, organizații non-guvernamentale etc.), a tuturor solicitărilor venite din partea oricărui tip de sursă, fie ea persoană fizică sau juridică.

unui contract de muncă, plecarea și munca în străinătate, activitatea ANITP) restul de 779 reprezentând alte apeluri (apeluri false, greșeli etc.).

4.2.3. Cooperarea cu mass-media

Din punct de vedere al comunicării, anul 2012 a reprezentat o etapă strategică în articularea imaginii instituționale, ca urmare a înființării Compartimentului de Relații cu Presa, la nivelul ANITP, care a permis procedurarea activității și deschiderea canalelor de comunicare cu mass-media și publicul larg. Această etapă constituie, practic, fundamentul activităților de comunicare instituțională viitoare.

În acest an, activitatea de comunicare și relații publice a urmărit cu prioritate mediatizarea unui mesaj instituțional coerent și unitar la nivelul aparatului central cât și regional al autorităților cu atribuții antitrafic.

Astfel, au fost semnalate 42 de apariții televizuale, sub forma participării la emisiuni în direct, înregistrate, sincroane și interviuri. O pondere importantă a mesajului instituțional antitrafic a fost canalizată către posturi de televiziune externe, cu impact la nivel european și internațional, precum BBC. Al Jazeera - Secțiunea Balcani și Postul Public German ARD Bayerischer Rundfunk, Southeast European Time.

Mesajul antitrafic, pe parcursul anului 2012, a fost transmis și prin intermediul posturilor naționale și locale de radio. Astfel, în perioada ianuarie-decembrie 2012, au fost 31 de apariții media la emisiuni radio în direct sau înregistrate.

Reportajele TV cu subiect dedicat luptei antitrafic din România reflectă o direcție strategică de comunicare a demersurilor instituționale în acest sens. Două posturi internaționale și un post TV național au realizat materiale ample despre lupta împotriva traficului de persoane în România și despre asistența și protecția victimelor.

Pe parcursul anului 2012, s-au transmis către presa centrală și locală un număr de 97 comunicate de presă, dintre care 12 la nivel central și 85 la nivel regional. Aceste comunicate au făcut obiectul a peste 1000 de apariții numai în presa online.

Conferințele de presă organizate au urmărit anunțarea unor evenimente centrale și regionale semnificative sau lansarea unor campanii și activități de prevenire. Astfel, în anul 2012, au fost organizate 16 conferințe de presă, dintre care 5 la nivel central și 11 la nivel regional.

Din perspectiva impactului mediatic s-au înregistrat 244 de activități de prevenire și informare care au generat articole în presa televizuală, radio, scrisă și online, fapt care a generat o creștere a notorietății măsurilor preventive, nu numai direct asupra publicului țintă, ci și indirect prin mijloacele de comunicare în masă.

În conformitate cu obiectivele Strategiei de Comunicare a fost demarat procesul de utilizare a mediului de socializare online (Facebook) pentru a asigura și transmiterea nemediată a mesajului antitrafic, vârful de audiență în acest mediu fiind atins în perioada 15 - 21 octombrie 2012, cu 526.298 persoane.

4.2.4. Cooperarea interinstituțională

Domeniul cooperării între instituțiile publice și între acestea și organizații ale societății civile rămâne, cu siguranță, un instrument central în ansamblul eforturilor naționale de prevenire a traficului de persoane. În 2012, au avut loc o suită de reuniuni de lucru având, dincolo de rezultate punctuale, corespondente subiectelor de dezbatere variate, finalitatea unei corelări a eforturilor naționale. Menționăm că au fost încheiate, 27 de protocoale de colaborare, 5 inițiate la nivel central, restul de 22 fiind inițiate la nivel regional și 7 planuri de acțiune cu parteneri locali.

Din cele 29 de protocoale de colaborare existente, inițiate și monitorizate atât la nivel central cât și regional, 15 vizează atât realizarea activităților de prevenire a traficului de persoane cât și asistența victimelor acestui fenomen, 13 au ca obiectiv prevenirea traficului de persoane iar un protocol de colaborare are ca obiectiv acordarea de servicii de asistență psihologică, orientare în carieră și formare profesională victimelor traficului de persoane referite de către autorități către furnizorii de servicii sociale.

Partenerii neguvernamentali cu care s-au stabilit linii de colaborare la nivelul anului 2012 sunt: *Uniunea Română de Transport Public, Fundația People to People, EuroDEMOS, Asociația Pro Refugiu, Asociația Ecumenică a Bisericilor din România – AIDRom, Institutul Est European de Sănătate a Reproducerii, Asociația Institutul pentru Politici Sociale, Fundația Solidaritate și Speranță, Fundația Terre des hommes Lausanne – Reprezentanța din România, Asociația pentru Educație Permanentă și Dezvoltare, Fundația „World Vision România”, Asociația „TINERII LUPTĂ ÎMPOTRIVA VICIILOR MILENIULUI III”.*

Planurile de acțiune încheiate la nivel local cu parteneri instituționali, cum ar fi Inspectorate de jandarmi județene, Inspectorate de poliție județene, Direcții de sănătate publică, Inspectorate școlare județene, etc., vizează coordonarea activităților preventive realizate de către parteneri, separat și împreună, cât și a sesiunilor de instruire a specialiștilor ce intră în contact cu victimele traficului de persoane.

Pe linie de coordonare interinstituțională, la nivel regional au fost organizate ședințe ale echipelor interinstituționale anti-trafic județene, prin care s-a urmărit creșterea vizibilității instituțiilor abilitate în lupta antitrafic la nivel local și consolidarea legăturilor create anterior cu instituțiile implicate în domeniul traficului de persoane. Pe parcursul anului 2012, autoritățile abilitate în lupta antitrafic la nivel local au coordonat la nivel regional activitatea echipelor interinstituționale antitrafic ale județelor organizând 72 întâlniri. Temele abordate în cadrul acestor întâlniri au fost: rolul centrelor regionale din cadrul ANITP în activitatea de coordonare, scopul echipelor interinstituționale județene, atribuțiile instituțiilor membre ale echipei în ce privește prevenirea, combaterea traficului de persoane și asistența acordată victimelor, stabilirea circuitului interinstituțional de asistare a victimei, priorități locale/regionale de acțiune pentru anul 2012, aspecte privind evoluția fenomenului traficului de persoane, modalități de susținere a organizațiilor neguvernamentale

pentru a derula activități de prevenire a traficului de persoane la nivel regional, modalități de îmbunătățire a asistenței acordate victimelor care se întorc la domiciliu, identificarea de resurse pentru includerea în programe de calificare profesională a victimelor cu un nivel scăzut de școlarizare, surse de finanțare a activităților de asistare a victimelor traficului de persoane etc.

În vederea sensibilizării și conștientizării efectelor traficului de persoane cât și în vederea îmbunătățirii capacității de identificare timpurie a victimelor traficului de persoane precum și de asistare, a stabilirii unor modalități concrete de identificare și asistare a victimelor traficului de persoane, au fost organizate și susținute un număr de 258 sesiuni de instruire a specialiștilor care intră în contact cu victimele/potențialele victime ale traficului de persoane (polițiști comunitari, polițiști de proximitate, de ordine publică și judiciar, polițiști de frontieră, jandarmi, profesori și inspectori școlari, psihologi, asistenți sociali, lucrători din Centrele de Plasament, consilieri educaționali, preoți, reprezentanți ai primăriilor, etc).

4.3. PROTECTIA, ASISTENȚA MULTIDISCIPLINARĂ ȘI REINTEGRAREA SOCIALĂ A VICTIMELOR TRAFICULUI DE PERSOANE

Serviciile publice și neguvernamentale pentru asistența victimelor traficului de persoane - cadrul legal și instituțional

Descrierile din anii anteriori, cu privire la tipologia serviciilor oferite victimelor traficului de persoane, de către serviciile guvernamentale și cele ale ONG, rămân valabile și pentru întreg contextul anului 2012. Aducem aici o serie de actualizări relative la acele informații, după cum urmează:

Prin Hotărârea nr. 122/07.11.2012, emisă de Consiliul Județean Ilfov, acesta a decis darea în administrare, Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Ilfov a unui imobil, pentru găzduirea Centrului pentru asistența victimelor traficului de persoane, așa cum prevede Legea 678. Spațiul este format din cinci încăperi și permite cazarea și oferirea de servicii sociale, victimelor traficului de persoane, în condiții optime. Locația este amenajată și utilată așa încât să răspundă nevoilor victimelor, fiecare dintre acestea beneficiind de un spațiu personal, într-un dormitor.

Potrivit statisticilor realizate de către ANITP, din totalul celor 1041 de victime ale traficului de persoane, identificate în anul 2012, au fost referite către furnizorii de servicii sociale 352 victime. Dintre acestea, 262 de victime au fost încredințate furnizorilor publici de servicii sociale, 58 de victime au fost referite către furnizorii privați, iar pentru 32 de victime măsurile de asistență au fost asigurate în baza unui parteneriat public-privat.

Diferența dintre numărul copiilor traficați în anul 2012 și al celor referiți către furnizorii de servicii sociale se datorează procesului de introducere a datelor, în

Sistemul Integrat de Monitorizare și Evidență a Victimelor Traficului de Persoane, în sensul în care, în anul 2013, continuă introducerea datelor privind victimele identificate, traficate și referite pentru asistență, în anul 2012.

Deși imediat după realizarea evaluărilor inițiale, victimele au acceptat includerea în programe de asistență, după realizarea demersului de referire, 15 victime au revenit asupra deciziei și a fost suspendată măsura de asistare.

Asistență acordată de instituții publice pentru victime identificate în 2012		Minori		Adulți	
		Fete	Băieți	Femei	Bărbați
Nr. victime care au beneficiat de asistență acordată de instituții publice - 283		128	8	108	39
Nr. victime care au primit adăpost - 111		67 ²⁵	3	32	9
din care	Nr. victime care au primit adăpost în centre de asistență a victimelor traficului de persoane - 25	13	0	12	0
	Nr. victime care au primit adăpost într-un alt tip de centru rezidențial - 87	55	3	20	9
Nr. victime care au beneficiat de asistență medicală - 181		90	3	67	21
Nr. victime care au beneficiat de consiliere psihologică - 191		115	8	62	6
Nr. victime care au beneficiat de ajutor financiar - 71		29	2	20	20
Nr. victime care au primit ajutoare materiale (îmbrăcăminte, medicamente, alimente, produse igienico-sanitare) - 140		74	3	43	20
Nr. victime reintegrate școlar - 56		46	3	7	0
Nr. victime care au beneficiat de consiliere profesională - 74		2	1	40	31
Nr. victime recalificate profesional - 10		0	0	8	2
Nr. victime reintegrate în muncă - 35		1	0	15	19

²⁵ 1 victimă a fost cazat în două centre, din categorii diferite.

Asistență acordată de ONG pentru victime identificate în 2012		Minori		Adulți	
		Fete	Băieți	Femei	Bărbați
Nr. victime care au beneficiat de asistență acordată de ONG - 86		24	2	32	28
Nr. victime care au primit adăpost - 38		15	1	17	5
din care	Nr. victime care au primit adăpost în centre de asistență a victimelor traficului de persoane - 29	13	1	11	4
	Nr. victime care au primit adăpost într-un alt tip de centru rezidențial - 9	2	0	6	1
Nr. victime care au beneficiat de asistență medicală - 55		18	2	22	13
Nr. victime care au beneficiat de consiliere psihologică - 52		19	1	29	3
Nr. victime care au beneficiat de ajutor financiar - 18		3	0	14	1
Nr. victime care au primit ajutoare materiale (îmbrăcăminte, medicamente, alimente, produse igienico-sanitare) - 50		20	1	23	6
Nr. victime reintegrate școlar - 5		3	0	2	0
Nr. victime care au beneficiat de consiliere profesională - 27		2	0	12	13
Nr. victime recalificate profesional - 14		0	0	6	8
Nr. victime reintegrate în muncă - 10		0	0	6	4

O altă completare se referă la descrierea serviciilor oferite victimelor traficului de persoane de către sistemul de probațiune, după cum urmează²⁶: în acord cu prevederile legale actuale, respectiv art. 7 și 11 din *Legea nr. 211/2004 privind unele măsuri pentru asigurarea protecției victimelor infracțiunilor*, serviciile de probațiune au îndatorirea de a acorda consiliere psihologică sau alte forme de asistență.

De regulă, *serviciile de consiliere psihologică* se acordă, în baza unui parteneriat al serviciului de probațiune cu instituții publice ori private, de către acestea din urmă, ca o consecință a faptului că, în prezent, nu toate serviciile beneficiază de personal pregătit și acreditat pentru acordarea consilierii psihologice.

De asemenea, serviciile de probațiune apelează la sprijinul altor instituții și organizații de pe plan local și pentru oferirea altor forme de asistență victimelor, având în vedere că nevoile acestora sunt complexe și necesită o relaționare cu instituții, abilitate în anumite domenii de expertiză (spre exemplu instituții medicale, agenții pentru ocuparea forței de muncă, biroul de evidență a populației, școli, etc.).

Din datele disponibile în acest moment la nivelul Direcției de Probațiune, din cadrul Ministerului Justiției, în anul 2012, serviciile de probațiune au primit 2 cereri

²⁶ Sursa: MJ

de asistență și consiliere din partea victimelor traficului de persoane. Cele două victime au beneficiat de asistență, din partea serviciului de probațiune (pregătirea pentru audiere și participarea unui consilier de probațiune la audiere), iar pentru acordarea consilierii psihologice au fost referite organizației Salvați Copiii.

În anul 2012, în evidențele serviciilor de probațiune nu au fost înregistrate cereri de asistență și consiliere din partea unor victime ale traficului de persoane de altă naționalitate decât cea română. De lege lata, victimele traficului de persoane care nu au naționalitatea română beneficiază de drepturile prevăzute în Legea nr. 211/2004 (art. 8 alin. (2), art. 14 alin. (2), art. 21 alin. (2), dispozițiile cap. 5¹), respectiv în Legea nr. 678/2001 (a se vedea dispozițiile capitolului 5 din lege).

Din numărul total de victime ale traficului de persoane care s-au adresat serviciilor de probațiune în anul 2012, una era minoră la data săvârșirii faptei și majoră la momentul când s-a adresat serviciului de probațiune.

Din perspectiva suportului oferit de serviciile de probațiune victimelor copii ale traficului de persoane, acesta este similar cu cel oferit persoanelor majore. De asemenea, nu există o diferențiere pe criteriul apartenenței de gen, în ceea ce privește serviciile oferite victimelor. În ceea ce privește persoanele cu handicap, accesul acestora la serviciile destinate victimelor se poate realiza fără dificultate, având în vedere că serviciile de probațiune sunt situate în incinta unor instituții publice, care dispun în general de facilități pentru accesul fizic al persoanelor cu handicap. De asemenea, serviciile de probațiune pot avea acces la serviciile unor interpreți sau traducători prin intermediul instanțelor de judecată.

O precizare necesară este aceea că serviciile de probațiune sunt finanțate de la bugetul de stat, banii necesari funcționării serviciilor fiind incluși în bugetele tribunalelor pe lângă care aceste servicii își desfășoară activitatea, fără o evidențiere separată a diferitelor tipuri de cheltuieli realizate de serviciile de probațiune.

O analiză a situației actuale cu privire la protecția și asistența copiilor victime ale traficului de persoane arată că aceasta ²⁷se asigura în/prin serviciile rezidențiale și non-rezidențiale din cadrul sistemului national descentralizat de protecție a copilului, care funcționează în baza *Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului*, precum și în baza dispozițiilor legislației conexe din acest domeniu, coroborate cu dispozițiile legislației specifice din domeniul antitrafic.

Cadrul normativ specific pentru acordarea diverselor tipuri de protecție și asistență pentru copiii victime ale traficului este constituit, în esența, pe lângă dispozițiile generale ale *Legii nr. 272/2004*, din prevederile cuprinse în următoarele acte normative:

- *Normele metodologice privind Managementul de caz în domeniul protecției drepturilor copilului* (cf. Ordin Ministrul Muncii nr. 288/2006), completate cu particularizările normative introduse prin HG nr. 49/2011, referitoare la *Managementul de caz pentru copiii victime ale traficului*;

²⁷ Sursa: DPC (MMFPS)

- *Normele metodologice privind întocmirea Planului de Servicii și a Planului Individualizat de Protecție a Copilului* (cf. Ordin Ministrul Muncii nr. 286/2006), completate cu particularizările normative introduse prin HG nr. 49/2011, referitoare la întocmirea *Planului de reabilitare și/sau de reintegrare socială (pentru copiii victime care rămân în propriile familii) și a Planului Individualizat de Protecție (pentru copiii victime pentru care se stabilesc măsuri de protecție specială în afara propriilor familii) pentru copiii victime ale traficului;*
- *Standardele de calitate privind serviciile destinate protecției copilului*, coroborate cu prevederile HG nr. 1238/2007 privind *Standardele naționale specifice pentru serviciile specializate de asistență a victimelor traficului de persoane;*
- *Mecanismul național de identificare și referire a victimelor traficului de persoane*, coroborat cu prevederile specifice referitoare la identificarea, referirea, protecția și monitorizarea copiilor victime ale traficului, din cadrul HG nr. 49/2011.

Copiii victime ale traficului beneficiază, în funcție de situația lor personală, de servicii de recuperare psihologică și/sau medicală, de consiliere și/sau reprezentare juridică, de sprijin pentru integrarea/reintegrarea școlară sau profesională, de protecție fizică și/sau juridică, precum și de compensații financiare, acordate conform prevederilor legale.

Diversele tipuri de protecție și asistență sunt acordate, după caz, pe termen scurt, mediu sau lung, fie în propria familie sau în familia extinsă, fie prin măsuri de protecție în afara familiei sale, respectiv prin plasarea copiilor în structuri rezidențiale specializate pentru protecția în regim de urgență, în asistența maternală sau în centrele de plasament publice sau private, gestionate de către Direcțiile Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului și respectiv, de către ONG acreditate în domeniul protecției copilului.

În România, protecția și asistența tuturor copiilor semnalati/ identificați ca victime sau potențiale victime ale traficului de persoane - dar și ca victime ale oricăror alte forme de violență, precum diverse forme de abuz, de exploatare sau de neglijare gravă, copiii neînsoțiți repatriați, copiii returnați cu familia, etc. - intră în competența directă a DGASPC competente teritorial.

Referirea copiilor victime către DGASPC este, conform legislației române în vigoare, imperativă, indiferent de instituția sau organizația care a identificat copilul victimă, această obligație fiind impusă inclusiv prin Mecanismul Național de Identificare și Referire a Victimelor Traficului de Persoane și respectiv, prin prevederile Hotărârii Guvernului nr. 49/2011.

Aceste direcții generale (DGASPC) gestionează, la nivelul fiecărui județ și fiecărui sector administrativ al capitalei, toate serviciile publice destinate inclusiv protecției și asistenței copiilor victime ale traficului și ale altor forme de violență.

Serviciile rezidențiale și non-rezidențiale, publice și private, în cadrul cărora se asigură protecția și asistența copiilor victime ale traficului, nu au, de regulă, o destinație unică pentru acest tip de problemă, ci se adresează tuturor copiilor

victime ale diverselor forme de violență (forme de abuz și de exploatare, inclusiv sexuală, forme de neglijare gravă, copii repatriați neînsoțiți, etc) - singura excepție fiind reprezentată de *Centrele de tranzit pentru protecția și asistența copiilor repatriați și/sau victime ale traficului*, care au o misiune dedicată în exclusivitate acestei problematici și care funcționează în subordinea DGASPC. Astfel, în structura DGASPC, exista următoarele tipuri de servicii publice prin care se asigură, în exclusivitate sau în comun cu alte tipuri de problematici, protecția și asistența copiilor victime ale traficului:

- Centrele de tranzit pentru protecția și asistența copiilor repatriați și/sau victime ale traficului (7 centre, cu o capacitate totală de 49 de locuri de cazare - în județele Galați, Iași, Mehedinți, Timiș, Satu Mare, Vaslui și Sector 2 - București);

- Centrele de primire în regim de urgență - care, prin dispozițiile HG nr. 49/2011, și-au extins activitatea pentru toate formele de violență asupra copilului, inclusiv pentru copiii victime ale traficului intern și transfrontalier (63 de servicii în cadrul DGASPC, cu o capacitate de peste 700 de locuri de cazare);

- Centrele de plasament - în care se asigură protecția copiilor pe termen mediu și lung (1138 de centre, din care 360 de centre sunt destinate copiilor cu dizabilități);

- Centrele de consiliere pentru copii victime ale violenței (servicii funcționale la nivelul tuturor DGASPC - pentru copii abuzați, exploatați, traficați, neglijăți, etc);

- Serviciile Telefonul Copilului, pentru semnalarea tuturor situațiilor de violență asupra copilului, în cadrul cărora funcționează câte o echipă mobilă de intervenție pentru situațiile de urgență (servicii funcționale la nivelul tuturor DGASPC);

În ceea ce privește organizațiile neguvernamentale care activează în domeniul protecției copilului, acestea nu gestionează în prezent servicii dedicate exclusiv traficului de copii, însă gestionează centre de plasament pentru copii care necesită protecție în afara propriilor familii, inclusiv copii victime ale traficului și ale altor forme de violență (354 de centre rezidențiale, din care 32 de centre pentru copii cu dizabilități), precum și servicii non-rezidențiale de consiliere, de recuperare și alte forme de sprijin pentru copii și familiile acestora, inclusiv pentru copii victime ale traficului.

4.4 Coordonarea participării victimelor traficului de persoane în procesele penale

Declarația Națiunilor Unite privind Principiile de bază în dreptul victimelor crimelor și abuzurilor de putere (1985), definește termenul de victimă ca fiind acea persoană, care în mod individual sau colectiv, a suferit orice daună, fizică sau psihică, trăiri emoționale, pierderi economice sau vătămarea substanțială a drepturilor fundamentale, prin acțiune sau inacțiune care încalcă legislația penală în vigoare, în cadrul statelor membre, inclusiv acele legi care stipulează abuzul ilicit de putere.

Persoana este considerată victimă indiferent dacă autorul este identificat, arestat, cercetat sau condamnat și, indiferent de relațiile între autor și victimă.

Specificarea sintagmei de *victimă a traficului de persoane* apare în Convenția Consiliului Europei privind lupta împotriva traficului de ființe umane, ratificată prin Legea nr. 300/2006, care definește victima ca orice persoană fizică supusă traficului de persoane.

Victima infracțiunii este o noțiune fundamentală pentru disciplina care-i poartă numele, victimologie, fiind larg folosită în multe domenii științifice.

În accepțiunea socială, victima este persoana vătămată sau lezată printr-o faptă antisocială ori de un eveniment natural. Termenul de victimă are un conținut social foarte bogat deoarece el cuprinde practic orice persoană care suferă de pe urma unui comportament antisocial sau din cauza unei întâmplări. Constituie activități antisociale atât cele cu caracter ilicit, cât și cele care încalcă alt tip de norme sociale (nejuridice), cum sunt de pildă, comportamentele imorale sau cele care aduc atingere religiei.

În sens criminologic, prin victimă se înțelege o persoană care suferă direct sau indirect, de pe urma savârșirii unei infracțiuni, a unui comportament autovictimal sau ca urmare a producerii unui eveniment natural. Criminologia valorifică datele despre victimele infracțiunilor în scopul prevenirii savârșirii de noi infracțiuni.

Din perspectiva juridică, prin victimă se înțelege, de regulă, o persoană vătămată printr-o faptă ilicită iar conținutul noțiunii de victimă este relativ diferit, în funcție de ramura de drept în discuție. În cadrul procesului penal victima traficului de persoane se poate constitui, astfel:

- *ca parte vătămată*, persoană care a suferit prin fapta penală o vătămare fizică, morală sau materială și participă în procesul penal
- *ca parte civilă*, persoana vătămată care exercită acțiunea civilă în cadrul procesului penal
- *ca martor* - persoana vătămată poate fi ascultată ca martor, dacă nu este constituită parte civilă sau nu participă în proces ca parte vătămată. În această calitate, persoana poate fi audiată cu identitate protejată, atunci când există probe sau indicii temeinice că viața, integritatea corporală sau libertatea ei sau a altei persoane ar putea fi periclitată

Obstacole în participarea victimei în procesul penal

De obicei, victimele nu dețin cunoștințe, informații cu privire la procedurile judiciare și administrative aplicabile, motiv pentru care pot manifesta reticență în momentul identificării lor de către organele de urmărire penală. Mai mult, ca urmare a abuzurilor multiple suferite și a consecințelor complexe asupra psihicului lor, victimele pot manifesta neîncredere în a colabora cu poliția sau alte autorități.

În colaborarea cu organele judiciare victimele traficului de persoane pot întâmpina o serie de obstacole interne, cum ar fi:

- temerea că va fi supusă unei anchete penale, în care prezența ei echivaleazăcu recunoașterea faptului că a locuit și a lucrat ilegal în țara de destinație;
- teama de a fi trasă la răspundere pentru că a lucrat în industria sexului în pofida situațiilor de impunitate prevăzute de lege;
- temerea victimei de corupție și cunoașterea despre raporturile dintre organele oficiale și traficanți;
- amenințarea victimei de posibila răzbunare din partea traficantului, în măsura în care organele în drept nu îi pot oferi protecție;
- traumatizarea și rușinea victimei cauzate de lucrul sau serviciile pe care trebuia să le presteze, nedorind ca rudele sau cunoștințele sale să afle prin ce a trecut;
- temerea victimei că plângerea sa nu va avea efectul scontat din cauza prejudecăților, cum ar fi prejudecățile despre prostituție;
- lipsa informațiilor cu privire la procedurile judiciare și administrative aplicabile.

Colaborarea victimei cu justiția va fi eficientă în măsura în care obstacolele interne, dar și presiunile, amenințările și riscurile la care aceasta este expusă vor fi eliminate, asigurându-se protecția ei fizică și socială deplină, cu garantarea drepturilor sale fundamentale.

Programul de coordonare a victimelor în procesul penal

În lupta împotriva traficului de persoane, atât la nivel de prevenire, cât și de combatere sau asistență a victimelor, se impune o abordare multidisciplinară și interinstituțională. Cooperarea strânsă dintre autoritățile judiciare și alte instituții sau ONG constituie o parte esențială a acestui răspuns, scopul comun fiind acela de asigurare a protecției victimelor, cu respectarea și garantarea drepturilor acestora, în conformitate cu documentele internaționale în materie.

Eforturile pentru protecția victimelor traficului de persoane trebuie să se regăsească și în măsurile luate în desfășurarea procesului penal, de la identificarea victimei până la finalizarea acestuia. În acest scop, ANITP, în parteneriat cu Inspectoratul General al Poliției Române, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră Române, Inspectoratul General al Jandarmeriei Române și Direcția de Investigare a Infrațiunilor de Crimă Organizată și Terorism, și-au intensificat și coordonat eforturile, prin elaborarea și implementarea Programului național de coordonare a victimelor în procesul penal.

Programul vizează crearea unui răspuns unitar, coordonat, destinat victimelor traficului de persoane care sunt martori sau se constituie părți vătămate în procesul penal, prin coordonarea interinstituțională a celor implicați în lupta împotriva traficului de persoane, în vederea încurajării victimelor pentru a participa în cadrul procesului penal. *Obiectivele programului sunt:*

- creșterea numărului de victime ale traficului de persoane care se constituie parte vătămată sau martor în procesul penal
- creșterea gradului de participare a victimelor traficului de persoane la fazele procesului penal
- respectarea drepturilor persoanei legate de participarea în toate fazele procesului penal
- cunoașterea de către victimă a procedurilor judiciare și administrative aplicabile
- facilitarea accesului victimelor traficului de persoane care intră în contact cu organele de anchetă penală, la serviciile de asistență specializate.

Mandatul programului este acela de a menține contactul permanent cu victimele, de a oferi acestora informații despre drepturile pe care le au și serviciile căror li se pot adresa pentru asistență specializată, de a fi la curent cu aspectele legate de proces și de a oferi informații victimelor despre evoluția cazului, de a informa și pregăti persoana referitor la aspectele cu care se poate confrunta pe parcursul derulării procesului penal.

Instituțiile partenere în cadrul acestor acțiuni sunt, de obicei: Parchetul, Tribunalul, Agenția Națională Împotriva Traficului de Persoane cu Centrele Regionale, Inspectoratul General al Poliției Române, Serviciile de probațiune, Serviciile de asistență specializată: ONG, DGASPC, centre de stat.

Analiza activității de coordonare a victimelor în procesul penal, în anul 2012

Interpretarea statistică a variabilelor referitoare la victimele identificate în anul 2012 și implicate în programul de coordonare a victimelor reprezintă analiza dimensiunii și caracteristicilor populației de victime ale traficului de persoane exploatare în România și a gradului de participare în cadrul programului susamintit sau în cadrul proceselor penale.

Colaborarea cu structurile de combatere a cunoscut o intensificare în cursul anului 2012, parchetele solicitând, în cele mai multe cazuri, participarea inspectorilor de specialitate la audierea victimelor. Procurorii și-au exprimat satisfacția cu privire la programele de protecție și susținere a victimelor (prin coordonarea lor în proces și asistarea specializată), remarcând eficiența colaborării și în etapa de judecată a proceselor (prin modul în care victimele se prezintă în instanță - nivelul lor de cunoștințe cu privire la proceduri și drepturi). De asemenea, pe parcursul coordonării victimelor în procesul penal inspectorii de specialitate au beneficiat de sprijinul I.G.J.R. și a structurilor de poliție, în scopul asigurării protecției fizice a victimelor la sediul instanțelor.

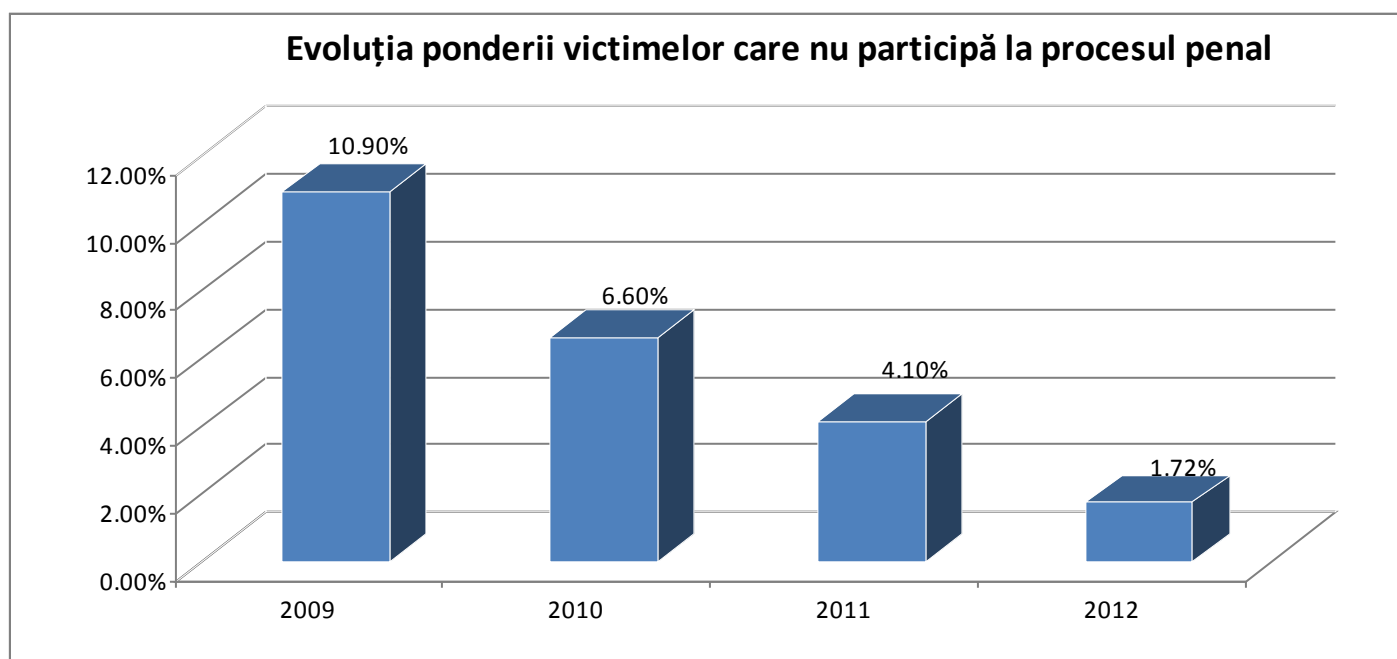
În anul 2012, A.N.I.T.P. a inițiat procedura de prelungire și modificare a Protocolului de colaborare pentru implementarea proiectului „Coordonarea victimelor traficului de persoane în procesul penal”, încheiat în anul 2008, pentru o perioadă de 4 ani, între următoarele instituții: Agenția Națională Împotriva Traficului de Persoane, Direcția de Investigare a Infraacțiunilor de Criminalitate Organizată și

Terorism din cadrul Ministerului Public, Inspectoratul General al Poliției Române, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră și Inspectoratul General al Jandarmeriei Române din cadrul Ministerului Afacerilor Interne. Parteneriatul a fost extins prin includerea Direcției de Probațiune din cadrul Ministerului Justiției precum și a Inspectoratului General pentru Imigrări.

Agencia a inițiat activitatea de elaborare a procedurilor interne privind coordonarea participării victimelor traficului de persoane în procesul penal, precum și a procedurii referirii transnaționale, fiind consultate în legătură cu conținutul acestora centrele regionale ale A.N.I.T.P., precum și instituțiile partenere implicate, respectiv D.I.I.C.O.T. și D.C.C.O.

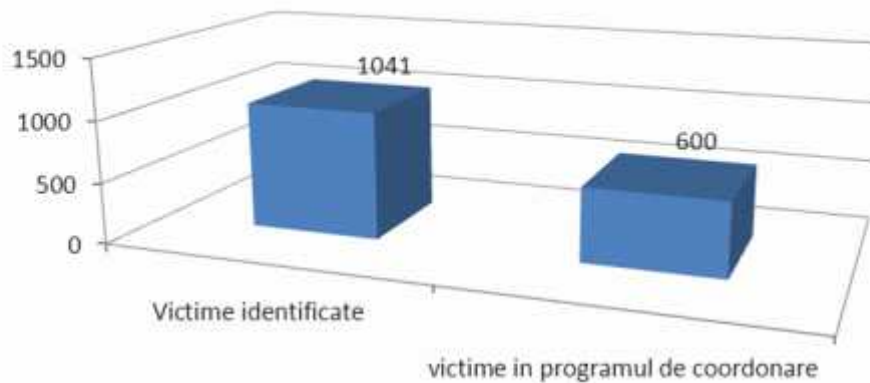
În continuare, prezentăm o imagine cu privire la dimensiunea statistică a ansamblului demersurilor de asistență a victimelor traficului de persoane și de coordonare a participării acestora în procesele penale.

Dintre cele 1041 de victime ale traficului de persoane identificate în anul 2012, doar 14 nu doresc să se implice în procesul penal, iar în cazul a 4 dintre ele nu se cunoaște calitatea procesuală, nivelul de neparticipare fiind mult mai redus decât cel din anii anteriori.

Din totalul de 1041 de victime identificate în cursul anului 2012, 600 au avut nevoie de activități de coordonare în procesul penal, acestea reprezentând aproximativ 58% din totalul populației de victime.

Victime incluse în programul de coordonare în procesul penal în 2012

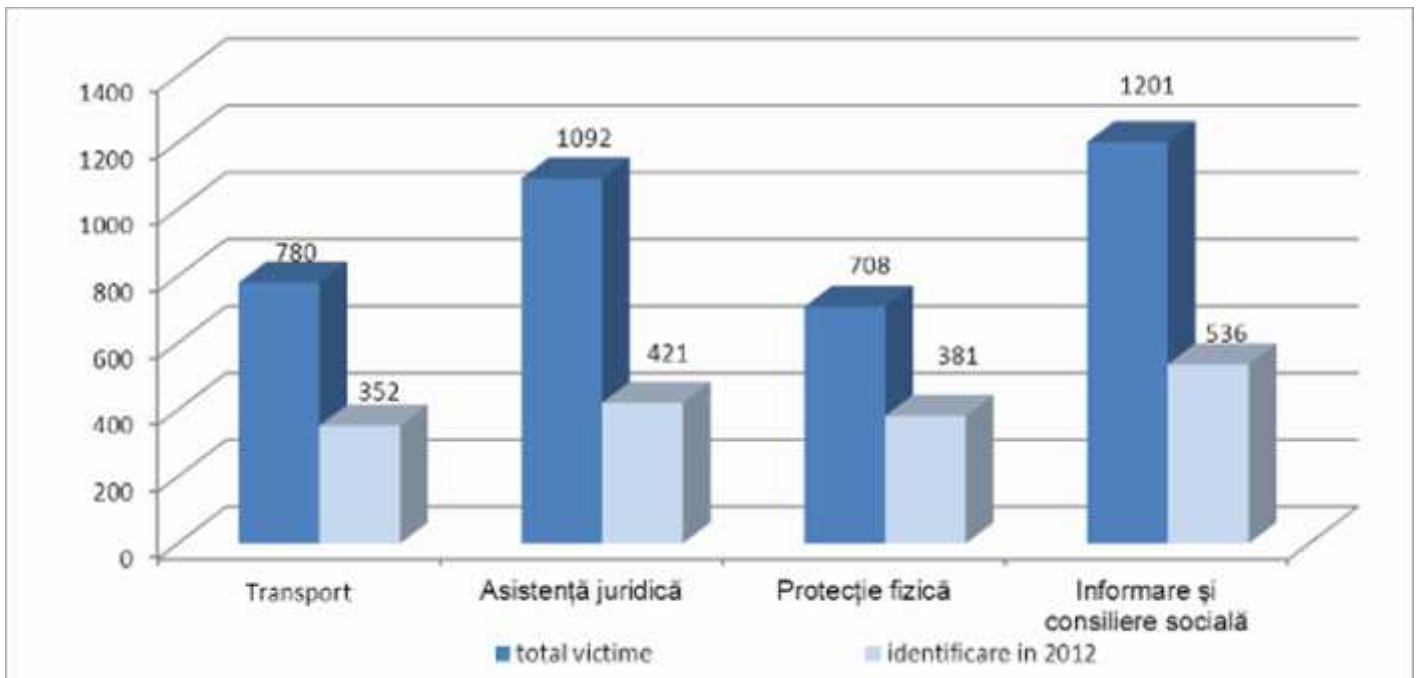

În anul 2012 s-a continuat coordonarea în procesul penal a 1016 victime, acestea fiind identificate și incluse în program în anii anteriori.

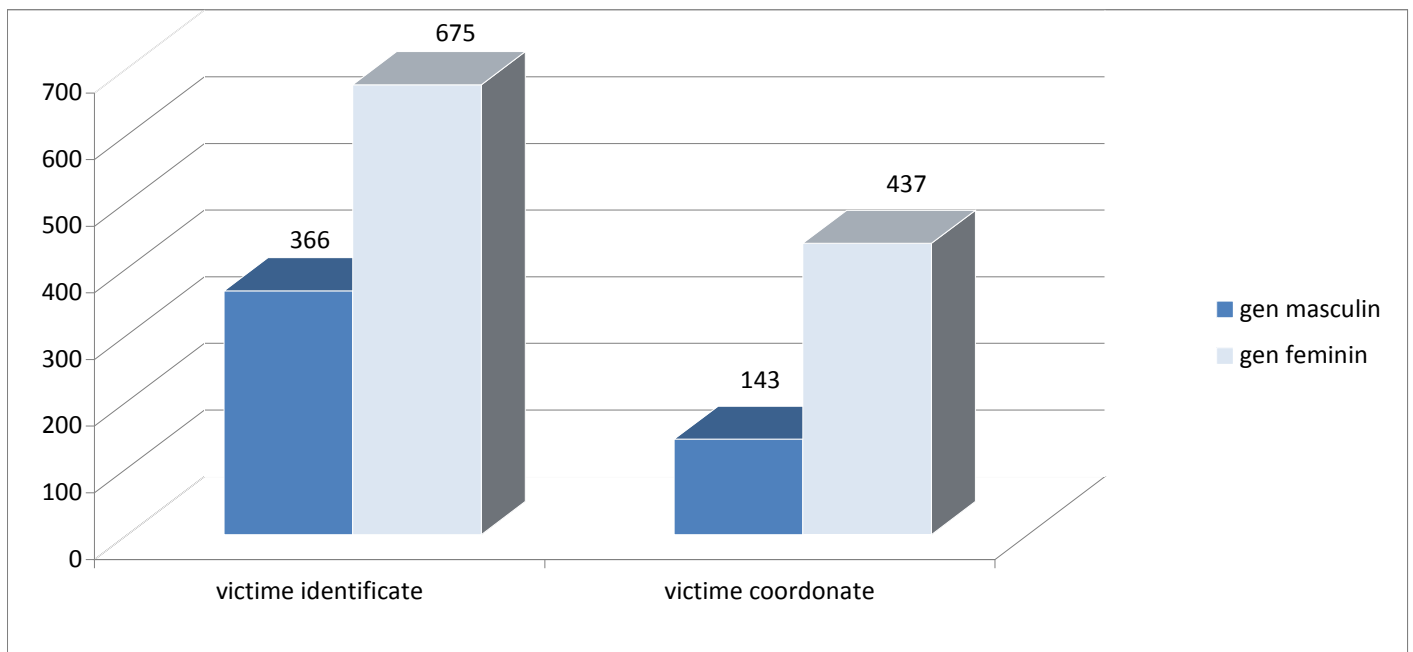
Din totalul victimelor care colaborează cu instituțiile de aplicare a legii, situația participării acestora în *Programul de coordonare a victimelor în cadrul procesului penal* este următoarea:

Un număr de 1616 victime acceptă acest tip de asistență (dintre care 600 identificate în anul 2012), după cum urmează:

- 780 de victime au beneficiat de transport, 352 de victime identificate în 2012;
- 1201 victime au beneficiat de sprijin prin informare și consiliere socială, 536 identificate în 2012;
- 1092 victime au beneficiat de asistență juridică, 421 fiind dintre cele identificate în anul 2012;
- Unui număr de 708 dintre victime li s-a asigurat protecția fizică, cu sprijinul Direcției de Combatere a Criminalității Organizate, Jandarmeriei Române sau Direcției de Ordine Publică, 381 fiind identificate în 2012.

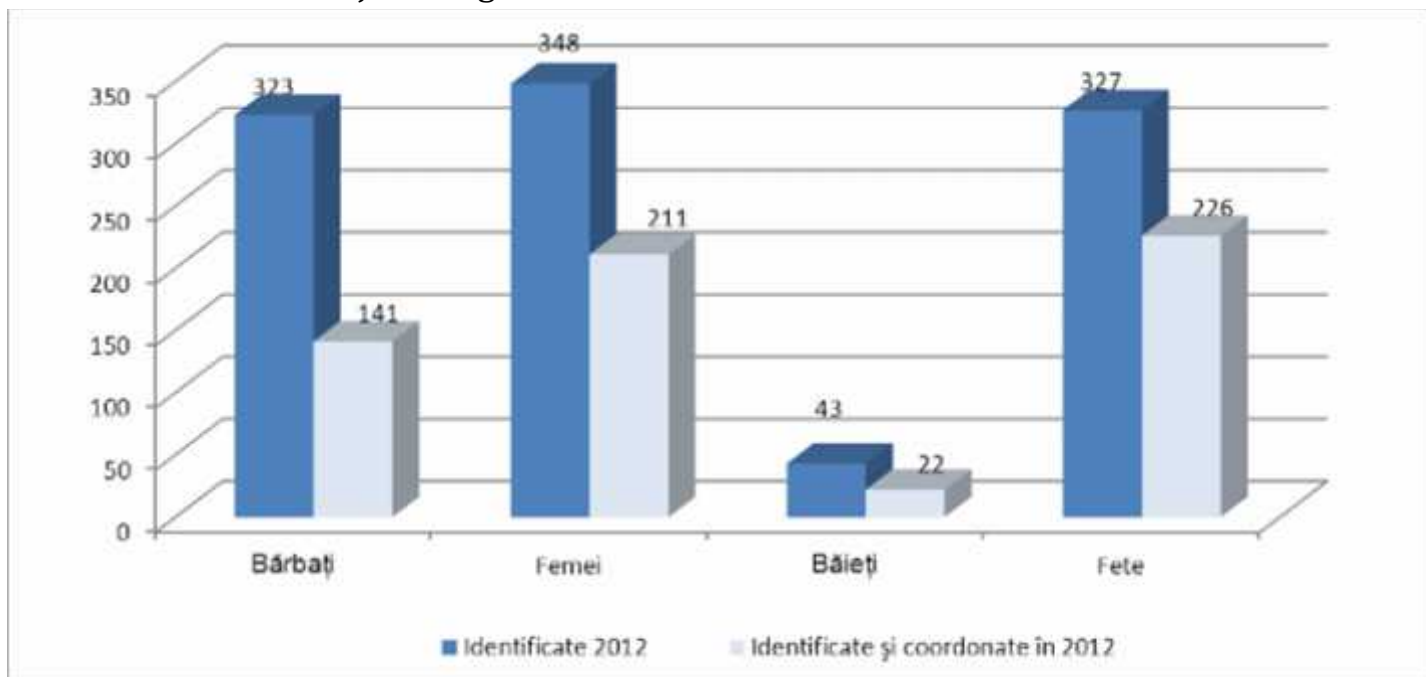

În continuare, prezentarea se referă la distribuția victimelor pe gen. Din totalul populației de victime coordonate, 437 sunt de gen feminin și 143 sunt de gen masculin. Se poate observa o pondere mărită a victimelor femei care acceptă participarea în programul de coordonare în procesul penal, față de ponderea acestora din totalul victimelor identificate în anul 2012, fapt explicabil având în vedere contextul vulnerabilității mărite a femeilor la trafic.

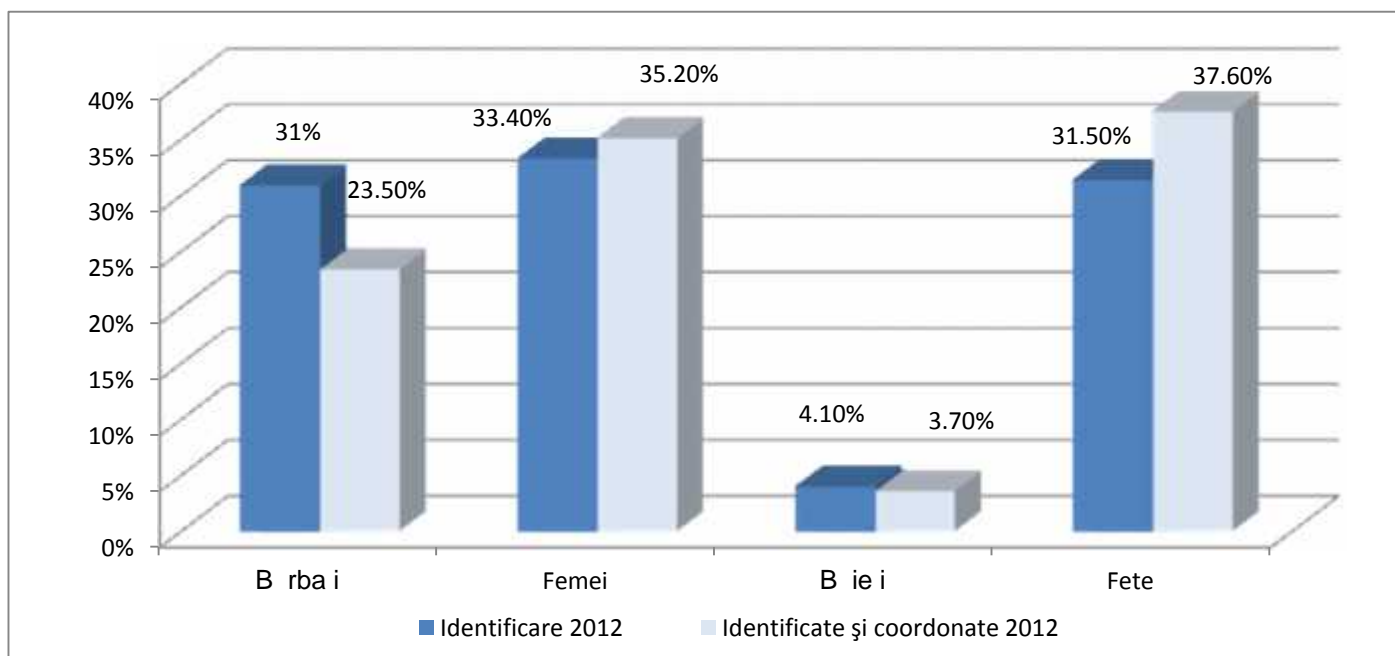

Analiza făcută pe criteriul apartenenței de gen și a apartenenței la grupe de vârstă arată faptul că, din totalul celor **600 de victime identificate și coordonate în procesul penal** în 2012, **248 au fost minori**, adică **41,3%** din total, dintre care **22** de sex masculin și **226** de sex feminin. În privința majorilor, ponderea victimelor

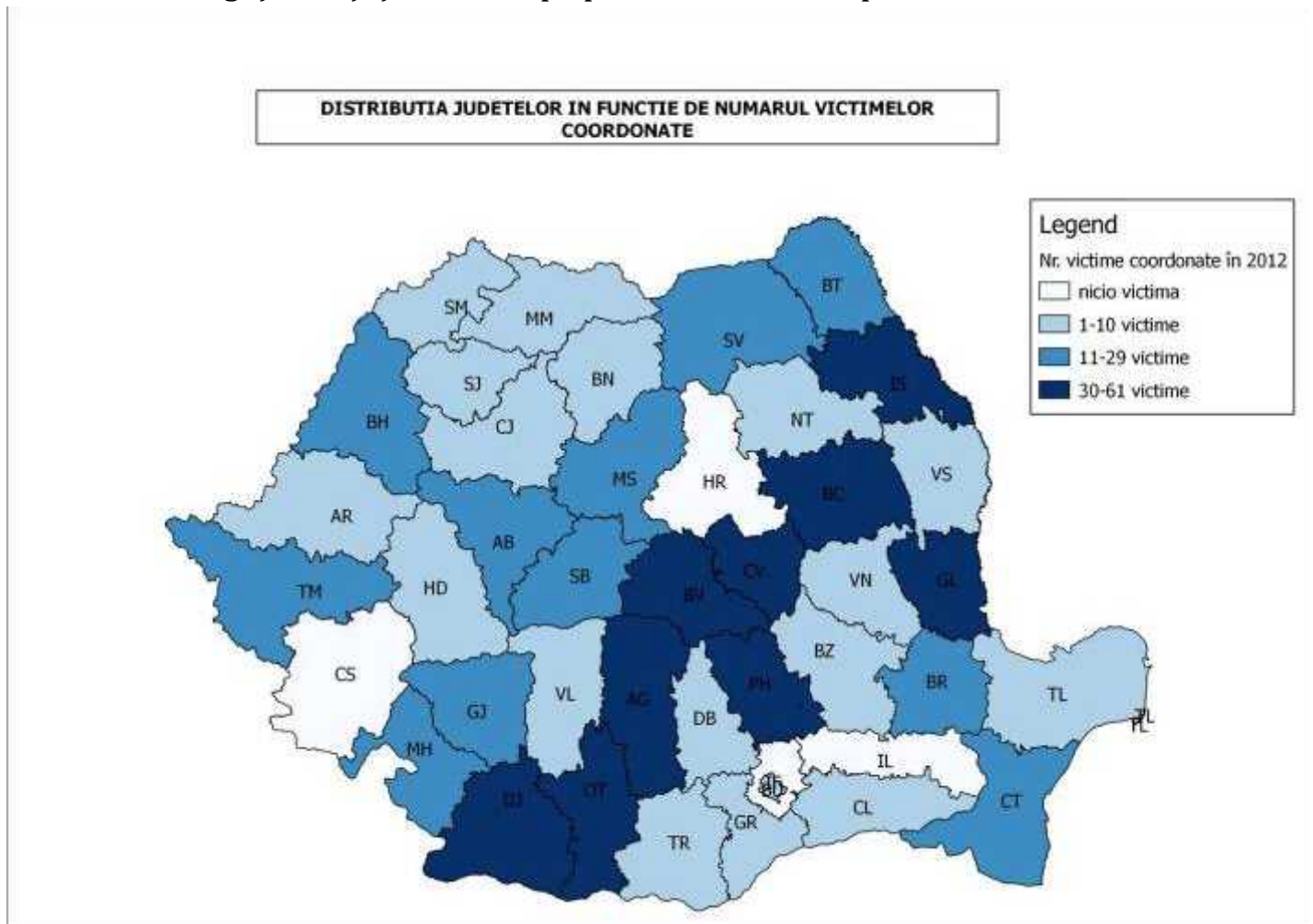
adulte de gen masculin este de 23,5%, spre deosebire de 35,2%, procent înregistrat în cazul victimelor majore de gen feminin.

După cum se poate vedea în graficul de mai jos, există diferențe între proporția victimelor identificate și a celor coordonate, proporția celor coordonate de gen feminin este crescută, lucru care denotă că victimele de gen feminin manifestă încredere crescută față de programul de coordonare și, de asemenea, disponibilitate în cooperarea cu autoritățile judiciare.

O sumară reprezentare grafică a principalelor județe în care victimele identificate în 2012 au fost coordonate în procesul penal prezintă Olt, Brașov, Dolj, Prahova, Argeș, Galați și Covasna pe primele locuri, din punct de vedere cantitativ:

110 victime ale traficului de persoane au fost referite transnațional în anul 2012, către A.N.I.T.P., acestea fiind repatriate atât direct, de către specialiștii Serviciului Monitorizare, Evaluare și Coordonare a victimelor, ai Centrelor regionale ale ANITP, cât și cu sprijinul partenerilor instituționali.

Numărul mare al victimelor repatriate, retrase din trafic în acest an, față de 61 de victime anul trecut, indică eficiența programelor anti-trafic și a eforturilor naționale de luptă împotriva acestui fenomen, precum și profesionalismul coordonatorilor, îmbunătățirea cooperării internaționale, a sistemului judiciar, a campaniilor de prevenire și informare a publicului.

Solicitările privind referirea transnațională au fost făcute, de la caz la caz, de către autorități judiciare străine, servicii sociale ale statelor de destinație, ambasadele sau consulatele românești, ONG străine sau române, pe baza informațiilor primite din partea partenerilor străini.

Din totalul celor 110 victime referite internațional către A.N.I.T.P., în anul 2012, din care 15 au fost minori, se constată că, în marea lor majoritate, acestea au fost exploatate prin muncă - 66 de cazuri, în timp ce 33 au fost exploatate sexual, 7 pentru cerșetorie, două pentru furt, iar pentru alte două nu se cunoaște scopul.

Principalele țări din care au fost referite internațional victimele sunt: Grecia – 38 de victime, Portugalia – 16 victime, Spania – 13 victime, Marea Britanie – 12 victime, Norvegia – 6 victime, Franța – 6 victime, Irlanda – 3 victime, Italia – 3 victime, Polonia – 2 victime, Olanda – 2 victime, Croatia – 2 victime, Elveția – 2 victime, iar în Danemarca, Belgia, Germania și Austria câte o victimă.

Se constată din ce în ce mai mult creșterea solicitărilor privind repatrierea victimelor de cetățenie română identificate și aflate pe teritoriul altor state. Pe baza evaluărilor inițiale ale specialiștilor străini care asigură asistența în statul de destinație, precum și pe baza evaluărilor întreprinse de specialiștii A.N.I.T.P. care intră permanent în contact cu victimele, se constată nevoia acestora din urmă, în special a victimelor exploatate sexual, de recuperare, consiliere și îndrumare. Cu toate acestea, deși le sunt permanent prezentate drepturile pe care le au și serviciile specializate în acordarea de asistență, existente la nivel național, în general, acestea nu solicită asistența pe termen lung.

Dovada că victima este pilonul în jurul căruia gravitează toate acțiunile anti-trafic în România poate fi transpusă în cifre prin creșterea accesului la justiție a victimelor traficate și participarea acestora, din ce în ce mai mult, în cadrul proceselor penale intentate împotriva traficantilor.

4.5. Cooperare internațională și afaceri europene

Activitatea de relații internaționale și afaceri europene a ANITP este un instrument de politici publice, care beneficiază de o dublă orientare: pe de o parte este un instrument care capitalizează suportul și experiența partenerilor externi angajați în cooperarea anti-trafic, atât de la nivelul instituțiilor UE sau a Statelor Membre, cât și a statelor terțe sau a altor actori internaționali, iar pe de altă parte este un instrument de politică externă, prin intermediul căreia România își articulează și promovează interesele naționale în lupta împotriva traficului de persoane.

Reperetele acțiunii României pentru anul 2012 au fost:

- susținerea efortului de consolidare a statutului de partener strategic al României la nivel european și internațional;
- susținerea îndeplinirii obligațiilor ce îi revin României, în calitate de Stat Membru, din perspectiva creării și consolidării Aquis-ului comunitar pe linie de prevenire și monitorizare a traficului de persoane;
- promovarea, în vederea recunoașterii pe plan european și internațional, a eforturilor României de luptă împotriva traficului de persoane.

Anul 2012 a solicitat implicarea autorităților române în conturarea politicii europene anti-trafic, edificarea profilului acestora de integrator al procesului de luptă împotriva traficului de persoane. Totodată, au fost puse bazele pentru fructificarea mai bună a relațiilor cu o serie de state și organizații internaționale, în condițiile

adâncirii crizei financiare, dar și în vederea realizării de parteneriate active prin atragerea de fonduri externe nerambursabile.

Organizațiile guvernamentale au înțeles să-și asume din obligațiile ce revin României ca Stat Membru printr-o participare activă la **grupurile de lucru ale Uniunii Europene** și la dezbaterile europene, pe marginea legislației comunitare care reglementează domeniul luptei împotriva traficului de persoane, pornind de la conceptul de abordare integrată a fenomenului și urmărind obiectivul strategic de consolidare a statutului de partener de încredere, la granița externă a Uniunii Europene, în lupta anti-trafic.

Transpunerea aquis-ului comunitar a reprezentat o prioritate națională, în anul 2012, coordonând procesul de implementare în legislația națională a Directivei 2011/36 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane și protejarea victimelor acestuia, precum și de înlocuire a Deciziei - cadru 2002/629/JAI a Consiliului.

Evoluția relațiilor bilaterale a confirmat capacitatea României de a fi în mod consecvent o prezență constructivă și de a dezvolta inițiative echilibrate și reacții responsabile. S-a avut în vedere consolidarea și dezvoltarea parteneriatelor cu Statele Unite ale Americii, Marea Britanie, Franța, Elveția, Norvegia, Republica Moldova, Croația, Olanda, Grecia, Bulgaria, Spania, Cipru, Macedonia, Belgia, Suedia, Ungaria.

Ca pivot al politicii de vecinătate a UE, România a susținut în mod consecvent necesitatea continuării eforturilor anti-trafic în statele din Balcanii de Vest, în vederea intensificării procesului de apropiere de UE. În particular, România va furniza, în anul 2013, **expertiză** Republicii Croate, în vederea îmbunătățirii procesului de identificare a victimelor traficului de persoane, cu accent asupra exploatării sexuale și pentru muncă forțată, contribuind astfel la îndeplinirea condițiilor de aderare la Uniunea Europeană.

Atragerea fondurilor externe nerambursabile a reprezentat o activitate prioritară a Agenției, susținând astfel realizarea obiectivelor sale strategice și contribuind la creșterea gradului de absorbție a fondurilor. O premieră înregistrată în anul 2012 o reprezintă aprobarea ofertei elaborată de către ANITP, de colaborare cu autoritățile croate în cadrul proiectului de înfrățire instituțională „*Îmbunătățirea identificării victimelor traficului de persoane*”, în cadrul Instrumentului de Asistență pentru Preaderare (IPA), pentru țările angajate în procesul de aderare la Uniunea Europeană (UE) pentru perioada 2007-2013.

Activitatea României în cifre

- 49 elemente de mandat și poziții oficiale formulate
- 33 participări la evenimente tematice în străinătate
- 11 primiri de delegații oficiale
- 3 conferințe/seminarii internaționale organizate
- 14 proiecte aflate în gestionare

Afaceri europene

Desfășurarea activităților de afaceri europene pe parcursul anului 2012 reflectă, pe de o parte, asumarea de către România a obligațiilor ce îi revin în calitate de Stat Membru din perspectiva creării și consolidării Aquis-ului comunitar pe linie de prevenire și monitorizare a traficului de persoane, iar pe de altă parte reflectă capacitatea României de a utiliza instrumentul afacerilor europene pentru atingerea obiectivelor naționale pe această zonă.

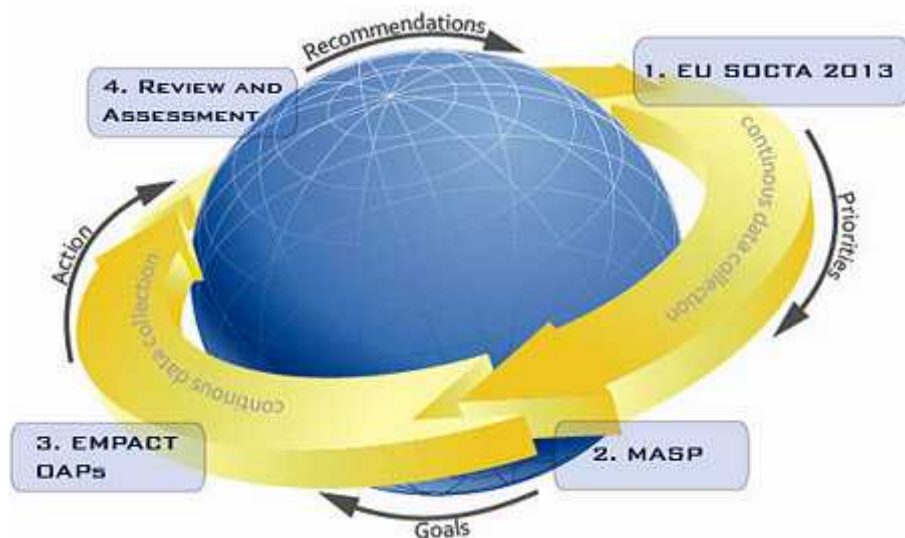

În cadrul Reuniunilor Raportorilor Naționali sau a Mecanismelor Echivalente, organizate de către Comisia Europeană, sub egida Coordonatorului European împotriva traficului de persoane, printre propunerile României s-au aflat:

- recomandări pentru proiectul Strategiei Europene de Eradicare a Traficului de Persoane
- oportunitatea stabilirii unor indicatori comuni de raportare la nivel european în vederea conturării unei imagini integrate și coerente asupra fenomenului TFU la nivel european;
- colectări unitare a datelor la nivelul SM, cu mențiunea ca aceste date să fie comparabile, bazate atât pe aceiași indicatori, cât și interpretate pe baza acelorași reguli;
- necesitatea creării echipelor comune de investigare (JIT – Joint Investigation Team);
- marcarea Zilei de 18 Octombrie - Ziua Europeană de Luptă Împotriva Traficului de Ființe Umane, prin postarea, pe pagina de start a motorului de căutare Google, a unui mesaj cu privire la traficul de persoane, reiterând implicațiile și importanța marcării evenimentului;
- promovarea unui mecanism european de identificare și referire a victimelor traficului de persoane, aspect promovat ulterior în cadrul Strategiei Comisiei Europene de Eradicare a traficului de persoane;
- promovarea Strategiei Naționale împotriva Traficului de persoane 2012-2016 precum și planul de acțiune subsecvent, elaborate, în concordanță cu prevederile și prioritățile UE privind prevenirea și combaterea traficului de persoane, așa cum sunt prevăzute în Programul Stockholm, Strategia de Securitate Internă, precum și recenta Strategie UE pentru eradicarea traficului de persoane.

Prin structurile cu atribuții în prevenirea și monitorizarea traficului de persoane, România a participat, în 2012, la grupurile de lucru, seminariile și întâlnirile organizate la nivelul Consiliului și al Comisiei Europene pe probleme de trafic de persoane. Cu prilejul reuniunilor COSI, GENVAL, CATS, HLWG, COREPER, EMPACT, care au abordat problematici referitoare la traficul de persoane, România a prezentat elemente de mandat și poziții oficiale, care s-au reflectat ulterior în politici publice europene pe linia prevenirii și combaterii traficului de persoane. Dintre cele mai importante, amintim participarea activă a României la Reuniunile Raportorilor Naționali sau a Mecanismelor Echivalente, organizate de către Comisia Europeană, precum și în cadrul a celor EMPACT - Operation Action Plan -THB, coordonate de către EUROPOL²⁸.

Pe parcursul anului 2012, România a susținut implementarea obiectivelor strategice ale OAP-THB, promovând la nivel european experiența deținută la nivel național în domeniul prevenirii și combaterii traficului de persoane.

Prin preluarea rolului de leader, alături de Marea Britanie, al obiectivului strategic nr. 8.1, *Prioritizarea și înțelegerea profilului traficului de copii*, autoritățile române au avut în vedere promovarea canalului de transmitere a datelor și informațiilor privind traficul de minori prin intermediul EUROPOL, cu atât mai mult cu cât nu există în acest moment un sistem unic european de colectare și raportare în domeniul traficului de persoane, în special pentru minori. În acest context, România a acordat o atenție deosebită și cerșetoriei, copiilor abandonati, intensificând eforturile de conștientizare și informare asupra riscurilor la care se expun minorii, în vederea reducerii numărului de victime ale traficului de persoane, la nivel internațional.

România a beneficiat de aprecierea Comisiei Europene, conform concluziilor Reprezentanței Permanente a României la Bruxelles, cu privire la demersurile inițiate de către instituția noastră în domeniul identificării și referirii spre asistență a victimelor traficului de persoane, România fiind inclusă ca leader și al obiectivului strategic nr. 5 „Îmbunătățirea identificării timpurii și asistența victimelor” din cadrul Planul de Acțiune Operațional pentru anul 2013, alături de Bulgaria.

²⁸ Plan de Acțiune Operațional creat în cadrul Ciclului de Politici al UE pentru Combaterea criminalității organizate internaționale și grave

Transpunerea aquis-ului comunitar

ANITP a preluat inițiativa în vederea asigurării transpunerii în legislația națională a prevederilor Directivei 2011/36 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane și protejarea victimelor acestuia, precum și de înlocuire a Deciziei - cadru 2002/629/JAI a Consiliului. Actualizarea periodică a cadrului legal național, în concordanță cu aquis-ul comunitar, facilitează acest proces.

Ca urmare a analizelor interne, singurul segment netranspus la nivel formal este art. 19 al Directivei, respectiv instituirea raportorului național sau a unui mecanism echivalent, aspect ce se află în curs de reglementare.

În același context ANITP a asigurat participarea la reuniunile grupului de contact pentru transpunerea Directivei 2011/36, organizate de către Comisia Europeană, sub egida Coordonatorului European Anti-trafic.

Cooperare internațională

România a beneficiat de o serie de avantaje, pe baza schimburilor de experiență, resurse și transfer de bune practici cu parteneri europeni și internaționali. Acestea au fost orientate atât către întărirea capacității instituționale și a politicilor naționale de prevenire și monitorizare a traficului de persoane, cât și către dezvoltarea capacității instituționale a partenerilor externi, cu scopul articulării unui cadru internațional de cooperare, capabil să răspundă noilor tendințe ale fenomenului traficului de persoane. Astfel, în anul 2012, România a fost implicată în 46 de activități de cooperare internațională, înregistrându-se o creștere de aproximativ 16% față de anul precedent.

De asemenea, o caracteristică a politicilor și activităților de cooperare internațională în lupta anti-trafic a României, în anul 2012, a constituit-o orientarea către transferul de expertiză pentru dezvoltare către statele terțe. Astfel, în conformitate cu Politica Europeană de Dezvoltare prin parteneriate strategice cu state terțe, România a furnizat expertiză, training și îndrumare pentru state precum Croația, Albania, Bosnia Herțegovina, Macedonia, Moldova, Muntenegru, Turcia, Serbia etc., utilizând instrumente de cooperare precum TAIEX sau în contextul unor proiecte de grant europene sau internaționale puse la dispoziție de Comisia Europeană, ICMPD și alte organisme internaționale:

- “Grup de lucru privind traficul de persoane”, care a avut loc la Sarajevo - Bosnia-Herțegovina;
- Istanbul - Turcia, „Forumul Internațional lupta împotriva criminalității organizate”;

- Opatija - Croația, „Grupul de lucru privind combaterea traficului de ființe umane”;
- Grup de lucru „Transfer de bune practici privind colectarea datelor referitoare la victimele traficului de persoane”, organizat la Chișinău, Republica Moldova.²⁹

Pe parcursul anului 2012, experiența României în lupta împotriva traficului de persoane a fost promovată în cadrul a trei conferințe internaționale organizate de către ANITP la București. În cadrul acestora au participat peste 300 de invitați din 20 de state, dar și din cadrul unor organizații internaționale precum OSCE, UNODC, SELEC, ICMPCD.

România a asigurat expertiză de specialitate în cadrul diverselor seminarii și conferințe internaționale, promovând eforturile susținute naționale în lupta împotriva traficului de persoane³⁰, după cum urmează:

- seminarul Parliamentarians Against Human Trafficking, organizat de către organizația internațională ECPAT;
- a treia reuniune a Grupului de Lucru româno-francez privind minorii români neînsoțiți, organizată la Direcția Protecție Judiciară a Tineretului din cadrul Ministerului Justiției din Franța;
- reuniunea Comitetului Părților pentru publicarea raportului GRETA privind România, Strasbourg, Franța;

²⁹ Cu titlu de exemplu

³⁰ Enumerare cu titlu de exemplu

- seminarul “Antitrafficking legislation on the protection of Victims”, organizat de către ECPAT UK (End Child Prostitution, Child Pornography and the Trafficking of Children for Sexual Purposes);
- „Abordarea victimei traficului de ființe umane în conformitate cu drepturile omului”, care a avut loc la Barcelona - Spania, organizat de Colegiul European de Poliție – CEPOL;
- al cincilea Consiliu al Centrului Sud-Est European de Aplicare a Legii (SELEC), care a avut loc la Istanbul, Turcia;
- conferința internațională “Către un sistem european unificat de răspuns privind protecția copiilor contra traficului și exploatării” organizată de fundația Terre des hommes, la Budapesta;
- seminarul internațional „ Countering Trafficking in Human Beings – Latest Developements, Eu standards, International Cooperation and Experiences from Member States” Viena, Austria;
- seminarul “Transnational Training on Trafficking for Labour Exploitation” la Chișinău, Republica Moldova;
- seminarul “Training on combating trafficking for labour exploitation” la Praga, Republica Cehă.

Pe parcursul anului 2012 s-a primit și s-a răspuns diferitelor solicitări venite din partea partenerilor europeni și internaționali, privind realizarea unor întâlniri bilaterale sau vizite de lucru³¹:

- primirea vizitei reprezentantului Departamentului de Stat SUA responsabil de elaborarea Raportului anual privind Traficul de Persoane pentru România;
- primirea vizitei doamnei Esther Blythe, șef adjunct în cadrul Ambasadei Regatului Unit al Marii Britanii la București;
- vizita unei delegații a organizației „Alianța Berlin împotriva Exploatării prin Muncă ca formă a Traficului de Persoane”
- vizita unei delegații din Republica Franceză, delegația fiind alcătuită din: dl. Frédéric TEILLET - Magistrat de legătură pe lângă Ministerul de Justiție din România și dl. Yann SOURISSEAU - Șeful Oficiului Central de Represiune a Traficului de Persoane din cadrul Direcției Generale a Poliției Naționale (OCRETH).
- vizita unei delegații a Direcției Cooperare Internațională și Integrare Europeană din MAI al Republicii Moldova;
- vizita unei delegații a Consiliului Procurorilor Generali din Olanda;
- întâlnire cu Reprezentantul special al OSCE și Coordonatorul pentru combaterea traficului de persoane, dna. Maria Grazia Giammarinaro;
- întâlnire cu doamna Sara GREENBLATT Director al Departamentului de Crimă Organizată și Trafic Illegal din cadrul UNODC;
- întâlnire cu domnul Marc TROUYET, șeful Misiunii pentru Guvernare Democratică din cadrul Ministerului Afacerilor Externe din Franța.

³¹ Enumerare cu titlu de exemplu

Prin eforturile susținute, România a reușit să se poziționeze, la nivel strategic, ca lider regional în sud-estul Europei. Printr-o participare activă în cadrul întâlnirilor Coordonatorilor Naționali Anitrafic din Sud Estul Europei, România a contribuit la elaborarea unei Declarații Comune privind Consolidarea cooperării transnaționale în cazuri de trafic de ființe umane.

Declarația a fost dată citirii de către România, în cadrul Reuniunii Raportorilor Naționali, organizată de către Comisia Europeană, reprezentând mesajul comun al coordonatorilor din țările sud-est europene, mesaj prin care se reafirmă prioritatea strategică a luptei împotriva traficului de persoane, precum și intenția de a întări comunicarea și colaborarea în acest domeniu.

Demersul subliniază cooperarea foarte bună a coordonatorilor naționali din Sud-Estul Europei și reliefează faptul că România, prin intermediul ANITP, are un rol important în susținerea parteneriatelor regionale în domeniul luptei împotriva traficului de persoane. Ulterior reuniunii, declarația a fost postată pe site-ul Comisiei Europene³².

COUNCIL
OF EUROPE

CONSEIL
DE L'EUROPE

Prin Legea nr. 300 din 11 iulie 2006 România a ratificat Convenția Consiliului Europei privind lupta împotriva traficului de ființe umane (în continuare Convenția), adoptată la 3 mai 2005, deschisă spre semnare și

semnată de România la Varșovia la 16 mai 2005. În conformitate cu art. 36 al Convenției, a fost constituit Grupul de experți pentru lupta împotriva traficului de ființe umane (GRETA - Consiliul Europei), al cărui rol principal este acela de a monitoriza implementarea Convenției de către părți. Acest mecanism special de monitorizare reprezintă un element crucial al Convenției, fiind un mijloc de a se asigura că statele acționează în conformitate cu Convenția și un garant al eficienței pe termen lung a acesteia.

Întrucât ANITP a fost desemnată Punctul Național de Contact pentru GRETA și mandatul a 13 din cei 15 membri ai Grupului expiră la data de 31 decembrie 2012, UIPRI a organizat selecția națională pentru nominalizarea candidaturilor naționale. Ca rezultat, pentru al doilea mandat consecutiv, România va avea un reprezentant în cadrul Grupului de experți pentru lupta împotriva traficului de ființe umane.

Fonduri externe nerambursabile

În vederea atingerii obiectivelor strategice prestabilite, ca urmare și a stabilirii priorităților și nevoilor identificate, România, prin intermediul ANITP, și-a

³² <http://ec.europa.eu/anti-trafficking/entity?id=caf172a7-408d-4e51-98e9-be0a0bd3d7c6>

intensificat politica de atragere a fondurilor externe nerambursabile. În comparație cu anul precedent, s-a înregistrat o creștere cu 45% a numărului de proiecte gestionate la nivelul Agenției.

Ca element de noutate la nivelul anului 2012, amintim aprobarea propunerii Agenției pentru implementarea proiectului de twinning „Îmbunătățirea identificării victimelor traficului de persoane”, al Republicii Croația. Proiectul a fost elaborat de către Oficiul pentru Drepturile Omului și ale Minorităților Naționale, din structura Guvernului Republicii Croate, în cadrul Instrumentului de Asistență pentru Preaderare (IPA) pentru țările angajate în procesul de aderare la Uniunea Europeană (UE) pentru perioada 2007-2013. Scopul IPA este, prin urmare, de a susține procesul de stabilizare și aliniere a țărilor candidate și potențial candidate la standardele europene, respectând în același timp caracteristicile lor specifice și ale proceselor în care sunt angajate.

Bugetul proiectului este de 200.000 euro, fiind finanțat de către Comisia Europeană și cofinanțat de către Guvernul Republicii Croația. Ca urmare, timp de șase luni România va furniza expertiză autorităților croate, în vederea îmbunătățirii procesului de identificare a victimelor traficului de persoane, cu un accent asupra exploatării sexuale și pentru muncă forțată. La finalul proiectului, următoarele rezultate vor fi atinse:

- elaborarea unui raport cu principalele tendințe în domeniul traficului de ființe umane din Republica Croația, cu un accent special pe legătura dintre prostituția și munca forțată cu traficul de ființe umane în scopul exploatării sexuale și în scopul exploatării prin muncă;
- îmbunătățirea sistemului de identificare a victimelor traficului de persoane în Republica Croația;
- elaborarea unui ghid privind identificarea, asistența și sprijinul victimelor traficului de ființe umane și definirea unor indicatori de evaluare a impactului politicilor și a măsurilor luate în Croația pentru combaterea traficului de ființe umane;
- dezvoltarea capacității actorilor anti-trafic croați implicați în procesul de identificare a victimelor traficului de persoane;
- realizarea unei campanii de sensibilizare a opiniei publice cu privire la traficul de ființe umane, cu accent special pe potențialii clienți ai victimelor.

Aprobarea propunerii României reprezintă încă o recunoaștere a experienței și progreselor întregite de România în lupta împotriva traficului de persoane.

Proiecte aflate în curs de implementare

PROGRAMUL DE COOPERARE ELVEȚIANO-ROMÂN SWISS-ROMANIAN COOPERATION PROGRAMME

În anul 2012, în baza Acordului Cadru între Guvernul României și Consiliul Federal Elvețian privind implementarea Programului de Cooperare Elvețiano-Român, care vizează reducerea disparităților economice și sociale în cadrul Uniunii Europene extinse, România a inițiat implementarea proiectului „Prevenire, Identificare, Protecție”, în calitate de beneficiar, pe o perioadă de 24 de luni, începând din 26.04.2012, cu termen limită de finalizare 2014. Proiectul beneficiază de un buget de 531.745,75 CHF și își propune îmbunătățirea cooperării la nivel european, național și local, în lupta împotriva traficului de ființe umane, precum și consolidarea sinergiei dintre departamentele guvernamentale și organizațiile neguvernamentale ce își desfășoară activitatea pe linia traficului. Până în acest moment au fost desfășurate 8 activități în cadrul proiectului, după cum urmează:

- Conferința publică de lansare a proiectului;
- Patru reuniuni ale Comitetului Director constituit în cadrul proiectului;
- Cursuri de pregătire profesională adresate personalului ANITP, având ca tematică managementul de proiect, managementul financiar și managementul achizițiilor publice;
- Elaborarea unui studiu privind cerșetoria ca formă a traficului în România;
- Vizită de studiu în Elveția.

Au fost încheiate acte adiționale la Acordul de implementare a proiectului, prin care au fost cooptați în proiect experți elvețieni (coordonatorul de proiect și consultantul în cadrul studiului privind cerșetoria).

Începând din februarie 2011, România, în baza contractului de finanțare cu Direcția Generală Afaceri Interne a Comisiei Europene, implementează proiectul „Abordarea integrată pentru prevenirea exploatării prin muncă în țările de origine și destinație”, în calitate de beneficiar, pe o perioadă de 36 de luni, cu termen limită de finalizare 2013. Proiectul este finanțat în cadrul Programului Comisiei Europene - „Prevention of and Fight against Crime” 2009 și are ca *obiectiv general* reducerea dimensiunilor traficului de persoane în vederea exploatării prin muncă în țările de origine, tranzit și destinație, cu implicarea următorilor parteneri:

- Organizația de Drept Public European din Grecia
- Ministerul de Interne din Ungaria

- Comisia Națională pentru Combaterea Traficului de Ființe Umane din Bulgaria
- Acțiunea pentru Egalitate, Sprijin și Antirasism (KISA) din Cipru
- Ministerul de Interne din FYROM - partener asociat.

Pentru identificarea celor mai eficiente soluții în abordarea fenomenului traficului de persoane, cu accent pe exploatarea prin muncă, România prin ANITP, împreună cu partenerii din cadrul acestui proiect au desfășurat o serie de activități, cum sunt:

- vizită de studiu în Grecia, în vederea realizării schimbului de experiență privind măsurile luate de țările de destinație pentru reducerea dimensiunilor fenomenului traficului de persoane;
- vizită de studiu în România, pentru realizarea schimbului de experiență privind măsurile întreprinse de țările de origine în vederea reducerii dimensiunilor fenomenului traficului de persoane;
- organizarea întâlnirii preliminare a cercetătorilor, eveniment ce a beneficiat de prezența cercetătorilor implicați în realizarea studiilor naționale cu privire la caracteristicile politicilor din domeniul traficului de persoane, având ca modalitate exploatarea prin muncă, studii elaborate la nivelul statelor: FYROM, Ungaria, Grecia, respectiv România;
- organizarea Reuniunii Comitetului Director, eveniment ce a beneficiat de prezența celor 5 parteneri străini responsabili în implementarea proiectului;
- organizarea unei Conferințe Internaționale, cu ocazia Zilei Europene de Luptă Împotriva Traficului de persoane, în vederea creșterii vizibilității și promovării zilei de 18 Octombrie;
- dezvoltarea unui studiu privind exploatarea prin muncă în țările de origine, tranzit, destinație și terțe;
- inițierea procedurilor în vederea demarării campaniei de prevenire cu privire la riscurile asociate exploatării prin muncă.

Urmare a modificărilor survenite în implementarea proiectului, ANITP a primit acceptul Comisiei Europene de a amenda contractul de grant.

Prin declarația de parteneriat pentru susținerea proiectului „Dezvoltarea unor linii directoare și proceduri directoare pentru identificarea victimelor traficului de persoane”, România s-a angajat în lupta împotriva traficului de persoane, alături de Organizația France Expertise Internationale, Comisia Națională pentru Combaterea Traficului de Ființe Umane din

Bulgaria, Direcția Generală pentru Dezvoltarea Cooperării Internaționale din Grecia, Ministerul Securității și Justiției din Olanda, Delegația guvernamentală pentru violențele de gen din Spania, ICMPD, Consiliul European.

Obiectivul general al proiectului este acela de a dezvolta și armoniza metodele și procedurile pentru identificarea victimelor traficului în Statele Membre participante în cadrul proiectului, prin dezvoltarea unor linii directoare comune. Bugetul

proiectului este de 549.430,50 EUR și are o perioadă de implementare de 24 de luni. *Rezultatele urmărite* sunt: publicarea raportului privind cele mai bune practici și recomandări în domeniul identificării victimelor traficului de persoane; proceduri comune agreeate de către cele 6 state implicate și disponibile în șapte limbi; deținerea de către Statele participante în proiect a instrumentelor și a expertizei necesare în vederea implementării procedurilor; manifestarea interesului de către toate cele 27 SM cu privire la procedurile agreeate de către statele implicate în proiect.

Proiectul a fost deschis prin Conferința de lansare, organizată la Paris-Franța, în data de 18 ianuarie 2012, urmată de dezvoltarea unui ghid comun pentru identificarea victimelor traficului de persoane, document ce a fost validat în cadrul seminarului organizat în data de 24 septembrie 2012. În aceeași măsură, în perioada 12-13 iunie 2012, sub egida Ministerului Afacerilor Externe din Grecia a fost organizată la Atena, Reuniunea Comitetului Director, ce a fost precedată de o întâlnire pentru validarea raportului privind mecanismele de identificare și referire a victimelor traficului de persoane. În vederea evaluării activităților desfășurate până în prezent, stabilirii pașilor următori, dar și validării metodologiei pentru identificarea victimelor traficului, în perioada 25-26 septembrie 2012 a avut loc la București cea de-a treia Reuniune a Comitetului Director aferentă proiectului mai sus menționat.

România are, totodată, rolul de partener în cadrul proiectului „REFRACT - *Întărirea capacității autorităților din Franța și România de a combate traficul de persoane*”, al cărui aplicant este Ministerul Public Român.

Obiectivul general al proiectului vizează stimularea, promovarea și dezvoltarea uneltelor necesare pentru prevenirea strategică și lupta împotriva traficului de persoane, prin facilitarea contactului direct și a bunelor practici. Proiectul a fost aprobat de către CE, în cadrul Programului Prevenirea și lupta împotriva Criminalității 2010, și are un buget total de 249.260 EUR.

Pornind de la actualizarea calendarului de implementare a proiectului, în cadrul reuniunilor de lucru cu liderul proiectului, pe parcursul anului 2012, în cadrul activității A2 s-au desfășurat:

- primul seminar din seria celor 4, organizat la Sinaia, în perioada 21-24 martie 2012;
- cel de-al doilea seminar de formare profesională, organizat la Paris-Franța, în perioada 18-21 septembrie 2012;
- al treilea seminar ce a avut loc în București, în perioada 04-07 decembrie 2012.

România prin ANITP sprijină, fără contribuție financiară, inițiativa Organizației Nonguvernamentale Payoke din Belgia în cadrul proiectului “Joint efforts of Police and Health Authorities in the EU-Member States and Third Countries to Combat and Prevent

Trafficking in Human Beings and Protect and Assist Victims of Trafficking”, aprobat de către Comisia Europeană, în cadrul Programului Prevenirea și lupta împotriva Criminalității 2010. Bugetul proiectului este de 568.088,14 EUR.

Obiectivele proiectului vizează atât dezvoltarea de abilități și bune practici, pentru o mai bună protecție medicală a victimelor traficului de ființe umane, printr-o cooperare mai strânsă între autoritățile de aplicare a legii, autoritățile de sănătate și ONG-uri, protejarea și reabilitarea victimelor traficului de ființe umane, participarea activă a acestora înainte, în timpul și după procedurile de investigare, precum și îmbunătățirea șanselor de condamnare a infractorilor, de reintegrare a victimelor în societate, respectiv armonizarea între Statele Membre (SM) și țările terțe a practicilor medicale legate de riscurile și consecințele traficului de ființe umane (TFU), ca parte a unei cuprinzătoare și atotcuprinzătoare strategii UE anti-trafic.

În calitate de partener asociat, ANITP și-a adus contribuția în atingerea obiectivelor propuse, prin participarea în cadrul:

- conferinței Europene în domeniul traficului de persoane, organizată la Budapesta în perioada 27-28 februarie 2012;
- a doua Reuniune a Comitetului Director, care a avut loc la Antwerp-Belgia, în data de 24 septembrie 2012.

Urmare a lansării Programului Prevenirea și Lupta împotriva Criminalității 2011, de către Comisia Europeană, România a devenit, în anul 2012, partener în cadrul proiectului „Întărirea luptei împotriva cerșetoriei: o abordare multidiscplinară”, având ca aplicant Ministerul Public, alături de Ministerul de Interne din Austria, Parchetul General din Belgia, Agenția Națională Împotriva Traficului de Persoane, Centrul Român pentru Copii Dispăruți și Exploatați Sexual - FOCUS din România, Inspectoratul General al Poliției Române și Ministerul de Justiție din Franța.

Obiectivul general al proiectului vizează stabilirea unui parteneriat între procurori, ofițeri de poliție și societatea civilă din România și alte State Membre UE în vederea îmbunătățirii cooperării, la nivel operațional, între autoritățile de aplicare a legii și creșterii gradului de conștientizare a populației cu privire la traficul de persoane în scopul cerșetoriei. Bugetul proiectului este de 261.273 EUR din care 234.702 EUR contribuție din partea Comisiei Europene - finanțare externă nerambursabilă.

Într-o primă etapă a proiectului au fost selectați 2 experți, în vederea identificării și analizării metodelor de recrutare în scopul cerșetoriei forțate, modului de operare, țărilor de destinație și particularităților acestui tip de trafic. Cei doi experți vor modera și coordona discuțiile în cadrul grupurilor de lucru și Conferinței Internaționale planificate.

Proiecte elaborate și înaintate spre aprobare

Urmare a semnării în luna martie 2012 a Memorandumului de Înțelegere între Regatul Norvegiei și România pentru implementarea Mecanismului Financiar Norvegian pentru perioada 2009 - 2014, România beneficiază de asistență financiară de 25 Meuro, acordată de Regatul Norvegiei în cadrul Axei Justiție și Afaceri Interne.

În cadrul programelor „Violență domestică și de gen” și „Cooperarea Schengen și combaterea criminalității transfrontaliere și a criminalității organizate, inclusiv a traficului și a grupurilor criminale itinerante” - România a elaborat 2 propuneri de proiect și le-a înaintat operatorilor naționali de program (MJ și MAI), care le-au transmis pentru evaluare FMO (Financial Mechanism Office) ce funcționează ca Secretariat al acordării granturilor.

Prima propunere de proiect se intitulează *“Model pentru cele mai bune practici în domeniul serviciilor de asistență acordate victimelor traficului de persoane - Proiect pilot”*, dispune de un buget de 1.441.176,47 EUR și își propune crearea unui sistem integrat de servicii de asistență acordate victimelor traficului de persoane. Unul dintre principalele rezultate al proiectului îl reprezintă realizarea unui centru pentru asistența victimelor traficului de persoane, în București. Proiectul va fi derulat în parteneriat cu instituții internaționale, precum Inspectoratul Norvegian de Poliție, Consiliul European, dar și cu parteneri naționali precum Direcțiile Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului și Inspectoratul General al Poliției Române, pe o perioadă de 3 ani. Proiectul nu este supus unei evaluări uzuale fondurilor externe nerambursabile, având caracterul de proiect predefinit.

Cea de-a doua propunere de proiect (*„Anti-Trafficking Joint Cooperation Programme Norway-Romania”*), are obiective:

- îmbunătățirea și dezvoltarea cooperării dintre Norvegia și România, în domeniul luptei împotriva traficului de persoane;
- creșterea capacității de identificare a victimelor traficului de persoane și a nivelului de conștientizare cu privire la riscurile asociate traficului de ființe umane în scopul exploatării sexuale, muncii forțate și cerșetoriei forțate. Bugetul proiectului este de 250.000 EUR, iar perioada de derulare este de 24 luni.

Organizația „Salvați Copiii” România a înaintat ANITP două propuneri de proiect: *„Protection First: early identification, protection and assistance of child victims and at risk of trafficking and exploitation”* și *„VICTOR: Victims of Child Trafficking: Our Responsibility”* în vederea implicării în cadrul acestora în calitate de partener asociat, respectiv partener.

Prima propunere de proiect, depusă în cadrul Programului Prevenirea și Combaterea Criminalității 2012, are ca aplicant organizația „Salvați Copiii Italia” și o

perioadă de derulare de 24 de luni. *Obiectivul general* al proiectului îl reprezintă îmbunătățirea cunoștințelor privind traficul de copii, dezvoltarea și testarea instrumentelor de identificare timpurie, a instrumentelor de auto-evaluare a copiilor și a instrumentelor de conștientizare în vederea prevenirii traficului de copii și protejării copiilor victime și a copiilor cu risc de a fi traficați și supuși oricărei forme de exploatare, inclusiv a celor mai puțin cunoscute (de exemplu: implicarea în activități infracționale și cerșetorie).

Cea de a doua propunere de proiect, intitulată „VICTOR: Victims of Child Trafficking: Our Responsibility”, a fost depusă în cadrul aceluiași program, Prevenirea și Combaterea Criminalității 2012, având ca aplicant organizația „The Smile of the Child” din Grecia. Partenerii proiectului sunt: National Commission for Combating THB - Bulgaria, Nadja Center Foundation - Bulgaria, Salvați Copiii - România, Society KLJUC - Slovenia, Permanent Representation of France to the UN&IO in Viena, Ministry of Justice - Grecia, Ministry of Public Order and Citizen’s Protection – Grecia, Ministry of Foreign Affairs – Grecia, TdH Regional Office Budapest – Ungaria, SELEC – România, ASTRA – Serbia, La Strada – Moldova, Child Well Being Fund – Ucraina, National Coordination Slovenia. *Obiectivul general* al proiectului constă în stabilirea unui parteneriat între o gamă largă de actori, atât din domeniul public cât și privat și, în special, în îmbunătățirea colaborării dintre ONG care activează în acest domeniu, cu scopul de a-și consolida capacitățile în vederea desfășurării de acțiuni comune legate de prioritățile stabilite în Strategia UE privind Eradicarea Traficului de Persoane. Proiectul se va derula pe o perioadă de 21 de luni.

În cadrul Programului Operațional Comun România-Ucraina-Moldova 2007 - 2013, Prioritatea 3 „*People-to People cooperation*”, Măsura: 3.1 Local and regional governance, support to civil society and local Communities, România, reprezentată de ANITP, va participa în calitate de partener, alături de Organizația Salvați Copiii, Filiala Suceava (aplicant), respectiv Romanian Youth League “JUNIMEA”, din Chernovtsy (Ucraina), Comitetul Helsinki pentru drepturile omului, din Republica Moldova, Asociația obștească JUNACT (Moldova).

Obiectivul general al proiectului urmărește îmbunătățirea cooperării transfrontaliere în zona de frontieră România-Ucraina-Republica Moldova, în vederea consolidării parteneriatelor transfrontaliere, în scopul prevenirii și combaterii traficului de persoane. Perioada de derulare a proiectului va fi de 18 luni, iar cofinanțarea UE de: 149.998,67 EUR.

Compania “Trilateral Research & Consulting” a înaintat Agenției Naționale împotriva Traficului de Persoane propunerea de proiect: “TRafficking As a Criminal Enterprise- TRACE” în vederea implicării în cadrul acestuia în calitate de partener. Propunerea

de proiect a fost depusă în cadrul Seventh Framework Programme - FP 7, Topic SEC-2013.6.1-3 Trafficking in Human Beings: analysis of criminal networks for more effective counter-trafficking - Coordination and Support Action, având ca aplicant compania "Trilateral Research & Consulting" și o perioadă de derulare de 24 de luni. Obiectivul general al proiectului îl reprezintă înțelegerea situației actuale a proceselor infracționale, sociale, economice, psihologice și politice, definiții pentru industria traficului, cu accent pe înțelegerea indivizilor implicați și relațiilor dintre ei. Bugetul proiectului este de aproximativ 1.000.000 EUR.

În cadrul Programului Prevenirea și Lupta împotriva Criminalității 2012, Organizația „Terre des Hommes” Elveția a înaintat, alături de România în calitate de partener asociat, către Comisia Europeană proiectul „ICARUS - Îmbunătățirea coordonării și responsabilizării cu privire la securitatea minorilor români neînsoțiti”.

Partenerii proiectului sunt: Direcția Protecția Copilului, Consiliul Superior al Notarilor din Franța, Ministerul Justiției. Obiectivul general al proiectului vizează crearea unui model de cooperare transnațională ce va îmbunătăți coordonarea și responsabilizarea actorilor selectați și angajarea în eforturile de prevenire în România.

În cadrul aceluiași program, România a susținut, în calitate de partener, propunerea Organizației Alternative Sociale, „Traficul de victime în Europa: problema cetățenilor terți”.

Proiectul urmărește, pe parcursul a 24 de luni de implementare, creșterea capacității instituționale în prevenirea și combaterea traficului de persoane, în special în rândul cetățenilor statelor terțe la frontiera estică a Uniunii Europene. În vederea atingerii acestui rezultat, au fost identificate trei obiective:

- îmbunătățirea colaborării dintre diferiții actori implicați în prevenirea și combaterea traficului de persoane, în rândul cetățenilor statelor terțe;
- continuarea pregătirii polițiștilor (poliție și poliție de frontieră), precum și a altor funcționari din domeniu, în aria prevenirii traficului de persoane în rândul cetățenilor statelor terțe;
- informarea funcționarilor, a media și a publicului, cu privire la vulnerabilitatea la trafic a cetățenilor statelor terțe, atât la nivel național, cât și internațional.

Exercițiul financiar extern nerambursabil 2014-2020

România a avut, pe parcursul anului 2012, un rol activ în creionarea priorităților de finanțare în domeniul luptei împotriva traficului de persoane pentru programul financiar al Comisiei Europene 2014-2020. Astfel, ANITP a coordonat, la

nivel național, subgrupul privind traficul de persoane, identificând, cu aportul celorlalte instituții responsabile, precum și al reprezentanților organizațiilor neguvernamentale, nevoile de finanțare pentru perioada programatică următoare. Un element de noutate a reprezentant-o propunerea României de includere a eligibilității activităților de asistență a victimelor traficului de persoane, aspect neregăsit în exercițiul financiar curent.

Având în vedere situația economică a României în anul 2012, bugetul general consolidat înregistrând un deficit de 2,53% din PIB³³, cu influențe negative suplimentare din cauza blocării temporare a rambursărilor fondurilor europene, ca urmare a deficiențelor constatate în anii anteriori, s-au sesizat consecințe și în domeniul luptei anti-trafic. Repercusiunile constau în scăderea capacității autorităților de aplicare a legii și a furnizorilor de servicii de asistență a victimelor, de a putea oferi condiții de reintegrare socială, conforme cu standardele în domeniu. Cu toate acestea, România a reușit să identifice resursele necesare repatrierii, asigurării protecției și asistenței, în regim de urgență, precum și de reintegrare socio-profesională și de psihoterapie.

În colaborarea cu victimele traficului de persoane, organele judiciare trebuie să aibă în vedere cel puțin următoarele aspecte:

- temerea victimei de a nu fi supusă unei anchete penale, în care prezența ei echivalează cu recunoașterea faptului că a locuit și a lucrat ilegal în țara de destinație;
- teama victimei de a nu fi trasă la răspundere pentru că a lucrat în industria sexului, în pofida situațiilor de impunitate prevăzute de lege;
- temerea victimei de implicarea oficialilor în acte/ fapte de corupție, care pot conduce la favorizarea traficantilor;
- teama victimei de o posibilă răzbunare venită din partea traficantului, în măsura în care organele în drept nu îi pot oferi protecție;
- traumatizarea și autoculpabilizarea victimei, ca o consecință serviciilor oferite, în mod forțat, în perioada de exploatare, însoțită de teama de culpabilizare, de către familie-rude;
- temerea victimei că plângerea sa nu va avea efectul scontat din cauza prejudecăților cu privire la victimele exploatare pentru oferirea de servicii sexuale;
- lipsa informării victimei cu privire la procedurile judiciare și administrative aplicabile.

Colaborarea victimei cu justiția va fi eficientă în măsura în care obstacolele interne, dar și presiunile, amenințările și riscurile la care aceasta este expusă vor fi eliminate, asigurându-se protecția ei fizică și socială deplină, cu garantarea drepturilor sale fundamentale.

În perioadele de custodie și repatriere de prea puține ori le sunt oferite victimelor oportunități de asistență care să răspundă nevoilor lor acute, realitate ce adaugă un stres major condiției de victimă a unui sindrom psihopatologic.

Asistența victimelor, fie că a fost oferită de către sistemul public ori de către cel al societății civile, a fost fundamental orientată de principiile legale la nivel european.

³³ Sursa Ministerul Finanțelor Publice

O varietate de factori au influențat reziliențele individuale ale victimelor și abilitățile lor de readaptare funcțională la realitatea mediului proximal în care trăiesc (severitatea și întinderea temporală a traumei, calitatea suportului social primit etc.).

Infrațiunile de trafic de persoane sunt, din varii motive anevoioase de investigat și incriminat sau pedepsit. Cu toate acestea, autoritățile judiciare au făcut eforturi pentru a da consistență obligației umanitare și legale lipsită de echivoc de a trata victimele traficului de persoane în acord cu principiile și drepturile fundamentale enunțate în normele existente.

Autoritățile cu responsabilități în domeniu au încurajat și în anul 2012 cooperarea victimelor în procesele penale îndreptate împotriva traficantilor, punând la dispoziția VT, prin lege, o serie de măsuri de protecție și siguranță, pe tot parcursul derulării procesului penal, consecința se poate observa în micșorarea ponderii victimelor care aleg să nu participe ca părți în procese.

Orientarea activităților de investigare nu doar la nivel național ci și internațional, în scopul depistării cât mai multor membri ai grupărilor infracționale, a permis identificarea unui număr mare de persoane victimizate și, implicit, a unui număr mare de suspecți care au fost investigați.

Se observă o adaptare a traficantilor, prin atragerea unui număr tot mai mare de persoane în vederea constituirii unor grupuri compacte și numeroase de victime care ajung să fie traficate de un număr tot mai restrâns de traficanți.

Este de remarcat și rata în creștere a succesului demersului judiciar, concretizat prin trimiterea în judecată a unui număr în creștere de inculpați.

Există tendința de modificare a caracteristicilor generale constatate în anii precedenți, în sensul scăderii vârstei la care aceștia își încep activitatea infracțională.

JIT în care autoritățile române au participat au avut un impact deosebit asupra activității criminale pe linia traficului de persoane, din mai multe state.

În scopul de a informa victimele traficului de persoane cu privire la drepturile lor și de a le ajuta să exercite în mod efectiv aceste drepturi, Comisia va oferi, în 2013, informații clare și ușor de înțeles referitoare la drepturile lucrătorilor, drepturile sociale, drepturile victimelor și drepturile migranților de care beneficiază victimele traficului de persoane în temeiul legislației UE. România a anticipat aceste măsuri prin elaborarea unui proces verbal de aducere la cunoștința victimei traficului de persoane a drepturilor pe care le are, conform legislației naționale, proces verbal elaborat printr-o colaborare între toate instituțiile specializate în lupta anti-trafic.

Colaborarea internațională este esențială pentru reducerea cererii de persoane traficate și dezvoltarea lanțurilor de aprovizionare care nu implică traficul de persoane. Este o necesitate elaborarea de modele și orientări privind reducerea cererii de servicii prestate de victimele traficului de persoane, în special în domeniile cu risc ridicat, inclusiv industria sexului, agricultura, construcțiile și turismului.

În ultimii ani, la nivel național, se observă o creștere a reactivității instituțiilor cu atribuții în domeniul combaterii traficului de persoane, creștere reliefată prin

creșterea ponderii victimelor traficate în anul indentificării din populația de victime identificate.

Se constată că traficul de persoane exploatate prin muncă este mai greu de identificat, această formă de exploatare fiind foarte ușor de disimulat în situații de muncă ilegală (muncă fără contract de muncă legal întocmit, muncă fără plata asigurărilor sociale sau de sănătate, muncă în urma așa-ziselor contracte de colaborare).

Deși au existat o serie de limitări de ordin economic și instituțional, considerăm că, prin activitățile desfășurate, România a reușit să-și atingă, într-o mare măsură obiectivele stabilite în domeniul prevenirii traficului de persoane.

Aceste lipsuri au fost acoperite prin sprijinul și implicarea directă a structurii centrale în activități în teritoriu, prin elaborarea unor proceduri de lucru și a unor instrumente de monitorizare care să asigure eficientizarea activității de prevenire la nivelul întregii agenții.

De asemenea, fondurile necesare desfășurării campaniilor și a realizării materialelor de susținere a acestora au fost asigurate și prin intermediul proiectelor cu finanțare externă.

Scopul general al activităților de prevenire a fost acela de a reduce amplitudinea traficului de persoane, prin întărirea capacității de autoprotecție a cetățenilor și societății față de amenințările acestui fenomen social și infracțional. S-a încercat, ca o continuare a demersurilor începute anul trecut, identificarea și folosirea unor modalități noi de diseminare a mesajelor campaniilor de prevenire, precum piese de teatru, film și Internet, care să asigure o mai bună vizibilitate a activităților desfășurate.

Campaniile naționale de prevenire au acoperit nevoia informării populației și mass-mediei, concentrându-și mesajul pe riscurile traficului în scopul exploatării sexuale, exploatării prin muncă și obligarea la cerșetorie.

Campaniile locale de prevenire în care s-au implicat activ și partenerii instituționali, au fost adaptate conform specificului local și regional al traficului de persoane.

Cooperarea cu instituțiile guvernamentale și organizațiile neguvernamentale a reprezentat un pilon solid pe baza căruia s-a fundamentat și dezvoltat activitatea agenției încă de la înființarea sa. Și în anul 2012, parteneriatul a fost nu doar un simplu principiu teoretic ci un instrument de lucru, practic utilizat în vederea atingerii obiectivelor comune ale partenerilor.

Pe tot parcursul anului s-a asigurat și monitorizarea și îndrumarea Centrelor Regionale astfel încât să se obțină o dezvoltare, în primul rând calitativă a activității acestora. Monitorizarea s-a desfășurat lunar, informațiile fiind colectate pe baza unor indicatori prestabiliți, care au fost îmbunătățiți în cursul acestui an.

Înființarea Compartimentului de Relații cu Presa a constituit, în mod evident, un mare pas înainte în ceea ce privește atât diseminarea informațiilor și a

recomandărilor preventive, cât și asigurarea vizibilității ANITP ca actor fundamental în lupta împotriva traficului de persoane.

Rezultatele obținute în anul 2012 trebuie să fie securizate, prin asigurarea sustenabilității proiectelor derulate și apoi dezvoltate prin inițierea altor campanii care să vizeze prevenirea principalelor forme de exploatare din cadrul traficului de persoane.

Una din măsurile de dezvoltare o reprezintă fundamentarea mai riguroasă, din punct de vedere științific a proiectelor și campaniilor, prin studii și analize (în special la nivelul centrelor regionale), astfel încât să asigure o mai bună identificare și prioritizare a problemelor, găsirea celor mai adecvate soluții și orientarea precisă a activităților. Aceasta presupune, la nivel strategic, o mai bună corelare a activității de cercetare cu cea de prevenire a fenomenului traficului de persoane. În acest fel se va asigura o direcționare mai precisă a mesajului și se obține o eficientizare a utilizării resurselor umane, logistice și financiare.

În același timp, va fi avută în vedere găsirea unor modalități de eficientizare a parteneriatelor instituționale astfel încât eforturile comune să poată contribui, într-o mai mare măsură, la diminuarea numărului victimelor traficului. Faza de identificare a partenerilor și de acumulare cantitativă a protocoalelor de colaborare trebuie să treacă din ce în ce mai mult în cea în care să primeze calitatea răspunsului instituțional la amenințările traficului de persoane. Astfel, selecția riguroasă a partenerilor, eliminarea redundanțelor și asumarea comună a responsabilităților constituie principiile de baza ale cooperării interinstituționale pentru perioada următoare.

Activitatea de relații publice va reprezenta o altă prioritate, ea urmând a fi extinsă și dezvoltată, pentru a deveni canalul principal de transmitere, către publicul larg, a mesajelor cu caracter informativ-preventiv. La nivel general, anul 2012 a reprezentat, din punct de vedere comunicațional, o etapă de organizare și procedurare a activității de comunicare și relații publice, de articulare a mesajului instituțional, precum și de identificare și creare a mijloacelor și resurselor necesare derulării acestei activități. Această etapă constituie, practic, fundamentul activităților de comunicare instituțională viitoare.

În acest sens, ne dorim ca, în anul 2013, să avem o vizibilitate mult mai mare în presă, reflectată în creșterea numărului reportajelor, interviurilor, articolelor și emisiunilor radio-tv la care să participe atât personalul structurii centrale cât și cel al centrelor regionale.

Linia Telveverde constituie unul din elementele fundamentale pe care s-a creat și dezvoltat concepția strategică în domeniul prevenirii traficului persoane. Pe lângă întâlnirile cu grupurile țintă din cadrul campaniilor și proiectelor, răspunsul la apelurile telefonice reprezintă principala modalitate de relaționare directă cu publicul și de transmitere a mesajelor și informațiilor cu caracter preventiv. În acest scop, avem în vedere creșterea promovării numărului de telefon în cadrul tuturor

activităților desfășurate, insistând asupra faptului că este cea mai la îndemână modalitate atât de a primi informații preventive cât și sprijin și îndrumare pentru ieșirea dintr-o situație de trafic.

În contextul celor prezentate mai sus, măsurile prioritare, în domeniul prevenirii traficului de persoane, în anul 2013, urmăresc:

- Inițierea și implementarea unor campanii pentru a descuraja cererea care favorizează traficul de persoane
- Continuarea orientării campaniilor spre principalele forme de exploatare a victimelor traficului de persoane;
- Dezvoltarea sistemului Planurilor de măsuri regionale (forme de exploatare, grupuri țintă, țări de destinație);
- Intensificarea activităților de prevenire în zona rurală;
- Demersuri pentru crearea unor rețele de specialiști instruiți pe linie de prevenire a traficului de persoane. În acest sens, vizăm creșterea implicării asistenților sociali, a personalului medical, a preoților, a polițiștilor din Poliția națională și locală, a cadrelor didactice și a psihologilor din unitățile școlare, a reprezentanților autorităților locale etc, în inițierea și derularea de activități preventive;
- Desfășurarea de activități comune cu reprezentanții MAE, în vederea gestionării informațiilor furnizate privind drepturile victimelor sau legislația ce reglementează condițiile de muncă în alte țări;
- Pregătirea reprezentanților Centrelor Regionale în vederea identificării de subiecte de impact mediatic și a modalităților proactive de colaborare cu jurnaliștii,
- Elaborarea și implementarea unei campanii de comunicare destinate promovării numărului 0800 800 678, pe baza unor parteneriate media solide;
- Identificarea unui purtător de cuvânt al ANITP;
- Eficientizarea activităților de monitorizare și evaluare a activității Centrelor Regionale.

La nivelul anului 2012, România a intensificat colaborarea atât cu state de origine a traficului de persoane, țări de destinație și tranzit, dar și Organizații Internaționale, precum și structuri ale Uniunii Europene.

Activitatea de relații internaționale și afaceri europene în domeniul traficului de persoane este un instrument de politici publice, care beneficiază de o dublă orientare: pe de o parte este un instrument care capitalizează suportul și experiența partenerilor externi angajați în cooperarea anti-trafic, atât de la nivelul instituțiilor UE sau a Statelor Membre, cât și a statelor terțe sau a altor actori internaționali, iar pe de altă parte este un instrument de politică externă, prin intermediul căreia România își articulează și promovează interesele naționale în lupta împotriva traficului de persoane.

Repererele acțiunii României pentru anul 2012 au fost:

- susținerea efortului de consolidare a statutului de partener strategic al României la nivel european și internațional;

- susținerea îndeplinirii obligațiilor ce îi revin României în calitate de Stat Membru din perspectiva creării și consolidării Aquis-ului comunitar pe linie de prevenire și monitorizare a traficului de persoane;
- promovarea în vederea recunoașterii pe plan european și internațional a eforturilor României de luptă împotriva traficului de persoane.

Totodată, au fost puse bazele pentru consolidarea relațiilor cu o serie de state și organizații internaționale, în condițiile adâncirii crizei financiare, dar și în vederea realizării de parteneriate active prin atragerea de fonduri externe nerambursabile.

România a înțeles să-și asume din obligațiile ce îi revin ca Stat Membru printr-o participare activă la grupurile de lucru ale Uniunii Europene și la dezbaterile europene pe marginea legislației comunitare care reglementează domeniul luptei împotriva traficului de persoane, pornind de la conceptul de abordare integrată a fenomenului și urmărind obiectivul strategic de consolidare a statutului de partener de încredere, la granița externă a Uniunii Europene, în lupta anti-trafic.

Transpunerea aquis-ului comunitar a reprezentat o prioritate a României în anul 2012, ANITP coordonând procesul implementare în legislația națională a Directivei 2011/36 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane și protejarea victimelor acestuia, precum și de înlocuire a Deciziei – cadru 2002/629/JAI a Consiliului.

Evoluția relațiilor bilaterale a confirmat capacitatea României de a fi în mod consecvent o prezență constructivă și de a dezvolta inițiative echilibrate și reacții responsabile.

S-a avut în vedere consolidarea și dezvoltarea parteneriatelor cu Statele Unite ale Americii, Marea Britanie, Franța, Elveția, Norvegia, Republica Moldova, Croația, Olanda, Grecia, Bulgaria, Spania, Cipru, Macedonia, Belgia, Suedia, Ungaria, etc.

Ca pivot al politicii de vecinătate a UE, România a susținut în mod consecvent necesitatea continuării eforturilor anti-trafic în statele din Balcanii de Vest, în vederea intensificării procesului de apropiere de UE. În particular, ANITP va furniza expertiză Republicii Croate în vederea îmbunătățirii procesului de identificare a victimelor traficului de persoane, cu un accent asupra exploatării sexuale și pentru muncă forțată, contribuind astfel la îndeplinirea condițiilor de aderare la Uniunea Europeană.

Atragerea fondurilor externe nerambursabile a reprezentat, de asemenea o prioritate pentru dezvoltarea activităților anti-trafic, susținând astfel realizarea obiectivelor strategice ale SNITP și contribuind la creșterea gradului de absorbție. O premieră înregistrată în anul 2012 o reprezintă aprobarea ofertei elaborată de către ANITP de colaborare cu autoritățile croate în cadrul proiectului de înfrățire instituțională „Îmbunătățirea identificării victimelor traficului de persoane”, în cadrul cadrului Instrumentului de Asistență pentru Preaderare (IPA) pentru țările angajate în procesul de aderare la Uniunea Europeană (UE) pentru perioada 2007-2013.

LISTA ABREVIERILOR UTILIZATE ÎN TEXT

AJOFM	Agencia Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă
MMFPSPV/ DOES	Direcția Ocupare și Egalitate de Șanse
ANITP	Agencia Națională Împotriva Traficului de Persoane
ANOFM	Agencia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă
ASP	Autoritatea de Sănătate Publică
CR-ANITP	Centrul Regional al Agenției Naționale Împotriva Traficului de Persoane
DCCO	Direcția de Combatere a Criminalității Organizate
DGASPC	Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului
MMFPSPV/ DPC	Direcția Protecția Copilului
DIICOT	Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism
IGPR	Inspectoratul General al Poliției Române
IPJ	Inspectorat de Poliție Județean
ISJ	Inspectoratul Școlar Județean
ITM	Inspectoratul Teritorial de Muncă
MAE	Ministerul Afacerilor Externe
MAI	Ministerul Afacerilor Interne
MJLC	Ministerul Justiției și Libertăților Cetățenești
MMFPSPV	Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice
ONG	Organizație Non-Guvernamentală
ONPM	Oficiul Național pentru Protecția Martorilor
ONU/ UNO	Organizația Națiunilor Unite /United Nations Organization
ORI	Oficiul Român de Imigrări
OSCE	Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa
SCOP	Societatea pentru Părinți și Copii
SNITP	Strategia Națională în domeniul Prevenirii, Asistenței victimelor și Combaterii traficului de persoane 2012-2016
UE	Uniunea Europeană
UNICEF	United Nations Children's Fund/ Fondul Națiunilor Unite pentru Copii
UNODC	United Nations Office for Drugs and Crime/ Biroul Națiunilor Unite pentru Droguri și Criminalitate

USAID United States Agency for International Development /
Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare
Internațională

VT Victimă a traficului de persoane

